

Rafineria
Gdańska

Informator o zasadach postępowania na terenie Rafinerii Gdańskiej

Rafineria Gdańska Sp. z o.o. (zwana dalej Rafinerią Gdańską, Rafinerią, przedsiębiorstwem) przykładą dużą wagę do bezpieczeństwa osób pracujących i przebywających na terenie przedsiębiorstwa.

W naszej działalności, kierujemy się zasadą, że:

**żadna praca nie jest na tyle ważna i pilna,
aby nie można jej było wykonać bezpiecznie.**

Każda praca może być niebezpieczna dla zdrowia i życia. Nigdy nie należy lekceważyć zagrożeń przy wykonywaniu wyznaczonych zadań. Każda praca musi być właściwie zaplanowana, zorganizowana, prowadzona i nadzorowana. Proste środki, typu „zachować szczególną ostrożność” nie są wystarczające.

Jako Rafineria Gdańska stosujemy regułę „zero tolerancji” dla nieprzestrzegania wymagań i lekceważenia zasad w zakresie szeroko pojętego bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa pracy, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa procesowego, bezpieczeństwa fizycznego i ochrony przeciwpożarowej.

Każdy, kto przebywa na terenie Rafinerii zobowiązany jest do bezwzględnego przestrzegania aktualnych przepisów prawa oraz wewnętrznych uregulowań przedsiębiorstwa.

Nieprzestrzeganie ww. wymagań może grozić sankcjami, w tym karami finansowymi, i/lub terminowym/bezterminowym odebraniem uprawnień do przebywania na terenie przedsiębiorstwa.

**pracuję
bezpiecznie
szanuję życie**

bezpieczna praca w rafinerii

BEZPIECZEŃSTWO PRACY TO NASZA WARTOŚĆ

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne	6
1.1 Ważne kontakty	7
2. Prawo wykonawcy do powstrzymania się od wykonywania pracy	7
3. Procedura wstrzymania pracy wykonawcy – stop work authority (swa)	7
4. Obowiązki wykonawcy	8
4.1 Przestrzeganie wymagań bezpieczeństwa	8
4.2 Gotowość do pracy, uprawnienia, kwalifikacje	9
4.3 Ocena ryzyka zawodowego	9
4.4 Dokumentacja zawodowa	10
4.5 Zapewnienie pracownika służby bhp w trakcie pracy	10
4.6 Zapewnienie osoby odpowiedzialnej za ewakuację	10
4.7 Zapewnienie osoby wyznaczonej do udzielania pierwszej pomocy	12
4.8 Informowanie o zdarzeniach niebezpiecznych	12
4.8.1 Formularz zgłoszenia zdarzenia niebezpiecznego	13
5. Zagrożenia na terenie rafinerii	14
5.1 Strefy zagrożenia wybuchem	14
5.2 Gorące media, gorące powierzchnie i wysokie ciśnienia	15
5.3 Zagrożenia chemiczne	15
5.3.1 Chemikalia stwarzające największe zagrożenie	17
5.4 Niebezpieczna kanalizacja	21
5.5 Niedobór tlenu w przestrzeniach zamkniętych	21
5.6 Promieniowanie jonizujące	21
5.7 Zagrożenie pochodzące od urządzeń elektroenergetycznych o izolacji w postaci sześćfluorku siarki sf6	22
5.8 Inne zagrożenia	23
6. Postępowanie w sytuacjach awaryjnych/zagrożenia	24
6.1 Ewakuacja z budynków, pomieszczeń, instalacji	24
6.2 Instrukcja alarmowania i ewakuacji	25
6.3 Instrukcja alarmu chemicznego	26
6.4 Punkty zborne i wiatrowskazy	27
6.5 Ćwiczenia z reagowania na awarie i inne zagrożenia	29
6.6 Pierwsza pomoc	29
6.6.1 Natryski bezpieczeństwa i oczomyjki	29
6.6.2 Defibrylatory i apteczki pierwszej pomocy	29
6.6.3 Karetka pogotowia	30
7. Naruszenie przepisów i zasad bezpieczeństwa	30
8. Czynny zabronione	31
8.1 Zakaz wnoszenia i korzystania z urządzeń transportu osobistego/ wspomagających ruch. Zakaz wjazdu motocykli i motorowerów	31
8.2 Zakaz wnoszenia przedmiotów niebezpiecznych	32
8.3 Zakaz wnoszenia i spożywania alkoholu i środków/substancji narkotycznych	32
8.4 Zakaz palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych	32
8.5 Zakaz używania otwartego ognia	33
8.6 Zakaz fotografowania i filmowania	33
8.7 Zakaz korzystania z urządzeń mobilnych, radiotelefonów oraz innego sprzętu nadawczego	33
8.8 Zakaz blokowania dostępu do budynków, dróg i infrastruktury przeciwpożarowej	34
8.9 Zakaz wjazdu pojazdów o wysokości ponad ... m	34
8.10 Zakaz zostawiania pojazdów z pracującym silnikiem. Zakaz zostawiania pracujących urządzeń bez nadzoru	34

8.11	Zakazy w kabinach pojazdów	35
8.12	Zakaz przewożenia osób i urządzeń na pojazdach nieprzystosowanych do ich transportu	35
8.13	Zakaz przebywania pod ciężarem/ładunkiem	35
8.14	Zakaz napraw i konserwacji maszyn i urządzeń oraz zdejmowania ich osłon podczas pracy. Zakaz przebywania osób postronnych w obrębie pracy maszyny	35
8.15	Zakaz poruszania się w obszarze ochrony obwodowej	35
9.	Zasady poruszania się po terenie rafinerii	36
9.1	Szkolenia dla bezpieczeństwa	36
9.1.1	Szkolenia z ogólnych zasad bezpieczeństwa – informacja o zagrożeniach	36
9.1.2	Szkolenia dla osób pobierających pisemne zezwolenia	37
9.1.3	Codzienny instruktaż bhp prowadzony przez wykonawcę	37
9.1.4	Inne wymagane szkolenia/spotkania bezpieczeństwa	38
9.2	Wejście na teren rafinerii	38
9.3	Piesi	39
9.4	Wjazd/wyjazd z terenu rafinerii	39
9.5	Przepływ składników majątkowych	40
9.6	Pojazdy	40
9.6.1	Kierujący pojazdem	40
9.6.2	Parkowanie	41
9.6.3	Ciężki sprzęt drogowy	41
9.7	Rowery	43
9.8	Drogi	43
9.8.1	Oznakowanie dróg	43
9.8.2	Zamknięcie dróg	43
9.9	Teren zamknięty dla ruchu	44
9.10	Przejazdy kolejowo-drogowe	44
9.11	Teren kolejowy	45
9.11.1	Uprawnienia do poruszania się po terenie kolejowym	45
9.11.2	Zasady bezpieczeństwa na terenie kolejowym	45
9.12	System sygnalizacji świetlnej	47
9.12.1	Sygnalizacja świetlna	47
9.12.2	Awaryjnego zamknięcia drogi	47
10.	Organizacja zaplecza, placu budowy i robót	48
11.	Organizacja bezpiecznej pracy	51
11.1	Kontrola i przeglądy bhp prowadzone przez wykonawcę	51
11.2	Środki ochrony indywidualnej (ŚOI), odzież i obuwie ochronne	51
11.2.1	Wymagania ogólne	52
11.2.2	Strefy zagrożenia wybuchem/tereny oznakowane	54
11.2.3	Maski ewakuacyjne	55
11.2.4	Detektory osobiste czterogazowe	55
11.2.5	Przemysłowe hełmy ochronne	57
11.2.6	Kamizelki ostrzegawcze	58
11.3	Wygrodenienie, zabezpieczenie i oznakowanie	58
11.4	Otwory technologiczne	59
11.5	Ochrona przed spadającymi przedmiotami	60
11.6	Narzędzia, maszyny i urządzenia techniczne	61
11.7	Tymczasowe odbiorniki energii elektrycznej	61
11.8	Kwartalne przeglądy	63
11.9	Ład, porządek i utrzymanie czystości	63

11.10	Miejsca odkładcze	64
12.	Bezpieczeństwo wykonywania prac	64
12.1	Pisemne zezwolenia na prace	64
12.1.1	Zasady dotyczące pisemnych zezwoleń	64
12.1.2	Rodzaje prac wymagających pisemnego zezwolenia	65
12.1.3	Rodzaje pisemnych zezwoleń	66
12.1.4	Obowiązki wykonawcy w zakresie pisemnych zezwoleń	66
12.2	Analiza bezpieczeństwa pracy	69
12.2.1	Zasady dotyczące abp	70
12.2.2	Obowiązki wykonawcy w zakresie abp	71
12.3	Blokowanie przepływu energii/system lockout-tagout (loto)	71
12.3.1	Niebezpieczne energie	72
12.3.2	Obowiązki wykonawcy w zakresie systemu loto	72
12.4	Prace w przestrzeniach zamkniętych	73
12.4.1	Wymagania ogólne	73
12.4.2	Instruktaż przed rozpoczęciem prac	73
12.4.3	Analiza atmosfery wewnątrz przestrzeni zamkniętej	74
12.4.4	Wejście do przestrzeni zamkniętej	74
12.4.5	Obowiązki osób wykonujących prace w przestrzeni zamkniętej	76
12.4.6	Obowiązki osób asekurujących na zewnątrz	76
12.4.7	Środki ochrony indywidualnej w przestrzeni zamkniętej	76
12.4.8	Urządzenia w przestrzeni zamkniętej	78
12.5	Prace z chemikaliami	79
12.5.1	Składowanie chemikaliów	79
12.6	Prace przy urządzeniach, instalacjach i sieciach elektroenergetycznych	79
12.7	Prace niebezpieczne pożarowo	81
12.7.1	Wymagania ogólne	82
12.7.2	Studzienki kanalizacyjne	82
12.7.3	Prace spawalnicze	83
12.7.4	Butle z gazami technicznymi	85
12.7.5	Prace z użyciem szlifierki	86
12.7.6	Przewóz paliw w pojemnikach	88
12.7.7	Magazynowanie paliw w pojemnikach	88
12.7.8	Napełnianie zbiornika pojazdu/maszyny paliwem z pojemników	89
12.8	Piaskowanie	89
12.9	Prace ziemne – wykopy	90
12.10	Prace na wysokości	91
12.10.1	Drabiny przenośne	92
12.10.2	Wytyczne budowy i eksploatacji rusztowań	95
12.11	Urządzenia transportu bliskiego	99
12.11.1	Podesty ruchome przejezdne	99
12.11.2	Wózki jezdniowe podnośnikowe	100
12.11.3	Żurawie	100
12.11.4	Kosze podwieszane i podesty hydrauliczne teleskopowe	103
12.12	Prace radiologiczne	105
12.12.1	Prace rtg na obiektach i instalacjach (poza terenami inwestycyjnymi)	105
12.12.2	Prace rtg na terenach inwestycyjnych	106
12.12.3	Wymagania bezpieczeństwa prowadzenia prac RTG	107
13.	Bezpieczeństwo fizyczne	108
14.	Postanowienia końcowe	109

1. INFORMACJE OGÓLNE

Informator o zasadach postępowania na terenie Rafinerii Gdańskiej (zwany dalej również Informatorem) jest przeznaczony dla pracowników Wykonawców i Podmiotów wykonujących Prace w imieniu Wykonawcy (zwanych dalej również Wykonawcami) przebywających i wykonujących prace na terenie Rafinerii w Gdańsku przy ul. Elbląskiej 135, ul. Benzynowej 34, ul. Michałki 25 oraz na terenie ujęcia wody w Przejazdowie (włącznie z terenem przyległym do ogrodzenia).

Wymagania zawarte w Informatorze:

- mają zastosowanie do standardowych prac utrzymania ruchu/inwestycyjnych, jak i specyficznych zakresów prac,
- stanowią uzupełnienie wymogów określonych w umowach/zamówieniach/innych formach prawnych zawieranych przez Wykonawców z Rafinerią oraz w obowiązujących przepisach prawa, normach branżowych oraz innych uregulowaniach (np. procedurach, instrukcjach, zarządzeniach) przekazanych przez Rafinerię poprzez Serwis Wymagania dla kontrahentów (<http://kontrahenci.lotos.pl>) (zwany dalej również Serwisem dla kontrahentów).

Na potrzeby niniejszego dokumentu jako:

i Wykonawcę rozumie się odpowiednio usługodawcę, przyjmującego umowę, wykonawcę robót budowlanych lub każdy inny podmiot realizujący Prace na rzecz Rafinerii Gdańskiej na podstawie zawartej przez ten podmiot Umowy/Zamówienia/innej formy prawnej z Rafinerią Gdańską,

i Podmioty wykonujące Prace w imieniu Wykonawcy (zwani dalej również jako Wykonawcy) rozumie się m.in.:

- osoby fizyczne wykonujące Prace w imieniu lub na zlecenie Wykonawcy, w tym pracownicy lub współpracownicy Wykonawcy, osoby fizyczne wykonujące Prace w imieniu lub na zlecenie Wykonawcy na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym osoby fizyczne prowadzące na własny rachunek działalność gospodarczą;
- osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, wykonujące Prace w imieniu lub na zlecenie Wykonawcy, w tym w szczególności jako podwykonawcy, poddostawcy, konsorcjanci, w tym także podmioty zagraniczne realizujące Umowę w imieniu lub na zlecenie Wykonawcy, itp.

i Prace rozumie się także roboty, usługi, dostawy,

i Gospodarza obiektu – pracownik wyznaczony przez kierownika komórki organizacyjnej użytkującej lub której dany obiekt został przypisany, odpowiedzialny za utrzymanie właściwego stanu technicznego powierzonych obiektów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz właściwe stosowanie wymagań wynikających ze Zintegrowanego Systemu Zarządzania (ZSZ).

1.1 WAŻNE KONTAKTY

998 telefon stacjonarny
(na terenie rafinerii)

+48 508 998 998 telefony
komórkowe

pożar, awaria, wypadek, inne zagrożenie

Dyspozytor Punktu Alarmowego

LOTOS Straż _____ **58 308 81 99**

Dowódca Zmiany ORLEN Ochrona _____ **58 308 72 27**

Biuro Przepustek _____ **58 308 72 30, 58 308 72 31, 58 308 78 31**

Przepustki materiałowe

(narzędzia, sprzęt itp.) _____ **58 308 74 09**

Inspektor Ochrony Radiologicznej _____ **58 308 84 32, 505 050 425, IOR@orlen.pl**

Służba BHP Rafinerii Gdańskiej _____ **bhp@rafineriagdanska.pl**

Serwis Wymagania dla kontrahentów _____ **www.kontrahenci.lotos.pl**

Platforma szkoleniowa e-learning _____ **www.e-learning.lotos.pl**

2. PRAWO WYKONAWCY DO POWSTRZYMANIA SIĘ OD WYKONYWANIA PRACY

Pracownik Wykonawcy ma prawo:

- powstrzymać się od wykonywania pracy w sytuacji, gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom BHP i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla jego zdrowia lub życia albo gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom. O fakcie powstrzymania się od pracy pracownik obowiązany jest niezwłocznie powiadomić przełożonego,
- powstrzymać się od wykonywania pracy wymagającej szczególnej sprawności psychofizycznej w przypadku, gdy jego stan psychofizyczny nie zapewnia bezpiecznego wykonywania pracy i stwarza zagrożenie dla innych osób, po uprzednim zawiadomieniu przełożonego,
- oddalić się z miejsca zagrożenia w sytuacji, kiedy pomimo że powstrzymał się od pracy, zagrożenie nadal istnieje, również powiadamiając niezwłocznie o tym fakcie przełożonego.

Wykonawca ma obowiązek do przerwania robót zawsze wtedy, gdy stwierdzone zostanie naruszenie przepisów prawa oraz zasad bezpieczeństwa skutkujące zagrożeniem dla zdrowia, życia, mienia czy środowiska. O tym fakcie musi niezwłocznie powiadomić Gospodarza obiektu, na którym przebywa i/lub opiekuna umowy.

3. PROCEDURA WSTRZYMANIA PRACY WYKONAWCY – STOP WORK AUTHORITY (SWA)

Upoważnienie do wstrzymania pracy/Stop Work Authority (SWA) – to procedura w ramach, której Prezes Zarządu Rafinerii nadaje każdemu pracownikowi Rafinerii prawo i obowiązek do przerwania każdej pracy wykonywanej przez inne osoby, w tym przez pracowników Wykonawców, jeśli zagrożone jest bezpieczeństwo ludzi, środowiska i mienia.

Każdy pracownik Rafinerii ma prawo i obowiązek wstrzymania pracy innym pracownikom, w tym każdemu pracownikowi Wykonawcy jeśli zidentyfikuje powód aby sądzić że istnieje bezpośrednie zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi, zanieczyszczenia środowiska i zniszczenia mienia.

**STOP WORK
AUTHORITY**

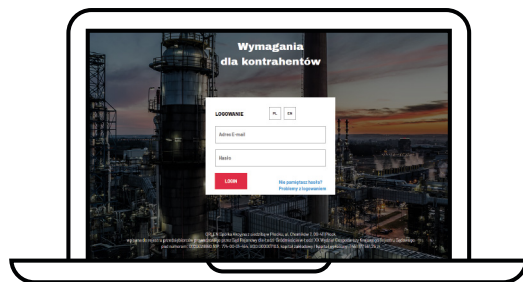
Obowiązkiem Wykonawcy w przypadku zastosowania przez pracownika Rafinerii procedury SWA jest bezwzględne się jej poddanie i postępowanie zgodnie ze wskazaniem pracownika Rafinerii, wstrzymującego prace Wykonawcy i/lub jego przełożonego.

4. OBOWIĄZKI WYKONAWCY

4.1 PRZESTRZEGANIE WYMAGAŃ BEZPIECZEŃSTWA

Wykonawca jest zobowiązany do przestrzegania i bieżącego monitorowania obowiązujących przepisów prawa oraz wytycznych, zasad i standardów postępowania obowiązujących w Rafinerii, w szczególności dotyczących bezpieczeństwa pracy, ochrony przeciwpożarowej, bezpieczeństwa procesowego i bezpieczeństwa fizycznego (zwanym dalej również jako bezpieczeństwo) przekazanych przez Rafinerię w umowach/zamówieniach/innych formach prawnych zawieranych przez Wykonawców i udostępnianych Wykonawcom poprzez Serwis Wymagania dla kontrahentów (<http://kontrahenci.lotos.pl>).

Wykonawca zobowiązany jest wyznaczyć osobę, która będzie posiadała dostęp do Serwisu dla kontrahentów przy wykorzystaniu loginu i hasła przekazanego po otrzymaniu Umowy. Osobą wyznaczoną musi być osoba, która będzie koordynowała Prace i która będzie przebywała w trakcie ich realizacji na terenie Rafinerii, o ile Wykonawca będzie wchodził i wykonywał prace na tym terenie. W przypadku trudności z logowaniem do Serwisu dla kontrahentów/dostępem do dokumentów, należy niezwłocznie przesłać opis problemu na adres e-mailowy: kontrahenci@grupalotos.pl.

! UWAGA!

Zmiany w dokumentach udostępnionych w Serwisie dla kontrahentów wchodzić w życie z datą wskazaną w ww. Serwisie i nie wymagają dla swojej ważności zmiany umowy/zamówienia/innych formach prawnych w formie pisemnego aneksu.

Wykonawca jest zobowiązany, przed rozpoczęciem Prac na terenie Rafinerii, zapoznać wszystkie Podmioty wykonujące Prace w imieniu Wykonawcy z obowiązującymi wymaganiami bezpieczeństwa na tym terenie, zapewnić dystrybucję wymagań udostępnionych w Serwisie dla kontrahentów wśród wszystkich swoich Podmiotów wykonujących Prace w imieniu Wykonawcy oraz poinformować ich o konsekwencjach wynikających w przypadku ich nieprzestrzegania.

Wykonawca zapewnia, że Podmioty wykonujące Prace w imieniu Wykonawcy na terenie Rafinerii znają i przestrzegają zasad i standardów postępowania obowiązujących na tym terenie.

! Wykonawca odpowiada za swoich pracowników oraz za Podmioty wykonujące Prace w imieniu Wykonawcy, na tych samych zasadach jak za swoich pracowników.

4.2 GOTOWOŚĆ DO PRACY, UPRAWNIENIA, KWALIFIKACJE

Wszystkie osoby wykonujące prace na terenie Rafinerii muszą posiadać aktualne badania lekarskie dopuszczające do wykonywania pracy oraz aktualne szkolenia BHP/specjalistyczne oraz wymagane kwalifikacje oraz uprawnienia zawodowe, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w zakresie wykonywanych prac.

! Wykonawca oświadcza, że do wykonywania prac szczególnie niebezpiecznych w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 237⁽¹⁵⁾ Kodeksu pracy nie będzie zatrudniał pracowników tymczasowych w rozumieniu Ustawy z dnia 09 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych.

4.3 OCENA RYZYKA ZAWODOWEGO

Wykonawca jest zobowiązany do zidentyfikowania zagrożeń i określenia ryzyka zawodowego dla poszczególnych rodzajów prac, z uwzględnieniem zagrożeń wynikających z wykonywania pracy na terenie instalacji Rafinerii.

Pracownicy Wykonawcy muszą być zapoznani w sposób udokumentowany z powyższą oceną. Lista osób z dokumentacją dot. oceny ryzyka zawodowego dla pracowników Wykonawcy zapoznanych z nią, powinna być dostępna na terenie Rafinerii na każde żądanie Służby BHP i pracowników nadzoru Rafinerii.

Wykonawca zobowiązany jest również do prowadzenia tzw. Oceny ryzyka w ostatniej chwili (LMRA). Pozwala ona wykryć wcześniej nieznane zagrożenia, a tym samym zapobiec niepożądanym zdarzeniom niebezpiecznym. Ocena ryzyka w ostatniej chwili skupia się na zagrożeniach w miejscu pracy, na które wpływają otoczenie i aktualne warunki. LMRA uzupełnia istniejące oceny ryzyka, lecz ich nie zastępuje. Przeprowadza się ją m.in. przed rozpoczęciem każdej czynności roboczej/zadania, przed każdorazowym wznowieniem pracy po dłuższej przerwie, w przypadku zmiany okoliczności (np. użycie innej metody

pracy czy maszyny), po wystąpieniu usterki urządzenia czy systemu lub w razie nieoczekiwanego zdarzenia. Wykonawca zobowiązany jest prowadzić oceny LMRA wg własnych sposobów, ale tylko wtedy jeśli nie zostanie mu wskazana obowiązująca w Rafinerii metoda jej prowadzenia.

Rafineria poinformuje Wykonawcę o zagrożeniach, mogących wystąpić na jej terenie (za pośrednictwem serwisu dla kontrahentów) oraz udostępni Wykonawcy karty charakterystyki chemikaliów niezbędnych do wykonania przez niego prac, przy czym udostępnienie to nastąpi na zasadach i w sposób uzgodniony przez Wykonawcę z osobą wskazaną do kontaktu z ramienia Rafinerii, o której mowa w podpisanej umowie/zamówieniu/innych formach prawnych zawieranych z Wykonawcą.

4.4 DOKUMENTACJA ZAWODOWA

Wykonawcy są zobligowani, na żądanie Służby BHP i wyznaczonych pracowników nadzoru Rafinerii, na każdym etapie przygotowania i realizacji prac, przedstawiać do wglądu dokumentację potwierdzającą aktualne badania profilaktyczne, szkolenia, zaświadczenia kwalifikacyjne do obsługi urządzeń podlegających dozorowi technicznemu, maszyn budowlanych, urządzeń spawalniczych i innych wymagań wskazanych przez Rafinerię (m.in. hakowego, do obsługi: urządzeń spawalniczych, elektrycznych, wysokociśnieniowych, maszyn budowlanych, wózków widłowych, uprawnienia pracownika Służby BHP Wykonawcy itp.).

Wykonawca zgodnie z przepisami prawa budowlanego, podczas wykonywania określonych rodzajów prac ma obowiązek przygotować Plan BIOZ (Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia), IBWR (Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót) oraz Plan podnoszenia ładunków. W szczególnych przypadkach, indywidualnie ustalonych z danym Wykonawcą, IBWR należy wykonać również na inne prace szczególnie niebezpieczne. Pracownicy Wykonawcy muszą być zapoznani w sposób udokumentowany z wyżej wymienionymi dokumentami.

4.5 ZAPEWNIENIE PRACOWNIKA SŁUŻBY BHP W TRAKCIE PRACY

Wykonawca zapewnia co najmniej 1 pracownika służby BHP, przy jednoczesnym wykonywaniu prac od 20 do 50 osób. Po przekroczeniu liczby 50 osób jest wymagany dodatkowy pracownik służby BHP na każde kolejne 50 osób. W przypadku zatrudnienia do 19 osób, rolę Służby BHP pełni wyznaczona osoba z nadzoru Wykonawcy.

Ww. przedstawiciel Służby BHP powinien posiadać kompetencje i minimum roczne doświadczenie jako pracownik Służby BHP na budowie/produkcji. Przedstawiciel Służby BHP Wykonawcy musi być obecny na terenie prowadzenia robót w czasie wykonywanych prac przez Wykonawcę.

4.6 ZAPEWNIENIE OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA EWAKUACJĘ

Wykonawca jest odpowiedzialny za zapewnienie właściwego systemu ewakuacji pracowników z zagrożonego terenu Rafinerii oraz za ochronę przeciwpożarową

na jej terenie przez cały okres trwania zawartej umowy/zamówienia/innej formy prawnej. Objęte tym są miejsca, w których Wykonawca realizuje pracę, bądź przebywa w np. biurze, szatni, zapleczu czy magazynie.

W celu zapewnienia warunków bezpiecznej ewakuacji, Wykonawca wyznaczy osoby odpowiedzialne za ewakuację. Wykonawca zapewnia co najmniej 1 osobę odpowiedzialną za ewakuację, przy jednoczesnym wykonywaniu prac od 20 do 50 osób (pracowników Wykonawcy i jego podwykonawców). Po przekroczeniu liczby 50 osób jest wymagana dodatkowa osoba odpowiedzialna za ewakuację na każde kolejne 50 osób. W przypadku zatrudnienia do 19 osób, rolę osoby odpowiedzialnej za ewakuację pełni wyznaczona osoba z nadzoru Wykonawcy.

! Osobami odpowiedzialnymi za ewakuację ze strony Wykonawcy, muszą być osoby z nadzoru, kierownicy lub brygadziści.

W sytuacji ich nieobecności, powinni oni wcześniej wyznaczyć osoby zastępcze, które przejmą ich obowiązki.

OBOWIĄZKI OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA EWAKUACJĘ

- wspieranie kierującego ewakuacją w sprawnym opuszczeniu zagrożonego rejonu przez pracowników Wykonawcy,
- wspomaganie w określaniu i zliczaniu liczby osób znajdujących się na punkcie zbiornym (w tym celu powinna posiadać wiedzę o aktualnej liczbie pracowników oraz ich lokalizacji),
- bieżące informowanie służb ratowniczych oraz pracowników odpowiedzialnych za ewakuację o brakach i lokalizacji osób, które jeszcze nie dotarły na punkt zborny. Współpraca z odpowiednimi służbami ratowniczymi jest kluczowa w zapewnieniu bezpieczeństwa wszystkich pracowników podczas ewakuacji,
- posiadanie znajomości lokalizacji rozmieszczenia najbliższych punktów zbiornych oraz wiatrowskazów oraz pozostawanie w gotowości na sytuacje awaryjne i odpowiednie reagowanie.
- posiadanie odpowiedniej wiedzy/przeszkolenia z zakresu systemu ewakuacji, uzyskanej przez swojego pracodawcę,
- realizacja szkolenia z systemu ewakuacji udostępnionego przez Rafinerię na platformie e-learning, przed rozpoczęciem prac na jej terenie,
- noszenie hełmu oznakowanego nazwą „Osoba wyznaczona do ewakuacji (Emergency Response Person)”. Wykonawca zobowiązany jest do samodzielnego zaopatrzenia się we wskazane oznakowanie (naklejki).

**OSOBA WYZNACZONA
DO EWAKUACJI**
EMERGENCY RESPONSE PERSON

Listę osób odpowiedzialnych za ewakuację Wykonawca udostępni do wglądu na żądanie przedstawiciela Służby BHP i/lub nadzoru prowadzonych prac ze strony Rafinerii.

4.7 ZAPEWNIENIE OSOBY WYZNACZONEJ DO UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY

Na każde 50 osób wykonujące prace Wykonawca zapewni, co najmniej jednego przeszkolonego pracownika z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Szkolenie ww. pracowników powinno być udokumentowane i przeprowadzone przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje.

Osoba wyznaczona do udzielania pierwszej pomocy, powinna być wyposażona w przemysłowy hełm ochronny oznakowany nazwą „Pierwsza pomoc (First Aid)”. Wykonawca zobowiązany jest do samodzielnego zaopatrzenia się w oznakowanie (naklejki).

PIERWSZA POMOC
FIRST AID

Wykonawca ma obowiązek zapewnić odpowiednią liczbę apteczek pierwszej pomocy (minimum 1 na każde 50 pracowników wykonujących prace) wraz z wyposażeniem. Zawartość apteczek powinna być ustalona w porozumieniu z lekarzem sprawującym profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami, z którym Wykonawca ma zawartą umowę w tym zakresie.

Przy apteczkach powinna być umieszczona:

- Instrukcja udzielania pierwszej pomocy,
- wykaz wyposażenia apteczki,
- wykaz osób wskazanych do udzielania pierwszej pomocy.

Miejsca usytuowania apteczek powinny być oznaczone zgodnie z Polską Normą. W miejscu ich lokalizacji muszą być wydrukowane numery telefonów alarmowych obowiązujące na terenie Rafinerii.

4.8 INFORMOWANIE O ZDARZENIACH NIEBEZPIECZNYCH

Zdarzenie niebezpieczne jest to zdarzenie mające wpływ na zdrowie, bezpieczeństwo, środowisko i/lub majątek w szczególności: zdarzenie wypadkowe, awaria, pożar, sytuacja niebezpieczna, inne miejscowe zagrożenie występujące na terenie Rafinerii.

Wykonawca ma obowiązek niezwłocznego zgłoszenia zdarzenia niebezpiecznego mającego miejsce na terenie Rafinerii.

W przypadku zaistnienia zdarzenia niebezpiecznego, z udziałem pracownika Wykonawcy, mającego wpływ na zdrowie i/lub środowisko i/lub majątek Rafinerii i Wykonawcy:

należy **niezwłocznie poinformować** o tym fakcie **Punkt Alarmowy LOTOS Straż** dzwoniąc:

z telefonu stacjonarnego (na terenie rafinerii)

998

z telefonu komórkowego

+48 508 998 998

podając **rodzaj zagrożenia i dokładne miejsce jego wystąpienia oraz swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu kontaktowego**

W przypadku zdarzenia wypadkowego, nadzór Wykonawcy zobowiązany jest natychmiast:

- zawiadomić ww. Punkt Alarmowy LOTOS Straż,
- zapewnić niezwłocznie pomoc osobie, która uległa zdarzeniu,
- zabezpieczyć miejsce zdarzenia przed osobami postronnymi.

UWAGA!

W przypadku wypadku śmiertelnego, ciężkiego i zbiorowego z udziałem pracownika Wykonawcy, Wykonawca zobowiązany jest natychmiast powiadamiać Prokuraturę Okręgową i Okręgowego Inspektora Pracy, a w przypadku wypadków i incydentów kolejowych należy przestrzegać obowiązujących przepisów prawnych.

4.8.1 FORMULARZ ZGŁOSZENIA ZDARZENIA NIEBEZPIECZNEGO

Formularz wraz z instrukcją jego wypełnienia jest dostępny w Serwisie dla Kontrahentów (www.kontrahenci.lotos.pl).

CZĘŚĆ A – WYPEŁNIĆ I PRZESŁAĆ W CIĄGU 24H OD MOMENTU ZDARZENIA NA ADRES E-MAIL: info@rafineriagdanska.pl
(UWAGA! Nie pominąć danych osobowych podmiotu wykonawcy (B) danych typu PCEZ/Stanowisko nadzoru/Pracownik, miejsce zdarzenia (A))

ZGŁOSZENIE ZDARZENIA NIEBEZPIECZNEGO NA TERENIE RAFINERII GDAŃSKIEJ SP Z O.O.

1. INFORMACJE OGÓLNE			
DATA ZDARZENIA:	GODZINA ZDARZENIA:	MIEJSCE ZDARZENIA:	NR UMOWY KONTRAKTOWEJ:
FIRMA ZGŁASZAJĄCA:	OSOBA ZGŁASZAJĄCA:	TEL. KONTAKTOWY:	GŁÓWNY WYKONAWCA:
2. INFORMACJE DOT. POSZKODOWANEGO		3. INFORMACJE DOT. ŚWIADKA	
STANOWISKO:	FIRMA ZATRUDNIAJĄCA:	STANOWISKO:	FIRMA ZATRUDNIAJĄCA:
4. OPIS ZDARZENIA (Informacja poprzedzająca zdarzenie oraz szczegółowe okoliczności wystąpienia, a także działania następujące po zdarzeniu)			
5. URĄZ (podaj: miejsce wystąpienia oraz poszkodowanego)			
6. ZNISZCZENIE MIENIA (Informacja o uszkodzeniu mienia: bieżącego, własności, Rafinerii i Gdańsk, lub wykonawcy (podkreślić odpowiednie))			
USZKODZONE MIENIE:		WYSZKODZENIE MIENIA:	
Opis uszkodzenia (zobowiązanie z podaniem sumarycznej kwoty):		Opis uszkodzenia:	
7. NATYCHMIASTOWE DZIAŁANIA PODJĘTE PO ZDARZENIU (zaznacz, jeśli wystąpiło)			
☐ Wstrzymanie prac: ☐ Wyłączenie teren/miejsca: ☐ Użytkownicy: ☐ Inne:			
☐ Pomoc lekarska w przypadku COBOD ☐ Użytek prywatna (niezależnie od kosztowności)			
☐ Użytkownicy podległego: ☐ Uchucieńcie przysięgi: ☐ Kontakt z numerem alarmowym			
8. OŚWIADCZENIA			
1. Czy poszkodowany w dniu zdarzenia posiadał aktualne badania lekarskie?			
			TAK ☐ NIE ☐
2. Czy poszkodowany w dniu zdarzenia posiadał aktualne szkolenie BHP?			
			TAK ☐ NIE ☐
3. Czy poszkodowany został doposażony z Ochrony Wzrostu Zawodowego (niezależnie od zapisu w książce wyjazdowej na terenie Rafinerii Gdańskiej)?			
			TAK ☐ NIE ☐
4. Czy poszkodowany w dniu zdarzenia posiadał aktualne uprawnienia do wykonywania określonych prac?			
			TAK ☐ NIE ☐
9. Działanie nadzoru:			
Data i czytelny podpis			

Wydanie z dnia 10.10.2022 r.
Opisowanie Zdarzeń na Zdarzeniach Standardizacja Zdarzeniowa
Rafineria Gdańska Sp. z o.o.

Wykonawca oprócz natychmiastowego zgłoszenia zdarzenia zgodnie ze wskazaniami jw., zobowiązany jest do zgłoszenia zdarzenia niebezpiecznego poprzez przesłanie na adres **bhp@rafineriagdanska.pl** wypełnionego „Formularza zgłoszenia zdarzenia niebezpiecznego”. do Służby BHP Rafinerii na rzecz której wykonywane są prace, w terminach określonych w części „A” i części „B” dokumentu.

W trakcie trwania postępowania wyjaśniającego zdarzenie niebezpieczne, Wykonawca jest zobowiązany do bieżącego przekazywania do Służby BHP

Rafinerii (na rzecz której wykonywane są prace) informacji m.in. o trwającym postępowaniu, stanie zdrowia poszkodowanego, najistotniejszych faktach oraz innych danych dotyczących zaistniałego zdarzenia.

W przypadku, gdy Służba BHP Rafinerii uzna, że konieczne jest przeprowadzenie wspólnie z Wykonawcą analizy przyczyn źródłowych zdarzenia (RCA), Wykonawca jest zobowiązany do czynnego udziału w identyfikacji przyczyn zdarzenia i podjęcia działań korygujących (jeśli jego dotyczą), zmniejszających prawdopodobieństwo wystąpienia podobnego zdarzenia w przyszłości.

[illegible]

5.ZAGROŽENIA NA TERENIE RAFINERII

5.1 STREFY ZAGROŻENIA WYBUCHEM

i Strefa zagrożenia wybuchem EX (strefa EX) to obszar, gdzie mogą występować palne gazy, pary cieczy palnych i palne pyły, które zmieszane z powietrzem w odpowiednich proporcjach tworzą mieszaniny wybuchowe.

! Strefa zagrożenia wybuchem obejmuje miejsca od krawędzi instalacji i oznakowanie tablicami informacyjnymi. Występują na instalacjach, produkcyjnych, parkach zbiorników, miejscach nalewu i rozładunku produktów.

MIESZANINY WYBUCHOWE

Ropa naftowa i jej pochodne w wielu przypadkach są cieczami, których opary łatwo ulegają zapłonowi, a gdy się palą, trudno je ugasić. Stwarzają również duże zagrożenie wybuchowe. Gazowe węglowodory i pary ciekłych węglowodorów zmieszane z powietrzem lub innym gazem utleniającym w odpowiednich proporcjach tworzą mieszaniny wybuchowe.

Odparowanie nawet małej ilości gazów skroplonych lub cieczy palnych daje

duże ilości palnych par, które tworzą mieszaniny wybuchowe. Przykładowo tylko 1 litr ciekłego propanu po odparowaniu tworzy w określonych warunkach 260 litrów mieszaniny łatwo ulegającej wybuchowi.

W większości przypadków mieszaniny te są cięższe od powietrza, przez co mogą zalegać nawet kilka dni w zagłębieniach terenu typu muldy z rurociągami, wykopy czy studzienki kanalizacyjne. Ze względu na swoje łatwopalne i wybuchowe właściwości, w przypadku kontaktu np. z płomieniem, iskrą mechaniczną, czy elektrostatyczną mogą bardzo łatwo ulec zapłonowi i wybuchowi.

5.2 GORĄCE MEDIA, GORĄCE POWIERZCHNIE I WYSOKIE CIŚNIENIA

Procesy technologiczne prowadzi się pod dużym ciśnieniem i w wysokich temperaturach. Rozszczelnienie instalacji może prowadzić do uwolnienia medium pod bardzo wysokim ciśnieniem i w bardzo wysokiej temperaturze. Wydostająca się substancja może również ulegać samozapłonowi. Powszechnie stosowana w procesach produkcyjnych jest para wodna o szerokim zakresie ciśnień, która w przypadku rozszczelnień może spowodować poparzenia termiczne.

Aparatura ze względu na proces technologiczny w miejscach, gdzie nie występuje izolacja termiczna może osiągać wysoką temperaturę np. rurociąg, piec technologiczny, połączenia kołnierzowe itp.

❗ W przypadku planowanych do przeprowadzenia prób ciśnieniowych, przed ich rozpoczęciem, należy wygrodzić strefę niebezpieczną w szczególności w miejscach newralgicznych np. połączenia węży czy połączenia kołnierzowe.

5.3 ZAGROŻENIA CHEMICZNE

W trakcie wykonywania prac może wystąpić narażenie na chemikalia zaklasyfikowane jako stwarzające zagrożenie.

! UWAGA!

Jeżeli poczujesz, że dzieje się z Tobą coś niepokojącego, czujesz się słabo, odczuwasz mdłości, zawroty głowy lub inne dolegliwości – nie lekceważ tego. Mogą być one spowodowane kontaktem z substancjami zagrażającymi Twojemu zdrowiu, a nawet życiu.

O FAKCIE TYM NIEZWŁOCZNIE POWIADOM SWOJEGO PRZEŁOŻONEGO!

W tabeli poniżej przedstawiono piktogramy zgodne z Rozporządzeniem 1272/2008 (CLP) wskazujące rodzaj zagrożenia stwarzanego przez chemikalia. Tabela służy wyłącznie do celów informacyjnych.

ZAWSZE NALEŻY CZYTAĆ ETYKIETY NA OPAKOWANIACH, ZAPOZNAĆ SIĘ Z ZAGROŻENIAMI ZAMIESZCZONYMI W KARCIE CHARAKTERYSTYKI ORAZ STOSOWAĆ SIĘ DO ZALECEŃ BEZPIECZNEGO STOSOWANIA.

Piktogram	Znaczenie	Chemikalia produkowane lub stosowane w Rafinerii (przykłady)
	<ul style="list-style-type: none"> Materiały wybuchowe Substancje samoreaktywne Nadtlenki organiczne 	
	<ul style="list-style-type: none"> Gazy łatwopalne Wyroby aerozolowe Substancje ciekłe łatwopalne Substancje stałe łatwopalne Substancje i mieszaniny samoreaktywne Substancje ciekłe piroforyczne Substancje stałe piroforyczne Substancje i mieszaniny samonagrzewające się Substancje i mieszaniny, które w kontakcie z wodą wydzielają gazy łatwopalne 	Gaz płynny propan-butan (LPG), Benzyna, Olej napędowy, Wodór, Siarkowodór, Dichlorek etylenu (Di, 1,2-Dichloroetan)
	<ul style="list-style-type: none"> Gazy utleniające Substancje ciekłe utleniające Substancje stałe utleniające 	PERMACLEAN PC-40
	<ul style="list-style-type: none"> Gazy pod ciśnieniem Gazy sprężone Gazy skroplone Gazy skroplone schłodzone Gazy rozpuszczone 	Pojemniki lub butle z gazem (azot, LPG)
	<ul style="list-style-type: none"> Substancje korodujące metale Działanie żrące na skórę Poważne uszkodzenie oczu 	Wodorotlenek sodu, Wodny roztwór amoniaku, Kwas siarkowy, Kwas solny
	<ul style="list-style-type: none"> Toksyczność ostra 	Siarkowodór, Furfural, Metanol, Disiarczek dimetylu (DMDS), Dichlorek etylenu (Di, 1,2- Dichloroetan)

	<ul style="list-style-type: none"> Działanie uczulające na drogi oddechowe Działanie mutagenne na komórki rozrodcze Rakotwórczość Działanie szkodliwe na rozrodczość Działanie toksyczne na narządy docelowe – jednorazowe narażenie Działanie toksyczne na narządy docelowe – powtarzane narażenie Zagrożenie spowodowane aspiracją 	Benzyna, Olej napędowy, Siarkowodór, Ropa naftowa, Gaz ziemny, Furfural, Dichlorek etylenu (Di, 1,2-Dichloroetan)
	<ul style="list-style-type: none"> Toksyczność ostra Działanie drażniące na skórę Działanie drażniące na oczy Działanie uczulające na skórę Działanie toksyczne na narządy docelowe – jednorazowe narażenie Działanie drażniące na drogi oddechowe Skutek narkotyczny Stwarzające zagrożenie dla warstwy ozonowej 	Oleje napędowe, Benzyna, Olej opałowy lekki, Frakcja ksilenowa, Frakcja dolna, Płyn do dezynfekcji, Gaz ziemny, Dodatki do paliw, Ropa naftowa, Amoniak roztwór wodny, Kwas solny, Kwas sulfamidowy
	<ul style="list-style-type: none"> Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego 	Benzyna, Olej napędowy, Siarkowodór, Disiarczek dimetylu (DMDS), Perchloroetylen, Kwas sulfamidowy

5.3.1 CHEMIKALIA STWARZAJĄCE NAJWIĘKSZE ZAGROŻENIE

Siarkowodór – gaz stwarzający zagrożenie toksyczne. Jest to bezbarwny gaz toksyczny, palny i wybuchowy. Wydostając się na zewnątrz w czasie awarii, w niewielkich stężeniach ma silny, charakterystyczny zapach „zgniłych jaj”. W wyższych stężeniach staje się niewyczuwalny – uszkadza węch, prowadząc

w skrajnych wypadkach do śmierci nawet w wyniku jednego wdechu. Jest cięższy od powietrza, dlatego może gromadzić się w kanałach, studzienkach itp.

Wodór – jest wytwarzany i wykorzystywany w procesach produkcyjnych – gaz palny i wybuchowy. Podczas rozszczelnienia instalacji wydostaje się on pod znacznym ciśnieniem i ulega samozapłonowi. Niebezpieczny staje się w momencie pożaru, gdyż pali się bezbarwnym i niewidocznym płomieniem. W przeciwieństwie do większości węglowodorów, jest on lżejszy od powietrza i unosi się do góry.

Węglowodory – na instalacjach występują w postaci ciekłej lub gazowej. Węglowodory parafinowe są toksyczne w niewielkim stopniu, jednakże mają działanie narkotyczne. Węglowodory naftenowe i aromatyczne, szczególnie benzen, wykazują bardziej toksyczne działanie. Węglowodory zawarte w surowcu mogą być szkodliwe dla zdrowia człowieka. Mają one działanie narkotyczne, rakotwórcze, mutagenne, działają szkodliwie na rozrodczość i na skórę, powodując zagrożenie dla zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia.

INNE ZAGROŻENIA CHEMICZNE

Wodorotlenek sodu 50% (ług sodowy) – upłynniona forma czystego wodorotlenku sodu o przezroczystej barwie, bez zapachu. Substancja niepalna i niewykazująca właściwości wybuchowych. Wodorotlenek sodu jest silnie żrący. W przypadku przedostania się do oka bardzo szybko przenika on w głąb, powodując nie tylko zmiany powierzchniowe, jak zmętnienie rogówki, ale niszczy on również głębsze warstwy gałki ocznej, co może doprowadzić do utraty wzroku. Rozpuszczanie w wodzie wodorotlenku sodu powoduje wydostawanie się bardzo dużej ilości ciepła.

Disiarczek dimetylu (DMDS) – jest stabilną, bladeżółtą cieczą, która działa jako skuteczny produkt do siarczowania katalizatorów obróbki wodorem ze względu na wysoką zawartość siarki i niską temperaturę rozkładu. Substancja żrąca oraz łatwopalna. Działa toksycznie w następstwie wdychania, szkodliwie po połknięciu, może również powodować reakcję alergiczną skóry i podrażnienia dróg oddechowych. Ciecz i opary są wysoce łatwopalne.

Perchloroetylen – bezbarwna ciecz, niepalna i stabilna o niskiej toksyczności. Wykorzystywany jako środek do czyszczenia chemicznego oraz jako rozpuszczalnik. Działa drażniąco na skórę i oczy, podejrzewa się, że powoduje raka, może również powodować uczucie senności i zawroty głowy, a także reakcję alergiczną skóry, działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Chlorowodór – nieorganiczny związek chemiczny, połączenie chloru i wodoru. Dobrze rozpuszcza się w wodzie, tworząc kwas solny (kwas chlorowodorowy) z wydzielaniem dużej ilości ciepła.

Inhibitory korozji – związki chemiczne żrące oraz łatwopalne. Reagujące z powierzchnią elementu i tworzące na niej ochronną warstwę.

Amoniak – jest gazem palnym bezbarwnym o zapachu ostrym i gryzącym. Gazowy amoniak jest znacznie lżejszy od powietrza. Amoniak zmieszany z tlenem, chlorem, bromem, jodem wybuchu już pod wpływem promieniowania słonecznego lub ultrafioletowego. Gaz skroplony pod ciśnieniem, silnie żrący i trujący. Niebezpieczny szczególnie dla błon śluzowych dróg oddechowych i oczu, a także ze względu na działanie na skórę. W większych stężeniach działa toksycznie na ośrodkowy system nerwowy.

Benzen – jest lotną bezbarwną cieczą o charakterystycznej woni. Benzen jest cieczą palną, której pary tworzą z powietrzem mieszaniny wybuchowe już przy niewielkim stężeniu. Benzen należy do bardzo niebezpiecznych trucizn przemysłowych. Benzen działa na organizm silnie narkotycznie, powodując poważne uszkodzenia narządów krwiotwórczych (szpik kostny), wątroby i nerek, poraża centralny układ nerwowy. Jest substancją rakotwórczą. Do organizmu dostaje się głównie w postaci pary przez drogi oddechowe oraz przez skórę.

Kwas solny – jest cieczą niepalną, reaguje jednak z większością metali z wydzielaniem wodoru, co może stwarzać zagrożenie wybuchem. W reakcjach z wieloma związkami wydzielają się silnie toksyczne gazy, takie jak: siarkowodór, cyjanowodór, arsenowodór, chlor i inne. W kontakcie z żywą tkanką działa żrąco, powoduje uszkodzenia skóry i błon śluzowych, oczu, dróg oddechowych.

Furfurol – jest bezbarwną cieczą oleistą, brunatnieje pod wpływem światła i powietrza. Ma charakterystyczny silny zapach migdałów. Działa drażniąco na skórę oraz błony śluzowe dróg oddechowych i oczu, doprowadzając do stanów zapalnych. Furfurol reaguje gwałtownie z wieloma substancjami organicznymi. Kontakt z mocnymi kwasami i zasadami może również wywołać wybuch. Jest trującą centralnego układu nerwowego, wywołuje drgawki i porażenia. W dużych stężeniach działa narkotycznie.

Ksyleny – w temperaturze 20°C występują jako ciecz bezbarwna o charakterystycznym, przyjemnym zapachu. Ksyleny rozpuszczają oleje, tłuszcze, woski, żywice, kauczuk, siarkę. Są cieczą palną o temperaturze zapłonu ok. 30°C. Z powietrzem tworzą mieszaniny wybuchowe, w wąskim zakresie wybuchowości. Ksyleny działają na organizm ludzki narkotycznie, silniej niż benzen i toluen, ze względu na ich wyższą temperaturę wrzenia, są jednak od nich mniej szkodliwe. Pary ksylenów są łatwo wchłaniane do płuc. Wywołują podrażnienia oczu, nosa i gardła.

Kwas siarkowy VI – jest cieczą bezbarwną, żrącą o ostrym duszącym zapachu. Miesza się z wodą w każdym stosunku wydzielając przy tym duże ilości ciepła. Jest substancją niepalną. Powoduje zwęglenie substancji organicznych oraz niszczenie tkanek roślinnych i zwierzęcych. Podczas reakcji kwasu siarkowego z metalami wydzielają się gazowy wodór, co stwarza zagrożenie pożarowe i wybuchowe. Kwas siarkowy VI działa na skórę silnie żrąco, wywołuje ostry stan zapalny górnych dróg oddechowych, a nawet utratę przytomności.

Metanol – bezbarwna ciecz o charakterystycznym zapachu zbliżonym do zapachu alkoholu etylowego, o piekącym smaku. Metanol jest cieczą łatwopalną o niskiej temperaturze zapłonu. Pali się bladoniebieskim, słabo świecącym

plomieniem. Pary metanolu w połączeniu z powietrzem mogą tworzyć mieszaniny wybuchowe. Pod względem toksycznym jest bardzo trującym alkoholem.

Toluen – jest cieczą bezbarwną, łatwo lotną, o woni podobnej do benzenu. Toluen należy do cieczy łatwo zapalnych. Pary tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem. Toluen na organizm ludzki działa narkotycznie, silniej niż benzen. Silnie drażni błony śluzowe dróg oddechowych i oczu oraz skórę. Jest bardziej toksyczny niż benzen, jednak ze względu na wyższą temp. wrzenia jest od niego mniej szkodliwy.

Benzyna bezołowiowa – jest cieczą łatwopalną. W mieszaninie z powietrzem, pary benzyny mogą stwarzać zagrożenie wybuchowe. Benzyna samochodowa określana jest jako substancja łatwopalna. Benzyna działa na organizm narkotycznie, może spowodować zaburzenia czynnościowe układu nerwowego, niedokrwistość.

olej napędowy (ON) – jest cieczą koloru żółtawego, mało lotną i łatwopalną. Działa toksycznie na skutek wdychania, drażniąc na skórę i oczy.

olej opałowy – jest cieczą koloru jasnobrązowego, mało lotną, palną. Na organizm ludzki olej opałowy działa szkodliwie tylko w przypadku zatrucia doustnego, powoduje wówczas nudności, wymioty i przejściowe uszkodzenie wątroby.

Gaz płynny propan-butan (LPG) – gazem płynnym nazywa się mieszaninę ciekłego propanu i butanu. Jest wyjątkowo łatwopalny, jako cięższy od powietrza utrzymuje się przy powierzchni terenu, wnika we wszelkie otwory poniżej poziomu terenu (studzienki, wpusty, zagłębienia), w połączeniu z powietrzem pary LPG tworzą mieszaniny wybuchowe.

Mieszanina DiMe – dichlorek etylenu (Di, 1,2-Dichloroetan) jest oleistą, bezbarwną cieczą o słabym zapachu podobnym do chloroformu. Wysoce łatwopalna ciecz i pary. Działa szkodliwie po połknięciu. Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią. Działa drażniąco na skórę. Działa drażniąco na oczy. Działa toksycznie w następstwie wdychania. Może powodować podrażnienie dróg oddechowych. Może powodować raka.

Dichlorek metylenu (Dichlorometan, Me) – stosowana na instalacji odparafinowania rozpuszczalnikowego 1300 ciecz bezbarwna, lotna, o słodkawym zapachu podobnym do chloroformu, cięższa od wody. Rozpuszcza się w rozpuszczalnikach organicznych, natomiast jest słabo rozpuszczalna w wodzie. W obecności wilgoci, szczególnie w podwyższonej temperaturze, ulega rozkładowi do formaldehydu i chlorowodoru. Na człowieka działa narkotycznie, depresyjnie na ośrodkowy układ nerwowy. Dichlorometan jest wchłaniany przez drogi oddechowe, skórę, z przewodu pokarmowego. Następstwem ostrego zatrucia (inhalacyjnego i drogą pokarmową) może być uszkodzenie wątroby i nerek. Podejrzewa się, że powoduje raka.

Tlen gazowy – jest nieco cięższy od powietrza. Jako gaz bezbarwny, bezwonny, bez smaku nie może być wykryty zmysłami ludzkimi. Nie daje również efektów psychologicznych mogących ostrzec przed atmosferą wzbogaconą w tlen.

Tlen ciekły (LOX) – gęstość ciekłego tlenu jest większa niż wody. Jest cieczą lekko niebieską, bezwonną i przezroczystą, o temperaturze ok. (-) 183°C pod ciśnieniem normalnym. Każdy kontakt niezabezpieczonych odpowiednio

tkanek z cieczą, czy unoszącymi się oparami spowoduje odmrożenia. Z powodu niskiej temperatury niezbyt dobrze miesza się z otaczającym powietrzem tworząc mgłę. Z powodu większej gęstości wyciekający tlen będzie gromadził się w zapadliskach, podziemnych przestrzeniach. Na instalacji produkcji tlenu ciekłego jak i gazowego należy bezwzględnie stosować czystą – niezaolejoną odzież i obuwie, a także używać niezaolejonych narzędzi, materiałów i części zamiennych. Prace serwisowe mogą być realizowane tylko przez wyspecjalizowany zespół, posiadający opracowaną politykę i technologię sprawdzania czystości urządzeń, narzędzi oraz remontowanych maszyn.

Metan (gaz ziemny) – najprostszy węglowodór nasycony, gaz o temperaturze skraplania -164°C, bezbarwny, bez zapachu, palny (pali się niebieskim płomieniem). Z powietrzem tworzy mieszaniny wybuchowe – dolna granica wybuchowości ok. 4,9% objętości, górna granica wybuchowości ok. 15,4% objętości.

5.4 NIEBEZPIECZNA KANALIZACJA

W przypadku wystąpienia rozszczelnienia instalacji czy rurociągu, ciecze i cięższe od powietrza gazy mogą przemieszczać się na duże odległości i gromadzić na przykład w studzienkach kanalizacyjnych lub innych zagłębieniach terenu. W razie wybuchu może nastąpić niebezpieczny wyrzut pokryw/kratek kanalizacyjnych na duże odległości, skutkując zagrożeniami dla życia i zdrowia ludzi oraz zniszczeniem mienia.

5.5 NIEDOBÓR TLENU W PRZESTRZENIACH ZAMKNIĘTYCH

Tlen jest pierwiastkiem niezbędnym do życia, dlatego tak ważnym jest upewnienie się, czy w wdychanym powietrzu znajduje się odpowiednia jego ilość. Zbyt małej zawartości tlenu w powietrzu nie można wykryć za pomocą zmysłów człowieka, a jego ofiary są zwykle nieświadome niebezpieczeństwa. W przestrzeniach zamkniętych może wystąpić ograniczona jego zawartość, spowodowana obecnością gazów obojętnych, jak azot czy dwutlenek węgla, wypierających tlen z wnętrza. Dochodzi do utraty sprawności umysłowej człowieka, zniekształcenia zdolności oceny sytuacji, a w wysokich stężeniach powodują szybką utratę przytomności. Przy zawartości tlenu w powietrzu poniżej 18% sytuacja dla człowieka staje się niebezpieczna. Poniżej 10% zanika zdolność poruszania się – nie można chodzić, stać, a nawet czołgać się. Utrata przytomności następuje bez wcześniejszych sygnałów ostrzegawczych i bez wystąpienia bólu. Po kilku minutach dochodzi do uszkodzenia mózgu i śmierci, o ile nie zostanie przeprowadzona natychmiastowa reanimacja.

5.6 PROMIENIOWANIE JONIZUJĄCE

W Rafinerii zagrożenie związane z promieniowaniem jonizującym występuje głównie podczas prac kontrolnych takich jak np. badania radiologiczne jakości wykonania złączy spawanych

(badania RTG). Do obsługi urządzeń zawierających źródła promieniotwórcze lub wytwarzające promieniowanie jonizujące mogą być dopuszczone osoby odpowiednio przygotowane, przeszkolone, znające zasady pracy urządzenia, jego obsługę, postępowanie w przypadku awarii oraz objęte okresową systematyczną kontrolą lekarską.

❗ Przebywanie osób nieupoważnionych w strefach oznakowanych znakami ostrzegawczymi informującymi o występowaniu zagrożenia związanego z promieniowaniem jonizującym jest zabronione.

Dodatkowo, na urządzeniach instalacji nr:

- 440 oraz 450 (Zakład Paliwowy),
- 920 (Zakład Destylacji),
- 960 (Zakład EFRA) (6 źródeł na różnych poziomach reaktorów 0960-R1A/B oraz 1 źródło na kolumnie 0960-C1) zamontowane są izotopowe mierniki poziomu, wykorzystujące źródła promieniotwórcze Cs-137 i Sr-90.

Z uwagi na niewidzialne, niewyczuwalne i potencjalnie niebezpieczne właściwości promieniowania jonizującego, Wykonawcy zobowiązani są do ścisłego przestrzegania obowiązujących przepisów prawa oraz zasad bezpiecznego postępowania obowiązujących na terenie Rafinerii.

5.7 ZAGROŻENIE POCHODZĄCE OD URZĄDZEŃ ELEKTROENERGETYCZNYCH O IZOLACJI W POSTACI SZEŚCIOFLUORKU SIARKI SF₆ (DOT. ROZDZIELNI, KABLOWNI R110kV – GIS, STACJI 6kV – ST)

Sześćciofluorek siarki SF₆ posiada właściwości izolacyjne oraz skutecznie gasi łuk elektryczny w urządzeniach elektroenergetycznych. Czysty gaz SF₆ jest gazem skroplonym (ciekłym), bezbarwnym, bezwonny, nietoksycznym, przechowywanym w butlach. Gaz SF₆ pod wpływem wysokiej temperatury (np. w czasie gaszenia łuku, wyładowania iskrowego lub wyładowań niepełnych) ulega rozpadowi (dysocjacji), w wyniku czego tworzą się toksyczne produkty gazowe i stałe, które są szkodliwe dla zdrowia i wyczuwalne przez ludzi jako zapach siarkowodoru (charakterystyczny zapach zgnitych jaj).

Gaz SF₆ jest gazem cięższym od powietrza, dlatego w przypadku jego wycieku z rozdzielnicy będzie się on gromadził w najniższej położonych częściach pomieszczenia, w którym zainstalowana jest rozdzielnica. Możliwe jest przenikanie gazu do pomieszczeń znajdujących się poniżej pomieszczenia rozdzielnicy i zbierania się w najniższych częściach tego pomieszczenia.

Przed wejściem do kablowni znajdującej się bezpośrednio pod pomieszczeniem

rozdzielnicy R110 – GIS należy zawsze bezwzględnie uruchomić wentylator wyciągowy na okres 10 minut, za pomocą łącznika znajdującego się przy drzwiach wejściowych do pomieszczenia kablowni. Wentylator ma za zadanie przewietrzenie pomieszczenia, w którym mógłby się znajdować gaz SF₆ pochodzący z nieszczelności rozdzielnicy R110 – GIS. Do kablowni można wejść po upływie 10 minut od momentu załączenia wentylatora wyciągowego.

W przypadku sygnalizacji obniżenia ciśnienia gazu (I lub II stopień obniżenia ciśnienia w rozdzielnicy) należy niezwłocznie włączyć wentylatory wyciągowe oraz poinformować pracownika oraz kierownika Działu Elektrycznego Rafinerii o zaistniałym zdarzeniu.

5.8 INNE ZAGROŻENIA

Na terenie Rafinerii można się spotkać również z zagrożeniami wskazanymi poniżej.

6. POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH AWARYJNYCH/ZAGROŻENIA

6.1 EWAKUACJA Z BUDYNKÓW, POMIESZCZEŃ, INSTALACJI

Obowiązkiem każdej osoby przebywającej lub wykonującej prace na terenie Rafinerii jest:

- zapewnić odpowiednie warunki ewakuacji, czyli m.in.: nie tarasować, nie zastawiać, nie przekopywać dróg ewakuacyjnych, komunikacyjnych i pożarowych, dojazdów do obiektów (bez wymaganych pisemnych zezwoleń) oraz dojść do gaśnic, i urządzeń ppoż.,
- zapewnić dostęp (przynajmniej 1 metr szerokości) do gaśnic, a także odpowiedniego dostępu do urządzeń przeciwpożarowych,
- nie zagradzać dróg, przejazdów i dojazdów do obiektów, urządzeń, składowisk, dojść do budynków, podestów i drabin awaryjnych, przejść i wyjść z budynków, wejść na etażerki instalacji technologicznych itd.

! W sytuacji powstania zagrożenia należy zachować spokój i nie wywoływać paniki.

Kierownictwo Wykonawcy zobowiązane jest do bezwzględnego:

- zapoznania wszystkich swoich pracowników przed rozpoczęciem prac, z zapisami „Instrukcji alarmowania i ewakuacji” i „Instrukcji alarmu chemicznego” oraz do
- zapewnienia przestrzegania zasad w nich zawartych w przypadku wystąpienia awarii lub innego zagrożenia (w tym pożaru, wybuchu, awarii chemicznej, wypadku przy pracy, itp.).

W przypadku, gdy nie mamy dostępu do telefonu, a sytuacja wymaga wezwania służb ratowniczych, korzystamy ze znajdującego się jak najbliżej miejsca zdarzenia Ręcznego Ostrzegacza Pożaru (ROP) i czekamy w widocznym miejscu na przyjazd służb ratowniczych.

Uruchomienie Ręcznego Ostrzegacza Pożaru zależy od jego typu i polega na:

- zbitiu szybki, przycisk wyskoczy automatycznie lub zbitiu/naduszeniuszybki w centralnym punkcie do jej pęknięcia/przełamania i naciśnięciu znajdującego się wewnątrz przycisku.

6.2 INSTRUKCJA ALARMOWANIA I EWAKUACJI

INSTRUKCJA ALARMOWANIA I EWAKUACJI EMERGENCY AND EVACUATION INSTRUCTIONS

ALARMOWANIE/ALARMING

W przypadku niepożądanych zdarzeń, np.: pożar, wybuch, awaria chemiczna, podejrzana paczka, niewypał, napad, informacja o podłożonej bombie, itp.:

- zachowaj spokój,
- zaalarmuj osoby w najbliższym otoczeniu,
- zadzwoń na telefon alarmowy i/lub uruchom ręczny ostrzegacz pożaru.

In case of the following unwanted events: fire, explosion, chemical emergency, suspicious package, a dud, assault, bomb threat, etc.:

- stay calm,
- alarm people in your closest surrounding,
- call emergency number and/or activate the fire alarm call point.

998
z telefonów stacjonarnych/landline phone

+48 508 998 998
z telefonów komórkowych/mobile phone

RĘCZNY OSTRZEGACZ POŻARU
FIRE ALARM CALL POINT

Alarmując telefonicznie podaj:

- rodzaj zagrożenia (pożar, niewypał, inne),
- miejsce zdarzenia (obiekt, spółka, instalacja),
- czy zagrożone jest życie ludzkie,
- swoje imię i nazwisko oraz numer tel. kontaktowego.

While alarming by phone provide the following information:

- type of hazard (fire, dud, etc.),
- location of the event (facility, company, installation),
- is human life in danger,
- full name and contact phone number.

UWAGA! Rozłącz się po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia.

NOTE! Hang up after you receive a confirmation of acknowledgment of a report.

POSTĘPOWANIE/PROCEEDING

Do czasu przybycia jednostek straży pożarnej, o ile to możliwe, zorganizuj:

- pierwszą pomoc przedlekarską,
- ewakuację ludzi z zagrożonych obszarów,
- akcję gaśniczą.

If possible, make sure to organize/provide the following prior to arrival of fire-fighting unit:

- pre-medical first aid,
- evacuation of people from hazardous areas,
- fire-fighting action.

Po przybyciu jednostek straży pożarnej, podporządkuj się ich poleceniom.

After the fire-fighting units arrive, follow their instructions at all times.

Po ogłoszeniu ewakuacji z budynku:

- zachowaj spokój i nie wywołuj paniki,
- wychodząc zamknij drzwi (nie na klucz),
- niezwłocznie udaj się do najbliższego bezpiecznego wyjścia ewakuacyjnego,
- poruszaj się zgodnie z kierunkiem wskazanym na znakach ewakuacyjnych,
- w przypadku odcięcia dróg ewakuacji – udaj się w kierunku okien/tarasów, itp.,
- w przypadku silnego zadymienia - poruszaj się w pozycji pochylonej (głowa jak najniższej),
- nie korzystaj z wind,
- udaj się do wyznaczonego punktu zbornego/miejsca zbiórki,
- osoby z zewnątrz ewakuują się pod nadzorem pracowników im towarzyszących,
- zgłoś się do osoby zbierającej informacje o ewakuacji.

After evacuation from the building is ordered:

- keep calm and do not panic,
- close the door after you leave (do not lock it),
- go to the nearest safe emergency exit immediately,
- move in accordance with a direction indicated on emergency signs,
- in case the evacuation exits are blocked - go to the window/balcony etc.,
- in case of intensive smoke - move in bent position (keep your head as low as possible),
- do not use elevators,
- proceed to a determined assembly point,
- people other than employees should evacuate under supervision of employees that accompany them,
- report to the person that collects information about evacuation.

6.3 INSTRUKCJA ALARMU CHEMICZNEGO

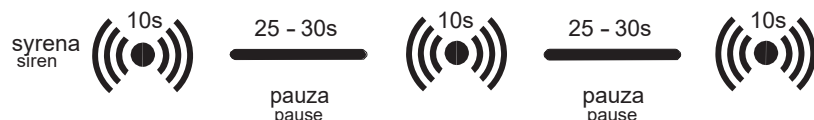
INSTRUKCJA ALARMU CHEMICZNEGO

CHEMICAL EMERGENCY INSTRUCTION

OGŁOSZENIE/ANNOUNCEMENT

3-minutowy przerywany dźwięk syreny

3-minute intermittent siren

3-krotna zapowiedź słowna z głośników:

Uwaga, uwaga, uwaga! Ogłaszam alarm chemiczny o skażeniu (rodzaj skażenia) dla (teren, na którym obowiązuje alarm). Należy ewakuować się na punkt zborny nr. ....

3-time announcement through speakers:

Attention, attention, attention! This is a chemical emergency related to contamination (type of contamination) for (the area for which the alarm is given). Evacuate to the assembly point no. ....

Meldunek przekazany przez wewnętrzne środki łączności.

A report forwarded through internal means of communication.

POSTĘPOWANIE/PROCEEDING

W PRZYPADKU OGŁOSZENIA ALARMU CHEMICZNEGO:

- bezpiecznie przerwij pracę (niezależnie od posiadanego zezwolenia na pracę),
- wyłącz maszyny i urządzenia – nie dotyczy obsługujących instalacje, którzy postępują zgodnie z instrukcją technologiczną/stanowiskową,
- zatrzymaj pojazd jak najbliżej prawej krawędzi drogi i wyłącz silnik (pozostaw kluczyk w stacyjce),
- przestrzegaj całkowitego zakazu palenia tytoniu,
- ewakuuj się na bezpieczną odległość (na wskazany w komunikacie punkt zborny lub inne wskazane miejsce, w kierunku prostopadłym do kierunku wiatru).

IN CASE OF CHEMICAL EMERGENCY:

- safely stop your work (regardless of work permission that you possess),
- turn off machines and devices – this does not apply to installation operators, who follow technological instruction/operating instruction,
- stop your vehicle as close to the right side of the road as possible and turn off the car engine (leave the key in the ignition switch),
- smoking is forbidden at all times,
- evacuate to the safe distance (to the assembly point mentioned in the announcement or to other designated location perpendicularly to the wind direction).

ODWOŁANIE/EMERGENCY CANCELLATION

3-minutowy ciągle dźwięk syreny

3-minute continuous siren

3-krotna zapowiedź z głośników:

Uwaga, uwaga, uwaga! Odwołuję alarm chemiczny o skażeniu dla ... (teren).

3-time announcement through the speakers:

Attention, attention, attention! The chemical emergency for ... (area) has been cancelled.

Meldunek przekazany przez wewnętrzne środki łączności.

The report forwarded through internal means of communication.

Alarm chemiczny może zostać ogłoszony w wyniku rzeczywistej awarii chemicznej lub w trakcie ćwiczeń dotyczących reagowania na awarie lub innych zagrożeń.

Alarm chemiczny anuluje wszystkie wydane zezwolenia na prace oraz wszystkie wydane zgody na wejście, zawarte w Rejestrze osób przebywających na terenie obiektu.

Wyjątkiem jest sytuacja, gdy przeprowadzane są ćwiczenia z reagowania na awarie, wówczas zezwolenia są tymczasowo zawieszane do zakończenia ćwiczeń.

❗ Kierownictwo Wykonawcy ma obowiązek bezwzględnego poinformowania wszystkich pracowników o treści Instrukcji alarmu chemicznego oraz zagwarantować ich przestrzegania w przypadku ogłoszenia alarmu chemicznego.

❗ Alarm chemiczny dotyczy wszystkich osób znajdujących się na terenie, dla którego został ogłoszony. Wykonujący prace na sąsiednich instalacjach powinni zachować spokój i wzmożoną uwagę, a także stosować się do zaleceń obsługi instalacji i prowadzących działania ratowniczo-gaśnicze. Na terenie zagrożonym obowiązuje całkowity zakaz jazdy pojazdem oraz zakaz używania otwartego ognia np.: palenia tytoniu.

❗ Jeżeli zostanie podany komunikat o prowadzonych ćwiczeniach, ogłoszony alarm należy traktować tak, jakby była to sytuacja prawdziwa. Należy postępować zgodnie z przyjętymi zasadami i bezwzględnie wykonywać polecenia Kierującego Działaniami Ratowniczymi (KDR).

6.4 PUNKTY ZBORNE I WIATROWSKAZY

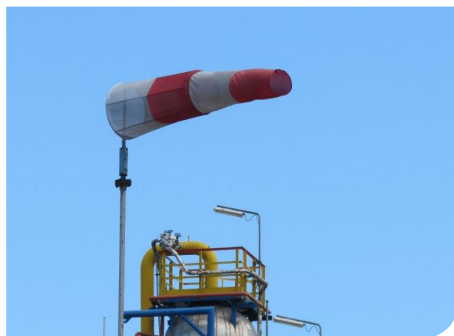
❗ **Punkty zborny** – to wyznaczone i oznakowane miejsca zbiórki wszystkich osób znajdujących się na terenie, na którym doszło do awarii lub innego zagrożenia.

Przy drogach ogólnodostępnych/installacjach produkcyjnych znajdują się umieszczone kierunkowskazy prowadzące do najbliższych punktów zbornych. Kierunkowskazy wyznaczają drogę do danego punktu zbornego, oznaczonego odpowiednim numerem.

⚠ Należy ewakuować się do punktu zbornego podanego w komunikacie. Jeśli punkt nie jest określony, należy ewakuować się w kierunku prostym do kierunku wiatru (przecinając wiatr). W przypadku braku możliwości dostrzeżenia wiatrowskazów kierunek wiatru można ustalić, sugerując się parą wodną (lub dymem) uwalnianym z najbliższych, najniższych kominów.

Po dotarciu na miejsce zbiórki, osoba z nadzoru Wykonawcy (np. kierownik, brygadzysta) ma obowiązek zliczenia pracowników oraz innych osób będących pod jego nadzorem, a przebywających na zagrożonym obszarze. Informację o liczbie ewakuowanych osób, Wykonawca przekazuje osobie odpowiedzialnej za ewakuację lub do służb ratowniczych. W sytuacji, gdy istnieje podejrzenie, że na obszarze zagrożonym pozostał człowiek, Wykonawca jest zobowiązany niezwłocznie zgłosić ten fakt osobie odpowiedzialnej za ewakuację.

6.5 ĆWICZENIA Z REAGOWANIA NA AWARIE I INNE ZAGROŻENIA

W przypadku, gdy na terenie wykonywania prac prowadzone są ćwiczenia z zakresu reagowania na awarie i inne zagrożenia (w tym ewakuacji z budynków), wszyscy pracownicy Wykonawcy zobowiązani są obowiązkowo uczestniczyć w tych ćwiczeniach, przerwać prace i bezwzględnie wykonywać polecenia Kierującego Działaniami Ratowniczymi (KDR).

W przypadku prac prowadzonych w obszarze objętym ćwiczeniami, realizowanych na podstawie uprzednio udzielonego pisemnego zezwolenia, prace te należy wstrzymać w trakcie trwania ćwiczeń. Osoba, która uzyskała zezwolenie, odpowiada za skoordynowanie ewakuacji swoich pracowników na terenie instalacji. Po zakończeniu ćwiczeń, prace mogą być wznowione na podstawie pierwotnie wydanego zezwolenia (zezwolenie nie ulega automatycznemu unieważnieniu).

⚠ UWAGA!

W przypadku prowadzonych ćwiczeń:

- zawsze postępuj tak, jakby było to prawdziwe zagrożenie,
- jeśli znajdujesz się na terenie, na którym został ogłoszony alarm lub ewakuacja, jesteś bezwzględnie zobowiązany do uczestniczenia w ćwiczeniach,
- po zakończeniu ćwiczeń przystąp do dalszej pracy.

6.6 PIERWSZA POMOC

6.6.1 NATRYSKI BEZPIECZEŃSTWA I OCZOMYJKI

Na terenach instalacji produkcyjnych znajdują się, do dyspozycji pracowników i Wykonawców, natryski bezpieczeństwa wraz z oczomyjkami, których należy używać podczas obłania się pracownika substancją niebezpieczną lub zapalenia się odzieży. Z tytułu użycia sprzętu, Wykonawca nie ponosi żadnych konsekwencji.

6.6.2 DEFIBRYLATORY I APTECZKI PIERWSZEJ POMOCY

W budynkach Rafinerii o dużych skupiskach osób, znajdują się apteczki pierwszej pomocy oraz defibrylatory AED. Urządzenia są dostępne do użycia bezwzględnie przez wszystkich pracowników i Wykonawców.

Przy każdej apteczce umieszczona jest lista osób, które są wyznaczone do udzielania pierwszej pomocy w danym budynku.

Przy każdym z defibrylatorów AED znajduje się prosta i czytelna instrukcja obsługi urządzenia.

Z tytułu użycia sprzętu Wykonawca nie ponosi żadnych konsekwencji.

6.6.3 KARETKA POGOTOWIA

Na terenie Rafinerii dostępna jest wyspecjalizowana pomoc medyczna. Przez całą dobę pełnione są dyżury ratowników medycznych, którzy dysponują karetką pogotowia. Ekipa medyczna jest gotowa do reagowania w nagłych przypadkach i świadczenia z tym związanej pierwszej pomocy każdemu pracownikowi Wykonawcy.

! Nie trać czasu, działaj! W celu szybkiej interwencji, Wykonawca zobowiązany jest do zgłaszania konieczności pomocy bezpośrednio do Punktu Alarmowego LOTOS Straż, który rozdystrybuje przyjazd ekipy medycznej.

7. NARUSZENIE PRZEPISÓW I ZASAD BEZPIECZEŃSTWA

Szczegółowe wymagania reguluje Instrukcja postępowania w przypadku nieprzestrzegania obowiązujących na terenie Grupy Kapitałowej LOTOS zasad oraz procedura System przepustkowy ruchu osobowego i pojazdów.

W przypadku nieprzestrzegania przez Wykonawcę i/lub Podmioty wykonujące prace w imieniu Wykonawcy, wymagań i przepisów bezpieczeństwa obowiązujących na terenie Rafinerii i/lub obowiązujących przepisów prawa, Rafineria ma prawo zastosować kary dostępne i/lub finansowe zgodnie z zapisami wskazanymi w zawieranych umowach/zleceniach/ innych formach prawnych z Wykonawcą

Taryfikator wykroczeń dla osób wykonujących prace w imieniu Wykonawcy

I. Wykroczenia związane z naruszeniem zasad bezpieczeństwa fizycznego

KATEGORIA WYKROCZEŃ	Próba wejścia/przebywania na terenie GKL po użyciu alkoholu lub środków lub substancji narkotycznych	
	Stan po użyciu alkoholu (zawartość alkoholu we krwi > 0,2 ‰/zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu od 0,1 mg w 1 dm ³) albo stan po użyciu środków lub substancji narkotycznych	Beztęminowy zakaz wstępu na teren GKL
ALKOHOL, ŚRODKI LUB SUBSTANCJE NARKOTYCZNE	Próba wniesienia/posiadania alkoholu na terenie GKL	
	1-szy raz	Zakaz wstępu na teren GKL na 1 miesiąc
	2-gi i kolejny raz	Zakaz wstępu na teren GKL na 3 miesiące
	Próba wniesienia/posiadania środków lub substancji narkotycznych na terenie GKL	
PRZEPISY O ZABRONIONYM WNIOSZENIU I KORZYSTANIU Z URZĄDZEŃ TRANSPORTU OSOBISTEGO/WSPOMAGAJĄCYCH RUCH	1-szy raz	Zakaz wstępu na teren GKL na 3 miesiące
	2-gi i kolejny raz	Zakaz wstępu na teren GKL na 6 miesięcy
	Udzielanie środków lub substancji narkotycznych innym osobom na terenie GKL	
	1-szy raz	Zakaz wstępu na teren GKL na 6 miesięcy
PAPIEROSY, E-PAPIEROSY	2-gi raz	Beztęminowy zakaz wstępu na teren GKL
	Wnoszenie innych przedmiotów/rzeczy/substancji prawnie zabronionych	
	1-szy raz	Zakaz wstępu na teren GKL na 3 miesiące
	2-gi i kolejny raz	Zakaz wstępu na teren GKL na 6 miesięcy
PAPIEROSY, E-PAPIEROSY	Palenie tytoniu, e-papierosów w miejscu niewyznaczonym	
	Każdorazowo	Zakaz wstępu na teren GKL na 3 miesiące

oraz określonymi w Taryfikatorze wykroczeń dla osób wykonujących prace w imieniu Wykonawcy.

Rafineria może podjąć jednostronną decyzję o wstrzymaniu, do czasu potwierdzenia usunięcia naruszenia, prac maszyn lub innych urządzeń technicznych, jak również – prowadzenia prac w całości, w części lub przez poszczególne osoby na terenie Rafinerii.

Wstrzymanie Prac nie wpływa na termin wykonania prac określony w Umowie i nie powoduje obowiązku wypłaty odszkodowania przez Rafinerię. Rafineria jest uprawniona do obciążenia Wykonawcy kosztami przestoju powstałego na skutek wstrzymania prac, o których mowa powyżej.

! Upoważnieni pracownicy Rafinerii mają obowiązek natychmiastowego przerwania robót Wykonawcy w przypadku niestosowania się Wykonawcy do warunków określonych w pisemnym zezwoleniu i/lub nieprzestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa.

Jakiegokolwiek naruszenie przez Wykonawcę obowiązujących na terenie Rafinerii zasad i standardów postępowania, w szczególności dotyczących bezpieczeństwa, może stanowić dla Rafinerii podstawę do natychmiastowego wypowiedzenia lub odstąpienia od Umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy oraz dochodzenia kar umownych i odszkodowania na zasadach ogólnych do pełnej wysokości poniesionej szkody, jeśli zdarzenie to nastąpi z winy Wykonawcy.

8. CZYNY ZABRONIONE

Każdy, kto zauważy na terenie Rafinerii nieprawidłowości i/lub naruszenie obowiązujących przepisów prawa i wymagań bezpiecznego postępowania, jest zobowiązany poinformować niezwłocznie pracownika i/lub Dowódcę Zmiany ORLEN Ochrona, pracownika koordynującego umowę z ramienia Rafinerii i/lub pracownika Służby BHP Rafinerii w celu podjęcia odpowiednich działań.

8.1 ZAKAZ WNIOSZENIA I KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ TRANSPORTU OSOBISTEGO/WSPOMAGAJĄCYCH RUCH ZAKAZ WJAZDU MOTOCYKLI I MOTOROWERÓW

Na terenie Rafinerii zabrania się:

- wnoszenia i korzystania z urządzeń transportu osobistego i urządzeń wspomagających ruch nienależących do Rafinerii, a służących do przemieszczania się (np.: sprzęt sportowy w postaci wrotek, deskorolek, hulajnóg, w tym hulajnóg elektrycznych, monocykli, rowerów elektrycznych),
- wjazdu motocykli oraz motorowerów (wg definicji ustawy Prawo o ruchu drogowym),
- wprowadzania lub wnoszenia zwierząt.

8.2 ZAKAZ WNOŚZENIA PRZEDMIOTÓW NIEBEZPIECZNYCH

i **Przedmioty niebezpieczne** – to broń (wszystkie rodzaje), amunicja, materiały wybuchowe lub inne niebezpieczne urządzenia, przedmioty lub substancje, których użycie w sposób kontrolowany i/lub niekontrolowany, i/lub wykorzystywanie w sposób niedozwolony może naruszać dobra osobiste, i/lub zagrażać życiu, zdrowiu, lub wolności osób pracujących i przebywających na terenie Rafinerii.

Na terenie Rafinerii obowiązuje zakaz wnoszenia przedmiotów niebezpiecznych.

8.3 ZAKAZ WNOŚZENIA I SPOŻYWANIA ALKOHOLU I ŚRODKÓW/SUBSTANCJI NARKOTYCZNYCH

Na terenie Rafinerii zakazane jest wnoszenie i spożywanie alkoholu i środków/substancji narkotycznych oraz wchodzenie i przebywanie pod ich wpływem.

i Osoba znajdująca się w stanie po spożyciu alkoholu/nietrzeźwości, pod wpływem środków/substancji narkotycznych, a także próbująca wnieść/wnosząca alkohol lub/i środki/substancje narkotyczne, nie zostanie wpuszczona na teren Rafinerii i/lub zostanie niezwłocznie wyprowadzona z terenu zakładu przez pracownika Orlen Ochrona. Zostanie ona również objęta bezterminowym zakazem wejścia na teren Rafinerii.

8.4 ZAKAZ PALENIA WYROBÓW TYTONIOWYCH I PAPIEROSÓW ELEKTRONICZNYCH

Na terenie Rafinerii obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych, poza miejscami wyznaczonymi.

Palić można jedynie w miejscach wyznaczonych i oznakowanych napisem „TU WOLNO PALIĆ”.

Jeżeli granice palarni nie są wyznaczone w sposób jednoznaczny w terenie, palenie wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych jest dozwolone w promieniu maksymalnie 2m od znaku informującego, że w tym miejscu można palić.

8.5 ZAKAZ UŻYWANIA OTWARTEGO OGNIĄ

i Zabronione jest wnoszenie w strefy zagrożenia wybuchem (na teren instalacji produkcyjnych, parku zbiorników i miejsc nalewu produktów) zapalek, zapalniczek oraz wszelkiego rodzaju urządzeń służących do zapalania papierosa/krzesania ognia.

Zakaz nie dotyczy sprzętu, którego użycie jest niezbędne ze względów technologicznych, remontowych lub inwestycyjnych po wcześniejszym poinformowaniu Gospodarza obiektu/Prowadzącego zmianę.

8.6 ZAKAZ FOTOGRAFOWANIA I FILMOWANIA

Na terenie Rafinerii, zakazuje się, bez zezwolenia, fotografowania, filmowania lub utrwalania w inny sposób obrazu lub wizerunku obiektów infrastruktury krytycznej, osób lub ruchomości znajdujących się w tych obiektach lub terenie.

Zezwolenia na fotografowanie, filmowanie lub utrwalanie w inny sposób obrazu obiektów, wizerunku osób lub ruchomości udzielane są jedynie w zakresie zawartej umowy, np. do celów służbowych, takich jak dokumentowanie postępu prac. W przypadku konieczności wykonania zdjęć należy postępować zgodnie z wymaganiami jakie Wykonawca otrzyma od osoby nadzorującej prace z ramienia Rafinerii.

i Fotografujący/filmujący na terenie instalacji produkcyjnych, w miejscach nalewu produktów, w parku zbiorników (w strefach zagrożenia wybuchem) jest zobowiązany do uzyskania pisemnego zezwolenia, zgodnie z procedurą dotyczącą zasad postępowania przy wykonywaniu prac w oparciu o pisemne zezwolenia. Przy wykonywaniu zdjęć obowiązuje zakaz używania lamp błyskowych.

8.7 ZAKAZ KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ MOBILNYCH, RADIOTELEFONÓW ORAZ INNEGO SPRZĘTU NADAWCZEGO

i **Urządzenia mobilne** – to telefony komórkowe, smartfony, tablety, modemy do transmisji danych itp.

i **Inny sprzęt nadawczy** – to urządzenia nadawczo-odbiorcze służące do bezprzewodowego komunikowania się na odległość, np. radiolinie, radiotelefony, radiomodemy, mikrofony i słuchawki bezprzewodowe, zestawy głośnomówiące, sieć RLAN, hot-spot-y, Voice-Over-IP.

Zabrania się korzystania z urządzeń mobilnych oraz z każdego rodzaju radiotelefonów oraz innego sprzętu nadawczego:

- w strefach zagrożonych wybuchem 0 i 20,
- w pozostałych strefach zagrożonych wybuchem, o ile nie posiadają stosownych certyfikatów zgodności z dyrektywą 2014/34/UE kategorii co najmniej 2G i 2D w postaci trwałego oznakowania etykietą producenta,
- w pomieszczeniach oznakowanych tablicą z zakazem użytkowania telefonów komórkowych.

Zabrania się wymieniać akumulatory w strefie zagrożenia wybuchem: 0, 1, 2, 20, 21, 22.

8.8 ZAKAZ BLOKOWANIA DOSTĘPU DO BUDYNKÓW, DRÓG I INFRASTRUKTURY PRZECIWPOŻAROWEJ

Niedopuszczalne jest tarasowanie i zastawianie dostępu do infrastruktury przeciwpożarowej, w tym m.in. do hydrantów, Ręcznych Ostrzegaczy Pożaru (ROP) czy podłączeń do półstałych instalacji gaśniczych.

! Wszystkie drogi na terenie Rafinerii są drogami pożarowymi, co oznacza, że nie można ich zastawiać bez pisemnego zezwolenia.

W przypadku niewłaściwego zaparkowania pojazdu może nastąpić założenie blokady na koła pojazdu i wyciągnięcie konsekwencji za złamanie przepisów bezpieczeństwa.

8.9 ZAKAZ WJAZDU POJAZDÓW O WYSOKOŚCI PONAD ... M

Zakaz wjazdu pojazdów, których wysokość całkowita (z ładunkiem lub bez) przekracza wielkość podaną na znaku. Należy zachować szczególną ostrożność, aby nie spowodować wjazdu pojazdu wyższego i uszkodzenia mienia/infrastruktury przemysłowej.

8.10 ZAKAZ ZOSTAWIANIA POJAZDÓW Z PRACUJĄCYM SILNIKIEM/ZAKAZ ZOSTAWIANIA PRACUJĄCYCH URZĄDZEŃ BEZ NADZORU

! Zakazuje się kierującemu pozostawiania pojazdu z pracującym silnikiem podczas postoju oraz oddalania się od pojazdu/opuszczania pojazdu, gdy silnik jest w ruchu.

Wyjątek stanowią sytuacje, które dotyczą działań ratowniczych lub są niezbędne do realizacji zaplanowanych prac uprzednio uzgodnionych z Gospodarzem obiektu.

Zakazuje się pozostawiania, przez operatorów, uruchomionych wszelkich maszyn, urządzeń, narzędzi z napędem bez stałego nadzoru.

8.11 ZAKAZY W KABINACH POJAZDÓW

W kabinach pojazdów jest niedopuszczalne:

- palenie wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych,
- używanie kucharek gazowych/elektrycznych oraz narzędzi iskrzących i elektrycznych.

8.12 ZAKAZ PRZEWOŻENIA OSÓB I URZĄDZEŃ NA POJAZDACH NIEPRZYSTOSOWANYCH DO ICH TRANSPORTU

Zabrania się przewożenia osób pojazdami nieprzystosowanymi do przewozu ludzi jak np. na platformie pojazdów dostawczych. **Na naczepie pojazdu nie mogą znajdować się pasażerowie, jeżeli nie jest ona przystosowana do ich transportu.** W kabinie pojazdu powinna znajdować się taka liczba osób, jaka została zapisana w dokumentacji pojazdu.

Niedopuszczalne jest również przewożenie m.in. sprzętu, urządzeń czy butli z gazami technicznymi w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

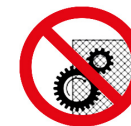
8.13 ZAKAZ PRZEBYWANIA POD CIĘŻAREM/ŁADUNKIEM

Zabrania się przebywania pracowników, operatorów, osób biorących udział w operacji podnoszenia ładunków, jak i osób postronnych do przebywania w miejscach/w strefie pracy/transportu urządzeń, gdzie prowadzone są operacje transportu ładunku i/oraz występuje możliwość jego upadku np. ciężkiego przedmiotu, materiału/innego elementu niebezpiecznego. W miejscach tych należy zachować szczególną ostrożność i nie wchodzić w strefy niebezpieczne.

8.14 ZAKAZ NAPRAW I KONSERWACJI MASZYN I URZĄDZEŃ ORAZ ZDEJMOWANIA ICH OSŁON PODCZAS PRACY ZAKAZ PRZEBYWANIA OSÓB POSTRONNYCH W OBRĘBIE PRACY MASZYN

Zakazuje się prowadzenia napraw i konserwacji maszyn i urządzeń będących w ruchu, w tym ich smarowania i czyszczenia oraz zdejmowania osłon podczas pracy urządzeń. Zabronione jest również przebywanie osób postronnych w obrębie pracy maszyny.

8.15 ZAKAZ PORUSZANIA SIĘ W OBSZARZE OCHRONY OBWODOWEJ

Szczegółowe wymagania reguluje procedura Wykonywanie prac w oparciu o pisemne zezwolenia.

Na terenie Rafinerii funkcjonuje system ochrony obwodowej. W miejscach

oznakowanych znakiem „Nieupoważnionym wstęp i przejście wzbronione” obowiązuje całkowity zakaz poruszania się po tym terenie.

W przypadku konieczności wykonania prac w obszarze ochrony obwodowej niezbędne jest uprzednie powiadomienie o tym zamiarze Biura Bezpieczeństwa Fizycznego ORLEN S.A. oraz Biura Bezpieczeństwa i Ochrony Infrastruktury Krytycznej Rafinerii, a następnie uzyskanie pisemnego zezwolenia od Gospodarza obiektu, potwierdzonego przez Dowódcę Zmiany ORLEN Ochrona.

W trakcie prac Wykonawca zobowiązany jest zabezpieczyć urządzenia teletechniczne przed zabrudzeniem i uszkodzeniem. Zakończenie tych prac oraz przywrócenie do stanu pierwotnego przez Wykonawcę musi zostać również potwierdzone przez Dowódcę Zmiany ORLEN Ochrona.

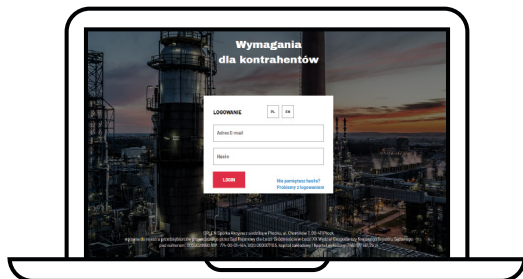
9. ZASADY PORUSZANIA SIĘ PO TERENIE RAFINERII

9.1 SZKOLENIA DLA BEZPIECZEŃSTWA

9.1.1 SZKOLENIA Z OGÓLNYCH ZASAD BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJA O ZAGROŻENIACH

Pracownicy Wykonawcy przed podjęciem pracy na terenie Rafinerii, zobowiązani są do odbycia szkolenia z ogólnych zasad bezpieczeństwa obowiązujących na terenie Rafinerii Gdańskiej/ORNEN S.A.

Celem szkolenia jest uzyskanie informacji o zagrożeniach dla bezpieczeństwa i zdrowia oraz omówienie zasad postępowania i bezpiecznego przebywania i wykonywania prac.

UWAGA! Szkolenie nie jest szkoleniem okresowym BHP w rozumieniu przepisów prawa polskiego. Nie zawiera ono również wszystkich przepisów bezpieczeństwa dotyczących prowadzonych przez Wykonawców prac, które wynikają z regulacji państwowych w tym zakresie, a które powinny być na terenie Rafinerii bezwzględnie znane, stosowane i przestrzegane.

Szkolenie prowadzone jest w formie e-learningu, zamieszczonego w kilku wersjach językowych na platformie szkoleniowej, pod adresem: www.e-learning.lotos.pl. W wyjątkowych przypadkach, szkolenie może zostać przeprowadzone stacjonarnie przez pracownika Służby BHP lub innego wyznaczonego pracownika Rafinerii. Szkolenie stacjonarne prowadzone jest w języku polskim, w przypadku innych języków wymagany jest tłumacz zapewniony przez Wykonawcę. Szkolenie jest aktualne przez okres 3 lat, po tym okresie należy je odnowić.

Na 14 dni przed upływem daty ważności ww. szkolenia, podczas wejścia na teren Rafinerii, pracownik Wykonawcy zostanie zatrzymany na bramie, przez punkt kontrolny (kołowrót). W takiej sytuacji konieczne jest udanie się do Biura Przepustek w celu umożliwienia wejścia i uzyskania dodatkowych informacji. W celu przedłużenia możliwości wejścia na teren Rafinerii, Wykonawca jest zobowiązany złożyć odpowiedni wniosek do Biura Przepustek oraz odbyć przedmiotowe szkolenie.

⚠ Pracownicy, których przerwy w pracy na terenie Rafinerii trwają dłużej niż 12 miesięcy, podlegają ponownemu przeszkoleniu. W przypadku braku odnowienia szkolenia, pracownik Wykonawcy nie zostanie wpuszczony na teren Rafinerii.

9.1.2 SZKOLENIA DLA OSÓB POBIERAJĄCYCH PISEMNE ZEZWOLENIA

W celu zapewnienia bezpiecznych warunków podczas realizacji prac wykonywanych w oparciu o pisemne zezwolenia, pracownicy nadzoru Wykonawcy (np. brygadziści, mistrzowie) są zobowiązani do odbycia szkolenia uprawniającego do odbioru pisemnych zezwoleń na terenie Rafinerii. Wszystkie osoby pobierające zezwolenia oraz kierujące pracownikami muszą komunikatywnie posługiwać się językiem polskim.

Szkolenie ma na celu szczegółowe zapoznanie uczestników szkolenia z zasadami postępowania obowiązującymi w Rafinerii przy wykonywaniu prac w oparciu o pisemne zezwolenie, w tym z odpowiedzialnością za ich bezpieczne prowadzenie. Szkolenie odbywa się wyłącznie w formie e-learningu na platformie szkoleniowej dostępnej pod adresem: www.e-learning.lotos.pl. Szkolenie kończy się egzaminem. Po pozytywnym zaliczeniu szkolenia, zostaje wygenerowany na adres email uczestnika podany podczas rejestracji, certyfikat uprawniający do odbioru zezwolenia na prace. Certyfikat jest imienny i ważny przez 12 miesięcy. Należy okazywać go każdorazowo wystawiającemu zezwolenie przy jego odbieraniu. Po upływie ważności certyfikatu, szkolenie należy odnowić.

⚠ Osoby, które nie będą posiadały ważnego certyfikatu potwierdzającego odbycie ww. szkolenia, nie otrzymają pisemnego zezwolenia na prace.

Wymóg ten nie dotyczy prac typowych wykonywanych na podstawie instrukcji uzgodnionej z Rafinerią.

9.1.3 CODZIENNY INSTRUKTAŻ BHP PROWADZONY PRZEZ WYKONAWCĘ

Wykonawca jest zobowiązany do prowadzenia codziennego instruktażu BHP z pracownikami (w tym swoich podwykonawców). Dotyczy on omówienia m.in. zagrożeń w czasie wykonywanych prac, przewidzianych na dany dzień oraz przekazania pracownikom, bieżących i istotnych, z punktu widzenia BHP, informacji bezpieczeństwa.

Wykonawcy każdorazowo, niezależnie od rodzaju prowadzonych szkoleń, instruktaży i spotkań, są zobowiązani do ich przeprowadzania w języku zrozumiałym dla szkolonego. Oryginały list z podpisami osób potwierdzających udział w ww. spotkaniach/instruktażach/szkoleniach BHP muszą być dostępne na terenie Rafinerii na każde żądanie pracownika Służby BHP i nadzoru ze strony Rafinerii.

❗ Codzienny instruktaż BHP prowadzony jest i dokumentowany przez bezpośredniego nadzoru Wykonawcy (np. brygadzystów, niezależnie od rodzaju realizowanych prac), każdorazowo przed rozpoczęciem prac.

9.1.4 INNE WYMAGANE SZKOLENIA/SPOTKANIA BEZPIECZEŃSTWA

Wykonawca ma obowiązek skierować swoich pracowników do odbycia innych szkoleń i/lub spotkań obowiązujących w Rafinerii z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa. Informacje o konieczności odbycia takich szkoleń lub spotkań oraz zasady ich odbywania będą komunikowane m.in. poprzez Serwis dla kontrahentów lub innej formie wskazanej przez Rafinerię.

9.2 WEJŚCIE NA TEREN RAFINERII

Szczegółowe wymagania reguluje procedura System przepustkowy ruchu osobowego i pojazdów.

Wejście na teren Rafinerii możliwe jest tylko na podstawie przepustki elektronicznej (tzw. Karty SKD osobowej) wydanej przez Biuro Przepustek ORLEN Ochrona. Biuro znajduje się przy bramie nr 1 i czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 6:00 do 16:00.

W celu uzyskania Karty SKD kontrahenta stałej/czasowej, każdy pracownik Wykonawcy w pierwszej kolejności jest zobowiązany do odbycia szkolenia z zakresu ogólnych zasad bezpieczeństwa obowiązujących na terenie Rafinerii Gdańskiej/ORLEN S.A.

Przebywanie Wykonawców na terenie Rafinerii jest możliwe od poniedziałku do soboty, w godzinach 5:00–22:00. Wejście i przebywanie po godz. 22:00 lub w dni wolne od pracy wymaga każdorazowo, pisemnego potwierdzenia podpisanego przez osobę nadzorującą z ramienia Rafinerii i przekazania go Dowódcy Zmiany ORLEN Ochrona.

❗ Każda osoba posiadająca przepustkę jest zobligowana ZAWSZE posiadać przy sobie dokument tożsamości podczas przechodzenia lub przejazdu przez bramę prowadzącą na teren Rafinerii. Karta SKD osobowa pełni jednocześnie rolę identyfikatora, który pracownik zobowiązany jest nosić na odzieży w widocznym miejscu. W przypadku wykonywania pracy na instalacjach produkcyjnych dopuszcza się umieszczenie Karty SKD osobowej wewnątrz odzieży.

Bezwzględnie zabrania się posiadaczowi Karty SKD osobowej/pojazdu:

- użyczania Karty SKD osobowej innej osobie,
- posługiwania się nie swoją Kartą SKD osobową,
- użyczania Karty SKD pojazdu użytkownikowi/kierowcy innego pojazdu niż ten, na który została wystawiona,
- posługiwania się Kartą SKD pojazdu wystawioną na pojazd inny niż kierowany.

Karta jest przypisana do osoby i każdorazowe posługiwanie się nią jest rejestrowane. Karta SKD jest wydawana na czas określony i po upływie tego terminu musi zostać przedłużona lub być zwrócona (po zakończeniu realizacji wszystkich prac na terenie zakładu) do Biura Przepustek ORLEN Ochrona. W przypadku zagubienia przepustki należy niezwłocznie poinformować o fakcie Biuro Przepustek ORLEN Ochrona.

9.3 PIESI

Przemieszczać można się tylko po drogach ogólnodostępnych dla ruchu czyli takich, które nie są oznakowane znakami drogowymi „Zakaz ruchu w obu kierunkach”, „Zakaz wjazdu” lub informacją znajdującą się pod znakiem „Zakaz wstępu bez zezwolenia”.

Piesi przechodząc przez jezdnię korzystają z pasów (jeśli występują) i zwracają uwagę na nadjeżdżające pojazdy.

Idąc wzdłuż drogi należy przemieszczać się po chodniku. W przypadku braku chodnika, należy poruszać się lewą stroną jezdni, stosując zasadę nie więcej niż dwie osoby poruszające się obok siebie.

9.4 WJAZD/WYJAZD Z TERENU RAFINERII

Szczegółowe wymagania reguluje procedura System przepustkowy ruchu osobowego i pojazdów.

Dokumentami, które łącznie uprawniają do wjazdu pojazdów mechanicznych na teren Rafinerii są:

- Karta SKD osobowa kierowcy,
- Karta SKD pojazdu lub w przypadku pojazdów nieposiadających dowodu rejestracyjnego, Karta SKD maszyny budowlanej,
- dokument stwierdzający uprawnienie do kierowania pojazdem,
- dowód rejestracyjny z ważnym przeglądem technicznym bądź inny dokument dopuszczający pojazd do poruszania się po drogach,
- dokument potwierdzający zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) posiadacza pojazdu,
- ważny dokument ADR i/lub RID – w przypadku pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne.

Dopuszcza się umieszczenie, w widocznym miejscu za szybą pojazdu,

tabliczki z czytelnym napisem nazwy firmy oraz numerem telefonu kontaktowego osoby odpowiedzialnej za pojazd (kierowcy). W przypadku braku kartki z ww. danymi wezwana będzie ORLEN Ochrona w celu weryfikacji użytkownika pojazdu i podjęcia dalszych działań.

Wjazd i wyjazd pojazdów kolejowych regulują odrębne wymagania Rafinerii.

❗ Pojazdy wjeżdżające, przemieszczające się oraz podczas parkowania muszą być oznakowane nazwą firmy z numerem telefonu. Karta SKD pojazdu powinna być umieszczona za przednią szybą w sposób umożliwiający odczytanie jej danych identyfikacyjnych.

9.5 PRZEPŁYW SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH

Szczegółowe wymagania reguluje procedura System przepustkowy ruchu składników majątkowych i wyrobów/towarów sprzedanych.

Wwóz/wniesienie oraz wywóz/wyniesienie składników majątkowych stanowiących własność Wykonawcy (np. materiałów, maszyn, elektronarzędzi, urządzeń pomiarowych, sprzętu komputerowego, mebli, sprzętu biurowego, kontenerów itp. a przy wywozie/wyniesieniu również odpadów i zbiorów dokumentacji) odbywa się na podstawie Przepustek materiałowych OM/DP oraz przepustek narzędziowych PN.

Przy wnoszeniu/wynoszeniu na/poza teren Rafinerii składników majątkowych, należy na bramie okazać je do kontroli oraz przedłożyć pracownikowi ORLEN Ochrona odpowiednie dokumenty uprawniające do wywiezienia/wyniesienia – np. Przepustkę materiałową OM/DP zaakceptowaną przez osobę upoważnioną, zgodnie z dostarczoną przez Wykonawcę listą osób upoważnionych do zatwierdzania Przepustek OM/DP. Dokumenty przepustkowe należy zrealizować w przeciągu 5 dni od ich wystawienia.

9.6 POJAZDY

Na terenie Rafinerii obowiązują przepisy ustawy Prawa o ruchu drogowym.

Dopuszczalna maksymalna prędkość poruszania się pojazdów wynosi **30 km/h** i może być ograniczona do mniejszych prędkości.

❗ **UWAGA!**

Możliwa jest miejscowa kontrola prędkości pojazdów. ORLEN Ochrona wyposażona jest w urządzenie rejestrujące prędkość poruszania się pojazdów.

9.6.1 KIERUJĄCY POJAZDEM

Kierujący pojazdem zobowiązany jest posiadać przy sobie wymagane dla kierującego/pojazdu dokumenty, łącznie z uprawnieniami do przebywania

na terenie Rafinerii i okazywania ich na żądanie pracowników ORLEN Ochrona i uprawnionych pracowników z ramienia Rafinerii.

Prowadząc pojazd należy pamiętać m.in. o:

- stosowaniu się do znaków drogowych (pionowych i poziomych),
- włączeniu świateł mijania/do jazdy dziennej,
- zapięciu przez wszystkich podróżujących pasów bezpieczeństwa,
- zakazie korzystania przez kierowcę z telefonu komórkowego niewyposażonego w zestaw głośnomówiący,
- zakazie wjazdu, zatrzymywania się i postoju bez pisemnego zezwolenia za znak „zakaz ruchu”,
- zakazie wjazdu pojazdów, których wysokość jest większa od wartości podanej na znaku (dot. również transportowanych ładunków),
- zwracaniu uwagi na pieszych, rowerzystów, poruszających się wózkami jezdnyymi z napędem silnikowym bądź pojazdami elektrycznymi typu melex,
- wybieraniu najkrótszej dozwolonej drogi przejazdu, jadąc do miejsca docelowego,
- parkowaniu pojazdu tylko w miejscach wyznaczonych i dozwolonych przepisami ruchu drogowego.

9.6.2 PARKOWANIE

Na terenie Rafinerii, w miejscach oznakowanych, obowiązuje zasada parkowania pojazdów tyłem do miejsca postoju (przodem do wyjazdu).

Podczas wykonywania manewru parkowania tyłem, pojazd należy prowadzić powoli, nie spieszyć się i zachowywać szczególną ostrożność, zarówno w stosunku do nadjeżdżających pojazdów, jak i poruszających się pieszych.

9.6.3 CIĘŻKI SPRZĘT DROGOWY

Z uwagi na możliwe występowanie na niewielkich głębokościach pod ziemią dużych ilości kabli elektrycznych, telefonicznych i znajdujący się tam system sterowania i automatyki, zakazuje się wjazdu i ustawiania ciężkiego sprzętu drogowego poza jezdniami lub istniejącymi betonowymi placami.

W przypadku konieczności wjazdu na ww. tereny, w wąskich, ciasnych przejazdach podczas manewru dużymi samochodami, należy zawsze korzystać z pomocy innych osób, które pomogą bezpiecznie wykonać manewr.

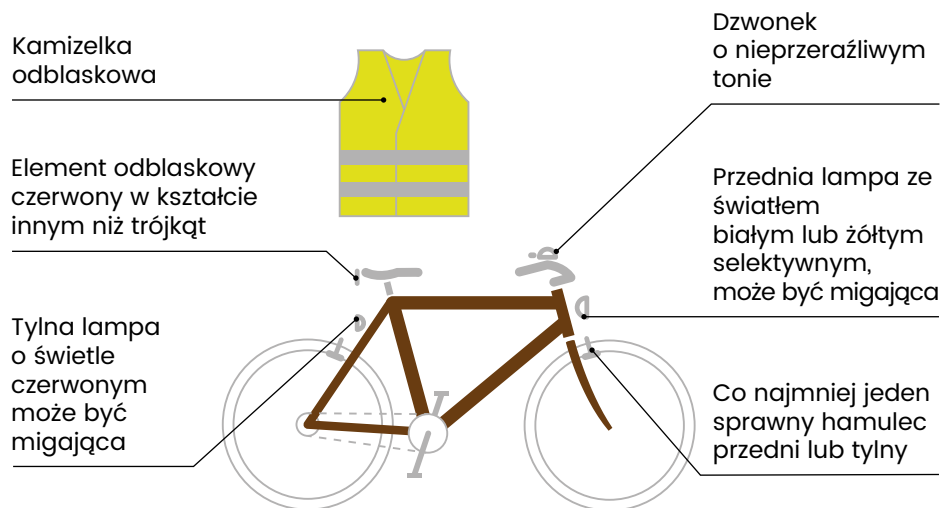
ZAKAZ OBCIĄŻANIA POSADZKI W PASIE O SZEROKOŚCI 150cm OD KRAWĘDZI KANAŁU KABLOWEGO, DOPUSZCZALNE OBCIĄŻENIE POZOSTAŁEGO OBSZARU POSADZKI 20kN/m²

9.7 ROWERY

❗ Podczas poruszania się rowerem należy pamiętać, aby pojazd był w dobrym stanie technicznym.

Rower, podobnie jak inne pojazdy uczestniczące w ruchu drogowym, musi być wyposażony w światła i odblaski, aby kierowcy innych pojazdów mogli dostrzec rowerzystów już z daleka.

Obowiązkowe światła na rowerze to co najmniej:

- jedno światło przednie białe lub żółte, świecące ciągłym lub migającym światłem czyli lampka przednia na baterie lub dynamo,
- jedno światło tylne czerwone, odblaskowe,
- jedno światło tylne czerwone, świecące ciągłym lub migającym światłem,
- kierunkowskazy – jeśli konstrukcja roweru lub wózka rowerowego uniemożliwia sygnalizowanie zamiaru skrętu ręką.

Należy zachować szczególną ostrożność podczas poruszania się rowerem w godzinach porannych (przed wschodem słońca) i popołudniowych (po zmroku), podczas silnego wiatru, opadów deszczu, wystąpienia mgły, gołoledzi lub innych czynników ograniczających widoczność lub utrudniających jazdę.

❗ Osoby poruszające się rowerem po terenie Rafinerii są zobowiązane do noszenia odzieży o właściwościach odblaskowych, tj. koszulki/bluzy/kurtki odblaskowej lub kamizelki ostrzegawczej.

9.8 DROGI

9.8.1 OZNAKOWANIE DRÓG

Wszystkie drogi na terenie Rafinerii zostały oznakowane. Drogi biegnące z północy na południe oznakowano literami, np. droga A-B, C-D, natomiast biegnące z zachodu na wschód – cyframi, np. droga 1-2, 2-3.

Tablice określające drogi składają się z dwóch rodzajów pól. Pola w kolorze czarnym wskazują drogę do poruszania się na wprost, natomiast pola koloru żółtego ze strzałką wskazują drogę za tablicą, w którą można skręcić. Tablice są zainstalowane zawsze przed skrzyżowaniem dróg.

9.8.2 ZAMKNIĘCIE DRÓG

❗ **Zamknięcie drogi** to takie jej zastawienie (np. przez ustawienie dźwigu, rozkopanie, ustawienie rusztowania powodujące obniżenie przejazdu poniżej 4,2m), które uniemożliwia lub utrudnia przejazd wozów bojowych LOTOS Straż.

Wykonawca dostarcza do ORLEN Ochrona i LOTOS Straż zezwolenia na zamknięcie dróg, które muszą być wystawione w czterech egzemplarzach, po jednym dla: Wykonawcy, wystawiającego zezwolenie, ORLEN Ochrona i LOTOS Straż.

Zamknięcie drogi dla ruchu oraz wyznaczenie objazdu wymaga uzgodnienia/akceptacji realizowane jest na podstawie procedury „Wykonywanie prac na podstawie pisemnych zezwoleń”:

- dla dróg ogólnodostępnych – LOTOS Straż, ORLEN Ochrona oraz Dział Zarządzania Nieruchomościami,
- dla dróg wewnętrznych – LOTOS Straż, ORLEN Ochrona, Gospodarz obiektu (prowadzący zmianę).

Do obowiązków Wykonawcy należy oznakowanie, dokonanie uzgodnień objazdu, jak również ustawienie świateł ostrzegawczych przed zapadnięciem zmroku.

9.9 TEREN ZAMKNIĘTY DLA RUCHU

Chcąc wejść lub wjechać na teren zamknięty dla ruchu, czyli ograniczony znakami zakazu, konieczne jest uzyskanie pisemnej zgody Gospodarza obiektu, pamiętając o poruszaniu się tylko po drogach, które zostały wymienione w druku zezwolenia oraz o zakazie parkowania na tym terenie. W przypadku

konieczności wykonania na tym terenie prac, Wykonawca zgłasza się do Prowadzącego zmianę/Wystawiającego zezwolenie w celu uzyskania zezwolenia na prace, lub w celu wpisania się do Rejestru osób przebywających na terenie obiektu (w przypadku pracy na podstawie instrukcji prac typowych).

! UWAGA!

Na teren nalewaków i zbiorników magazynowych gazu płynnego wjeżdżać mogą jedynie pojazdy z silnikiem wysokoprężnym.

9.10 PRZEJAZDY KOLEJOWO-DROGOWE

Przejazd kolejowo-drogowy (skrzyżowanie) – przecięcie linii kolejowej lub bocznic z drogą oznakowaną zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym.

Osoby nieuprawnione do poruszania się po terenie infrastruktury kolejowej są zobowiązane do korzystania ze skrzyżowań. Podczas poruszania się przez skrzyżowanie nie jest wymagane wyposażenie w środki ochrony indywidualnej.

Na przejazdach kolejowych, osoby kierujące pojazdami zobowiązane są do bezwzględnego zatrzymania pojazdu przed znakiem STOP i upewnienia się, czy jest możliwa bezpieczna kontynuacja jazdy.

W przypadku przejazdów wielotorowych nigdy nie należy wjeżdżać na tory bezpośrednio po przejechaniu pociągu. Należy poczekać, aż pociąg odjedzie na odległość pozwalającą stwierdzić, czy po innych torach nie poruszają się pociągi.

Na torach i zaraz za nimi nie wolno się zatrzymywać – należy zostawiać za sobą miejsce, by inny użytkownik mógł bezpiecznie opuścić przejazd kolejowy.

! W trakcie pokonywania przejazdu kolejowego pod żadnym pozorem nie należy wyprzedzać innych pojazdów.

9.11 TEREN KOLEJOWY

Szczegółowe wymagania reguluje instrukcja Zasady bezpieczeństwa podczas poruszania się po bocznicach i liniach kolejowych.

Bocznica kolejowa – wyznaczona przez zarządcę infrastruktury droga kolejowa, połączona bezpośrednio lub pośrednio z linią kolejową, służąca do wykonywania czynności ładunkowych, utrzymaniowych lub postoju pojazdów kolejowych albo przemieszczania i włączania pojazdów kolejowych do ruchu po sieci kolejowej.

Linia kolejowa – wyznaczona przez zarządcę infrastruktury droga kolejowa przystosowana do prowadzenia ruchu pociągów.

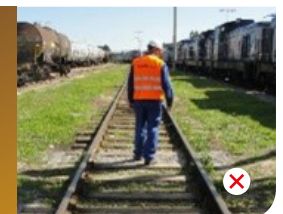
Międzytorze – przestrzeń znajdująca się między dwoma sąsiednimi torami.

9.11.1 UPRAWNIENIA DO PORUSZANIA SIĘ PO TERENIE KOLEJOWYM

- Po bocznicach i liniach kolejowych mogą poruszać się tylko osoby uprawnione oraz jedynie Wykonawcy wykonujący prace na podstawie zezwolenia/wpisu do Rejestru osób przebywających na terenie obiektu lub zawartych umów. Takie osoby mogą przechodzić przez tory z zachowaniem szczególnej ostrożności najkrótszą drogą i możliwie prostopadłe do osi torów.
- Pracownicy realizujący obowiązki służbowe związane z oceną stanu technicznego lub naprawą taboru kolejowego, przed przystąpieniem do prac na torach przyjazdowo odjazdowych lub akumulacyjno-rozrządczych muszą uzyskać zgodę dyżurnego ruchu. Analogicznie na terenie torów warsztatowych muszą uzyskać zgodę właściwego miejscowo dyspozytora. W innych przypadkach poruszanie się po pomostach wagonów i lokomotyw jest zabronione.
- Poruszanie się po pojazdach kolejowych przez drużyny manewrowe oraz prace na stanowiskach: naprawczych, załadunku i rozładunku odbywają się na podstawie odrębnych regulacji.

9.11.2 ZASADY BEZPIECZEŃSTWA NA TERENIE KOLEJOWYM

nie należy chodzić środkiem toru, lecz zawsze środkiem międzytorza, zachowując odpowiednią odległość od zewnętrznych krawędzi szyn

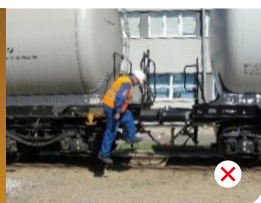
w razie zauważenia zbliżającego się taboru kolejowego, należy oddalić się na bezpieczną odległość – **co najmniej 1,5 m od zewnętrznej krawędzi szyny toru**, po którym będzie przejeżdżał tabor, a następnie zwrócić się do niego twarzą i obserwować jego przejazd

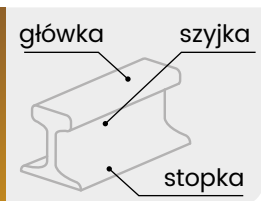
zabronione jest przechodzenie i przebieganie przez tory kolejowe bezpośrednio przed nadjeżdżającym pojazdem kolejowym, jak również bezpośrednio po jego przejeździe

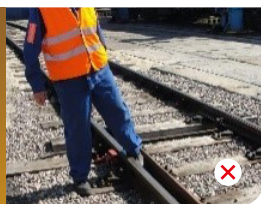
zabronione jest wchodzenie na oraz schodzenie z pojazdu kolejowego będącego w ruchu

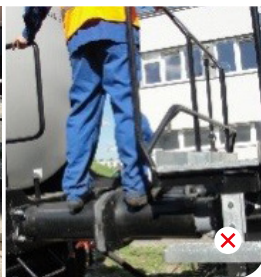
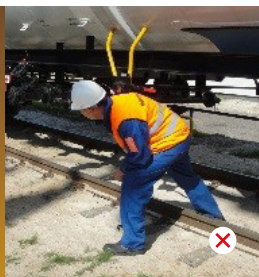
przechodząc przez tory, nie należy stawiać stóp na główkach szyn, gdyż ześlizgnięcie się stopy może spowodować upadek i dotkliwe obrażenia

przy poruszaniu się w obrębie rozjazdów oraz zwoźnic, nie należy stawiać stóp na częściach ruchomych, gdyż może to prowadzić do ich zakleszczenia i wskutek tego urazu stopy

kategorycznie zabrania się przechodzenia po sprzęgach i zderzakach oraz pod pojazdami kolejowymi

przy przechodzeniu przez tory zastawione pojazdami kolejowymi, należy obejść stojący pojazd przechodząc w jeden z następujących sposobów:

- przez tor w odległości co najmniej 10m przed lub za pojazdem,
- korzystać z przerw między stojącymi pojazdami kolejowymi, o ile odległość między nimi wynosi co najmniej 20m.

! Osoby poruszające się po terenie bocznicy i liniach kolejowych muszą być wyposażone w kamizelki ostrzegawcze oraz hełm przemysłowy ochronny lub lekki hełm ochronny (w zależności od wykonywanych obowiązków służbowych).

9.12 SYSTEM SYGNALIZACJI ŚWIETLNEJ

9.12.1 SYGNALIZACJA ŚWIETLNA

Na skrzyżowaniu dróg A-B i 4-5, przy budynku LOTOS Straż ustawione są sygnalizatory świetlne. W momencie, gdy zaczną one wysyłać czerwone pulsacyjne światło, kierowca zobowiązany jest zatrzymać pojazd maksymalnie blisko prawej krawędzi jezdni i czekać tak długo, aż sygnalizacja zostanie wyłączona.

Sygnalizacja świetlna znajduje się również w innych miejscach np. na skrzyżowaniu dróg 5-6 i C-9, na drodze D3. Uruchomienie sygnalizacji oznacza bezwzględny zakaz wjazdu i wejścia na teren obszaru znajdującego się za sygnalizatorem.

9.12.2 AWARYJNE ZAMKNIĘCIE DROGI

System awaryjnego zamknięcia drogi znajduje się pomiędzy bramą nr 8, a ul. Benzynową i składa się z czterech szlabanów usytuowanych w niewielkiej odległości od siebie, każdy z nich wyposażony jest w migający sygnalizator świetlny oraz znak zakazu wjazdu (znak B-2) (elektroniczny).

W przypadku gdy zaistniało ryzyko wystąpienia awarii instalacji, na skutek której możliwe jest uwolnienie się substancji niebezpiecznych również w rejonie tego obszaru, system uaktywnia się. Oznacza to, że szlabany opuszczają się blokując przejazd drogą, reflektory pulsują kolorem pomarańczowym, pojawia się widoczny elektroniczny znak zakazujący wjazdu. W takim przypadku występuje kategoryczny **ZAKAZ WJAZDU** poza opuszczony szlaban.

10. ORGANIZACJA ZAPLECZA, PLACU BUDOWY I ROBÓT

Szczegółowe wymagania reguluje Instrukcja organizacji zaplecza.

i Zaplecze – to wydzielony obszar przeznaczony na cele administracyjno-socjalne, magazynowe, montażowe itp. wraz z tymczasowymi obiektami budowlanymi. Obejmuje ono również, dla potrzeb Wykonawców, tymczasowe place składowe, miejsca montażowe, stanowiska dźwigów itp.

Na terenie Rafinerii Wykonawca może organizować własne zaplecze, a także ustawiać tymczasowe obiekty budowlane typu kontenery, pod warunkiem, że: (i) uprawnienie do organizacji zaplecza jest przewidziane w kontrakcie oraz (ii) spełnia ono wymagania opisane poniżej.

Wykonawca jest odpowiedzialny za zapewnienie pracownikom utrzymanych w odpowiednim stanie pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych, np. szatni, sanitariatów, toalet, pomieszczeń do ogrzania, miejsc do spożywania posiłków itp.

Na terenie instalacji produkcyjnych i w miejscach nalewu produktów jest zabronione ustawianie kontenerów administracyjnych i socjalnych typu biura, jadalnie czy szatnie.

W celu zorganizowania zaplecza, Wykonawca pozyskuje – za pośrednictwem opiekuna kontraktu – mapę, na której zobowiązany jest opracować „Plan lokalizacji i organizacji zaplecza” (zwany dalej „Planem zaplecza”).

Plan zaplecza zawiera następujące informacje:

1. Ustalony przewidywany okres rezerwacji terenu pod zaplecze. Termin ten powinien być tożsamy z czasem realizacji kontraktu.
2. Dane kontaktowe (telefon i mail) osoby odpowiedzialnej za zaplecze ze strony Wykonawcy lub jego podwykonawcy, gdy zaplecze zajmuje podwykonawca.
3. Docelową, narysowaną skalą mapy, lokalizację obiektów zaplecza z podaniem odległości od głównych elementów istniejącego zagospodarowania terenu.
4. Opis przeznaczenia obiektów składających się na zaplecze np.: kontener socjalny, magazyn (jego przeznaczenie), warsztat, plac montażowy, plac składowy itp.
5. Miejsce składowania materiałów niebezpiecznych np.: butli z gazami technicznymi, palnych farb i lakierów (z podaniem sposobu składowania, sposobu zabezpieczenia).
6. Oświadczenie obejmujące:
  - a. zapewnienie odpowiedniej ilości i rodzaju gaśnic (o minimalnej zawartości 12 kg środka gaśniczego) dostosowanych do gaszenia grup pożarów, które mogą wystąpić w danym obiekcie, terenie oraz kociów gaśniczych,

- b. zakaz składowania materiałów niebezpiecznych, w tym butli z gazami technicznymi, w kontenerach,
- c. zapewnienie, że konstrukcja kontenerów będzie wykonana z materiałów niepalnych,
- d. rozmieszczenie i oznakowanie miejsc usytuowania sprzętu przeciwpożarowego zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami,
- e. składowania (poza kontenerami) materiałów niebezpiecznych z uwzględnieniem klauzuli, że materiały te:
  - będą składowane w sposób bezpieczny (np. w metalowej, przezroczystej wiacie postawionej obok kontenera),
  - zostaną zabezpieczone przed upadkiem,
  - butle puste będą składowane oddzielnie od butli pełnych,
  - miejsca składowania zostaną oznakowane znakami informacyjnymi i znakami bezpieczeństwa (w tym: niebezpieczeństwo wybuchu, zakaz używania otwartego ognia i palenia tytoniu),
- f. zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji, w tym odpowiedniej ilości i szerokości wyjść, ich oznakowanie zgodnie z obowiązującymi przepisami, drogi i bramy wjazdowe na teren zaplecza,
- g. umieszczenie w miejscach widocznych znaku zakazu używania otwartego ognia i palenia tytoniu, oraz oznakowania głównego wyłącznika prądu zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- h. umieszczenie w widocznym miejscu mapki zaplecza wraz z informacją o drogach i wyjściach ewakuacyjnych oraz umiejscowieniem najbliższych punktów zbornych, gaśnic i apteczek na terenie zaplecza,
- i. umieszczenie w miejscach widocznych piktogramów nakazujących stosowanie środków ochrony indywidualnej,
- j. umieszczenie instrukcji alarmowania i ewakuacji oraz informacji, kogo z użytkowników zaplecza należy zawiadomić w razie pożaru.

Wykonawca osobiście lub za pośrednictwem opiekuna kontraktu pisemnie uzgadnia Plan zaplecza z niżej wymienionymi osobami/komórkami organizacyjnymi, z zachowaniem podanej kolejności w nim wskazanej:

Lp.	Uzgadniający zaplecze	Temat uzgodnienia
1	Gospodarz obiektu	Zgoda dotycząca umiejscowienia zaplecza
2	Dział Elektryczny	Zgoda na podłączenie do sieci elektroenergetycznych + weryfikacja lokalizacji zaplecza z przebiegiem linii/ rurociągów (czy nie ma zagrożenia dla istniejącej infrastruktury).
3	Dział Systemów Sterowania	Zgoda na podłączenie do instalacji teletechnicznej + jw.
4	Zakład Produkcji Mediów Energetycznych i Gospodarki Wodno-Ściekowej	Zgoda na podłączenie do instalacji wody pitnej i/lub gospodarczej oraz kanalizacji sanitarnej + jw.

5	LOTOS Straż	Uzgodnienie rozmieszczenia obiektów zaplecza w aspekcie warunków ewakuacji i bezpieczeństwa pożarowego
6	Zespół ds. Prewencji Pożarowej	Uzgodnienie dot. rozmieszczenia gaśnic
7	Dział Zarządzania Nieruchomościami	Dostarczenie Wniosku o zawarcie umowy dzierżawy/najmu/udostępnienia zaplecza (Załącznik nr 1 do Instrukcji) oraz przekazanie terenu w przypadku dzierżawy
8	Geodeta	Rejestracja lokalizacji zaplecza

Wykonawca po zebraniu wszystkich podpisów na Planie zaplecza przekazuje, osobiście lub za pośrednictwem opiekuna kontraktu, dokument do Geodety. Geodeta dokonuje rejestracji zaplecza oraz zwraca Wykonawcy oryginał dokumentu.

Wykonawca jest zobowiązany odebrać oryginał Planu zaplecza od Geodety, a także przechowywać go na terenie zaplecza i okazać na każdorazowe wezwanie uprawnionego pracownika Rafinerii oraz służb straży i ochrony.

⚠ Wykonawca zobowiązany jest do ogrodzenia zaplecza, oznakowania tablicą z nazwą firmy, adresem, nazwiskiem osoby odpowiedzialnej (oznakować należy również kontenery ustawione poza terenem zaplecza) oraz numerami telefonów alarmowych obowiązujących na terenie Rafinerii.

⚠ Materiały niebezpieczne (np. paliwa) można magazynować na terenie zaplecza, jedynie w ilościach nieprzekraczających dobowego zapotrzebowania. Składowanie materiałów jest możliwe jedynie po uzyskaniu zgody Gospodarza obiektu.

Wykonawca odpowiada za szkody wynikłe w stosunku do urządzeń i instalacji znajdujących się na przekazanym jej terenie – od momentu przejęcia w użytkowanie do chwili formalnego zwrotu. Jest on również zobowiązany do likwidacji zaplecza, uporządkowania terenu (włącznie z usunięciem kabli doprowadzających prąd i/lub telefony) i przekazania go po zakończeniu pracy (zlecenia).

W celu uregulowania tytułu prawnego do gruntu, na którym posadowione zostało zaplecze Wykonawca, za pośrednictwem opiekuna kontraktu, wnioskuje mailowo do Działu Zarządzania Nieruchomościami o przygotowanie umowy dzierżawy.

W celu uregulowania odpłatności za media Wykonawca, za pośrednictwem Opiekuna kontraktu, wnioskuje mailowo do odpowiedniej komórki odpowiedzialnej za rozliczenie określonych mediów o przygotowanie umowy.

11. ORGANIZACJA BEZPIECZNEJ PRACY

11.1 KONTROLA I PRZEGLĄDY BHP PROWADZONE PRZEZ WYKONAWCĘ

- Wykonawca podczas prac prowadzonych na terenie Rafinerii jest zobowiązany do bieżącego prowadzenia przeglądów i kontroli z zakresu bezpieczeństwa pracy oraz ochrony przeciwpożarowej.
- W trakcie trwania prac powinny być prowadzone przez Wykonawcę okresowe ich przeglądy. W przeglądach tych uczestniczą pracownicy Służby BHP Wykonawcy, Kierownik Robót lub osoby kierujące pracownikami. Dodatkowo w przeglądach mogą uczestniczyć przedstawiciele Służby BHP Rafinerii. Po przeprowadzonej kontroli/przeglądzie, Wykonawca zobowiązany jest do sporządzania Raportów z kontroli/przeglądów bezpieczeństwa, który wysyła mailowo w ciągu 24 godzin do zainteresowanych osób i jednocześnie do wiadomości wyznaczonego pracownika Służby BHP Rafinerii na terenie, którego realizowane są prace.
- Każdorazowo, niezależnie od rodzaju prowadzonych kontroli i przeglądów, w przypadku zidentyfikowania nieprawidłowości bezpieczeństwa, Wykonawca jest zobowiązany do natychmiastowego ich usunięcia w terminach określonych słownie lub w ww. Raportach.
- Jeżeli w trakcie kontroli/przeglądu zostanie stwierdzone rażące i/lub zagrażające życiu lub zdrowiu pracowników i/lub mogących mieć wpływ na uszkodzenie mienia Rafinerii nieprawidłowości lub jeśli będą się one powtarzały, Służba BHP Rafinerii i/lub Gospodarz obiektu i/lub inna uprawniona osoba z ramienia Rafinerii, wstrzymuje prace do czasu ich usunięcia i skieruje do Wykonawcy informację o zaistniałych nieprawidłowościach. Wykonawca zobowiązany jest do natychmiastowego ustosunkowania się do polecenia, w którym przedstawi przyczyny nieprawidłowości oraz zalecenia i podjęte działania mające na celu uniknięcie powtórzenia się ich w przyszłości.
- Stwierdzone nieprawidłowości i naruszenia wymogów bezpieczeństwa będą wpływać na ocenę Wykonawcy na etapie procesu wyboru kontrahentów do wykonywania prac, jak i w trakcie i po ich zakończeniu.

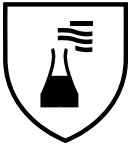
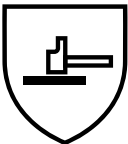

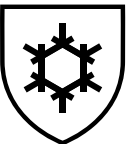
11.2 ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ (ŚOI), ODZIEŻ I OBUWIE OCHRONNE

Szczegółowe wymagania reguluje procedura Zasady użytkowania odzieży ochronnej i środków ochrony indywidualnej na terenie Rafinerii Gdańskiej Sp. z o. o.

11.2.1 WYMAGANIA OGÓLNE

- Wykonawca zobowiązany jest do wyposażenia wszystkich swoich pracowników w odpowiednią odzież ochronną, obuwie ochronne oraz ŚOI zgodne z zapisami niniejszego Informatora, przepisami prawa, wymaganiami Rafinerii, normami, informacjami zawartymi w zezwoleniach na pracę, ABP, instrukcjach BHP, kartach charakterystyki substancji niebezpiecznych.
- Nadzór ze strony Wykonawcy zobowiązany jest do prowadzenia systematycznej kontroli stanu technicznego i sprawności użytkowania odzieży ochronnej i ŚOI stosowanych przez pracowników Wykonawcy oraz posiadać do wglądu dokumenty potwierdzające dokonywane przeglądy przewidywane przez producenta.
- Pracownicy Wykonawcy muszą być zapoznani z prawidłowym sposobem użytkowania odzieży ochronnej, obuwia ochronnego oraz ŚOI.
- Odzież ochronna powinna być czytelnie i trwale oznakowana nazwą firmy Wykonawcy, w którym jest zatrudniony pracownik lub na rzecz, którego wykonuje prace.
- Podczas wykonywania prac poza strefami zagrożenia wybuchem oraz, każda osoba jest zobowiązana do stosowania odzieży ochronnej oraz ŚOI dostosowanych do miejsca i rodzaju wykonywanej pracy.
- Osoby z wadą wzroku powinny stosować okulary ochronno-korekcyjne lub okulary ochronne nakładkowe uwzględniając zalecenia lekarza.
- Buty ochronne powinny posiadać klasę ochronną S3 ze wzmocnionymi podnoskami, o właściwościach antyelektrostatycznych.
- Rękawice ochronne powinny być dostosowane do rodzaju pracy i występujących na stanowisku pracy zagrożeń oraz wynikających z zapisów kart charakterystyki substancji niebezpiecznych.
- Niedopuszczalne jest wykonywanie prac w odzieży ochronnej oraz ŚOI niedostosowanych do miejsca i rodzaju wykonywanej pracy i/lub nieodpowiednio dobranych i/lub uszkodzonych/z nieaktualnym terminem ważności.
- Wszystkie stosowane przez pracowników Wykonawcy ŚOI muszą być w dobrym stanie technicznym i należytej czystości, kompletne i posiadać czytelne oznaczenia określające normy, znaki i certyfikaty (w tym posiadać widoczny znak CE oraz klasę ochrony). Nie mogą być używane po terminie ważności/trwałości określonym przez producenta oraz niezgodnie z przeznaczeniem.

Lp.	Typ odzieży ochronnej	Wymagania	Oznakowanie
1	Odzież ochronna antyelektrostatyczna i trudnopalna	PN-EN ISO 13688:2013 -12 Odzież ochronna – Wymagania ogólne. PN-EN 1149-5:2018-10 Odzież ochronna – Właściwości elektrostatyczne – Część 5: Wymagania materiałowe i konstrukcyjne PN-EN ISO 11612:2015-11 Odzież ochronna <ul style="list-style-type: none"> • Odzież do ochrony przed czynnikami gorącymi i płomieniem • Minimalne wymagania dotyczące skuteczności 	PN-EN ISO 11612 PN-EN 1149 EN ISO 14116 EN 343
2	Obuwie ochronne kategorii S3 o właściwościach antyelektrostatycznych	PN-EN ISO 20345:2012 Środki ochrony indywidualnej – Obuwie bezpieczne	
3	Hełm ochronny czteropunktowy z paskiem podbródkowym	PN-EN 397+A1:2013-04 Przemysłowe hełmy ochronne	
4	Okulary/gogle ochronne	PN-EN 166:2005 Ochrona indywidualna oczu – Wymagania	

5	Odzież ochronna przed ciekłymi chemikaliami	PN-EN 13034+A1:2010 Odzież chroniąca przed ciekłymi chemikaliami – Wymagania dotyczące odzieży zapewniającej ograniczoną skuteczność ochrony przed ciekłymi chemikaliami (Typ 6 i Typ PB[6] odzieży)	EN 13034
6	Rękawice ochronne	PN-EN 388+A1:2019-01 Rękawice chroniące przed zagrożeniami mechanicznymi PN-EN ISO 374-1:2017-01 Rękawice chroniące przed niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i mikroorganizmami	EN 388 EN 374 EN 511

11.2.2 STREFY ZAGROŻENIA WYBUCHEM/TERENY OZNAKOWANE

Podczas:

- przebywania lub wykonywania prac w strefach zagrożenia wybuchem,
- przebywania lub wykonywania prac na terenach oznakowanych tablicami informacyjnymi, obowiązuje bezwzględny nakaz stosowania odzieży ochronnej, obuwia ochronnego, przemysłowego hełmu ochronnego, okularów/gogli ochronnych, rękawic ochronnych, ochrony słuchu w wyznaczonych strefach hałasu i innych środków ochrony indywidualnej wymaganych przepisami i zasadami bezpieczeństwa, zapisami pisemnego zezwolenia oraz ze względu na rodzaj wykonywanej pracy i występujące zagrożenia.

❗ Wchodząc w obszar strefy zagrożenia wybuchem oraz miejscami oznakowanymi tablicami informacyjnymi, należy bezwzględnie stosować odzież ochronną o udokumentowanych właściwościach antyelektrostatycznych i trudnopalnych.

W strefach zagrożenia wybuchem nie wolno:

- zakładać ani zdejmować odzieży,
- nosić rozpiętej odzieży wierzchniej,
- czyścić odzieży (przecierać, omiatać, odkurzać itp.),
- wykonywać prac w odzieży z krótkim rękawem i/lub uszkodzonej.

Odzież ochronna powinna okrywać tułów, ramiona i nogi. Musi być ona dokładnie zapięta na wszystkie guziki i zamki, rękawy i nogawki nie mogą być podwinięte.

11.2.3 MASKI EWAKUACYJNE

Jeśli pracownik przebywa w strefie zagrożenia wybuchem (na terenie instalacji, parku zbiorników i nalewu produktów), w miejscach oznakowanych tablicami informacyjnymi zobowiązany jest do posiadania przy sobie maski ewakuacyjnej (ucieczkowej) z pochłaniaczem ABEK.

Należy pamiętać, aby maska znajdowała się w pobliżu miejsca wykonywania pracy. Pracownik powinien mieć maskę w zasięgu wzroku, w miejscu gwarantującym natychmiastowe jej użycie, jednak w odległości nie większej niż 5 m.

11.2.4 DETEKTORY OSOBISTE CZTEROGAZOWE

Osobisty detektor gazów – to przenośne urządzenia do pomiarów fizykochemicznych, zarówno jedno, jak i wielogazowe służące do ciągłego monitorowania miejsca pracy, w którym przebywa pracownik. Urządzenie tego rodzaju noszone jest przypięte do zewnętrznej warstwy ubrania pracownika i w przypadku zagrożenia, ostrzega go o pojawieniu się niebezpiecznego stężenia gazu niebezpiecznego lub/i obniżonym stężeniu tlenu.

! UWAGA!

Stosowanie detektorów osobistych pracowników Wykonawców jest niezbędne w strefach zagrożenia wybuchem, w miejscach, gdzie występują potencjalne ryzyka związane z obecnością gazów wybuchowych, palnych, toksycznych oraz zagrożeniem niedoboru tlenu w przestrzeni zamkniętej, na terenie gdzie wejście jest możliwe na podstawie zgody gospodarza (wpisu do Rejestru osób przebywających na terenie obiektu, i/lub pisemne zezwolenie na prace). Urządzenia muszą być wyposażone w 4 sensory: dolna granica wybuchowości (LEL), siarkowodor (H_2S), tlen (O_2), tlenek węgla (CO) i być dopuszczone do prac w strefach zagrożenia wybuchem (minimum ATEX II IG Ex IIC T4). Osobom posiadającym stałe przepustki SKD detektor zapewnia Wykonawca.

Ww. obowiązek nie występuje w miejscach ogólnodostępnych (budynki, drogi, place ogólnodostępne).

ZASADY STOSOWANIA DETEKTORÓW OSOBISTYCH NA TERENIE RAFINERII

	Kogo dotyczy wymóg	Okoliczności stosowania w Rafinerii
1	ORLEN Serwis (pracownicy wszystkich branż utrzymania ruchu) Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Chemicznego (SGRCH) LOTOS Straż	Każdy pracownik stosuje detektor podczas przebywania na terenie instalacji, parku zbiorników i nalewaków.
2	Pozostali kontrahenci	Jeden detektor na grupę osób pracującą w promieniu o maksymalnym rozmiarze 10 m. podczas przebywania na terenie instalacji i parku zbiorników (strefach zagrożenia wybuchem). Obowiązkowe stosowanie detektora w przypadku indywidualnego poruszania się po obiektach/strefach określonych powyżej.
3	Osoby pracujące na terenach inwestycyjnych, rozumianych jako obszar nieuzbrojony w media niebezpieczne, który nie został włączony do czynnych systemów rurociągów i sieci kanalizacyjnych.	Tereny inwestycyjne powinny być zabezpieczone poprzez liniowy system detekcji gazów (GDS) ustawiony od strony czynnych instalacji. Gdy ten warunek jest spełniony brak wymogu stosowania osobistych detektorów gazów. Podczas przebywania w przestrzeni zamkniętej, stosowanie jednego osobistego detektora gazów na grupę osób pracującą w promieniu o maksymalnym rozmiarze 10 m. Po włączeniu terenu do czynnych systemów rurociągów i sieci kanalizacyjnych postępowanie wg pkt 1 i 2.

Zabrania się bezwzględnie:

- użytkowania detektorów, które nie posiadają oznakowania terminu ważności dopuszczenia do eksploatacji,
- użytkowania detektorów, dla których termin dopuszczenia do eksploatacji upłynął,
- dopuszczania do wykonywania pomiarów przez pracowników nie posiadających szkolenia/poinstruowania,
- użytkowania detektorów niezgodnie z instrukcją obsługi,
- dokonywania jakichkolwiek napraw i demontażu elementów detektorów gazów we własnym zakresie,
- użytkowania niesprawnych detektorów.

Wykonawca zobowiązany jest do przeszkolenia personelu z zasad prawidłowej obsługi detektorów oraz odpowiada on za prawidłową eksploatację i stan techniczny urządzeń stosowanych przez podległych pracowników.

11.2.5 PRZEMYSŁOWE HEŁMY OCHRONNE

Przemysłowe hełmy ochronne powinny być dostosowane do rodzaju wykonywanych prac. Zabronione jest stosowanie przemysłowych hełmów lekkich.

Osoby:

wykonujące prace na wysokości lub prace w koszu transportującym ludzi, powinny stosować hełm ochronny wraz z paskiem podbródkowym (zaleca się stosowanie paska podbródkowego niezależnie czy jest to praca na wysokości czy na tym samym poziomie)

będące operatorami dźwigu wychodząc z kabiny pojazdu zobowiązani są stosować przemysłowy hełm ochronny w miejscach, gdzie jest on wymagany,

przewodzące prace związane z ryzykiem kontaktu z elementami pod napięciem, powinny stosować hełmy ochronne z odpowiednią elektroizolacyjnością,

realizujące prace szlifierskie, zobligowane są do stosowania osłon twarzy przeciwdpryskowych, zintegrowanych z przemysłowym hełmem ochronnym,

wykonujące prace spawalnicze, mają obowiązek używania przemysłowych hełmów ochronnych zintegrowanych z przyłbicami spawalniczymi lub kapturami spawalniczymi,

poruszające się po terenie bocznicy i liniach kolejowych muszą mieć ubraną kamizelkę ostrzegawczą i przemysłowy hełm ochronny.

W miejscach, gdzie ze względu na ograniczoną przestrzeń nie jest możliwe wykonanie pracy w przemysłowym hełmie ochronnym, może być ona wykonana bez ww. środka ochrony indywidualnej. Decyzja o tym, czy pracownik powinien pracować w przemysłowym hełmie ochronnym czy nie, oraz o sposobie zabezpieczenia jego stanowiska pracy należy do Wykonawcy. Wykonawca ponosi całkowitą odpowiedzialność za bezpieczeństwo pracownika. Miejsce wykonania tego typu pracy musi być zabezpieczone odpowiednimi osłonami. Informacja o sposobie zabezpieczenia pracownika musi być zamieszczona w treści zezwolenia na pracę.

❗ Wykonawcom pracującym na terenie Rafinerii zakazuje się używania przemysłowego hełmu ochronnego KOLORU CZERWONEGO !!!

Hełm koloru czerwonego dedykowany jest jedynie osobom pełniącym funkcje kierującego działaniami ratowniczymi i służbom operacyjno-ratowniczym Rafinerii i ORLEN S.A. (i nie dot. Wykonawców).

11.2.6 KAMIZELKI OSTRZEGAWCZE

Osoby przebywające na terenie Rafinerii są zobowiązane do noszenia kamizelki ostrzegawczej (odblaskowej) o właściwościach antyelektrostatycznych w zależności od miejsca wykonywania pracy:

- wykonując prace po zmierzchu i przed świtem na drogach wewnętrznych,
- wykonując prace na drogach,
- poruszając się po terenie bocznicy i liniach kolejowych/wykonując prace na torowiskach oraz w skrajni dróg i torów oraz w ich 5-metrowym otoczeniu. Poruszając się po terenie kolejowym, pracownik powinien być dodatkowo wyposażony w przemysłowy hełm ochronny,
- prowadząc prace z użyciem promieniowania jonizującego,
- w przypadku prowadzenia prac dźwigowych – pracownicy pełniący funkcję hakowego/sygnałisty powinni zawsze mieć ubraną kamizelkę odblaskową o właściwościach antyelektrostatycznych z napisem HAKOWY/SYGNALISTA.

Osoby poruszające się rowerem po terenie Rafinerii są zobowiązane do noszenia odzieży o właściwościach odblaskowych, tj. koszulki/bluzy/kurtki odblaskowej lub kamizelki ostrzegawczej.

11.3 WYGRODZENIE, ZABEZPIECZENIE I OZNAKOWANIE

❗ **Strefa niebezpieczna** – to obszar prowadzonej pracy/przestrzeń wokół np. maszyn/urządzeń czy stanowiska pracy, w którym istnieje możliwość wystąpienia zagrożenia dla zdrowia lub życia osób w tym obszarze przebywających (np. poprzez ryzyko kolizji z przeszkodami, upadku/spadania przedmiotów, elementów wirujących, zagłębień/otworów).

- Wykonawca przed przystąpieniem do prac zobowiązany jest do wyznaczenia stref niebezpiecznych oraz ich odpowiedniego wygradzenia i oznakowania.

❗ Wejście do wygradzonej i oznakowanej strefy niebezpiecznej jest możliwe tylko w przypadku, bezwzględnej konieczności, po wcześniejszym uzyskaniu odpowiedniej zgody kierującego pracami.

- Znaki, wygradzenia i światła ostrzegawcze powinny być tak umieszczone, aby były cały czas widoczne w miejscach, gdzie występuje zagrożenie np. wykopu, prace radiologiczne, mycie urządzeniami wysokociśnieniowymi, prace dźwigowe, montaż rusztowań itp.

- Przeszkody, takie jak nagromadzone materiały i sprzęt występujący na drogach należy również oznaczyć znakami ostrzegawczymi, światłami lub w inny sposób ustalony z Gospodarzem obiektu.

❗ Niedopuszczalne jest stosowanie taśm do wyznaczania stref niebezpiecznych (za wyjątkiem prac radiologicznych do których należy stosować dedykowane taśmy ostrzegawcze).

- W przypadku, gdy prace wykonywane będą w nocy lub w przypadku braku albo ograniczenia światła dziennego, Wykonawca na własny koszt zapewnia sztuczne oświetlenie, umożliwiające skuteczne i bezpieczne wykonywanie prac oraz dokładne przeprowadzanie inspekcji. Rekomenduje się używanie przenośnych akumulatorowych lamp ostrzegawczych. Należy instalować je przy wygradzeniach zabezpieczających wykopu (zwłaszcza po zmierzchu oraz porze nocnej).
- Ciągi komunikacyjne częściowo lub całkowicie zamknięte dla ruchu należy również zabezpieczyć stosownym wygradzeniem.
- Obszar wykonywania prac myjących Wykonawca powinien zabezpieczyć poprzez wygradzenia terenu oraz zastosowanie osłon, które zabezpieczą oddziaływanie urządzenia na innych pracowników.

11.4 OTWORY TECHNOLOGICZNE

❗ Należy na bieżąco i niezwłocznie zabezpieczać w sposób trwały wszelkie otwory w użytkowanych stałych i tymczasowych ciągach komunikacyjnych.

- Otwory technologiczne należy zabezpieczyć poprzez ich stabilne przykrycia.
- Otwory w podłodze/podestach i w ścianach, miejsca po zdemontowanych elementach podestów np. kratkach wema/pokrywach, miejsca stwarzające ryzyko upadku, należy zabezpieczyć przed rozpoczęciem pracy, za pomocą odpowiednio wytrzymałych balustrad o wysokości 1,1m i 0,5m, oraz deski krawężnikowej/ bortnicy (150mm).

- W przypadku, gdy montaż balustrad wokół otworów jest niemożliwy, należy wykonać podest/pokrywą zabezpieczoną stabilnie przed przesunięciem.
- Wszelkie podesty/pokrywy przewidziane jako drogi komunikacyjne muszą być zaprojektowane i wykonane zgodnie z przewidywanymi obciążeniami.

11.5 OCHRONA PRZED SPADAJĄCYMI PRZEDMIOTAMI

- W przypadku wykonywania prac z użyciem narzędzi, w czasie których istnieje ryzyko ich upadku z wysokości, należy stosować osprzęt w postaci pasów narzędziowych, specjalnych uchwytów mocowania do nadgarstków i innych rozwiązań technicznych zapewniających pracownikowi ochronę przed spadającymi przedmiotami.
- Narzędzia/urządzenia oraz inne materiały powinny być zabezpieczone przed zsunieniem/spadnięciem z drabin, rusztowań, dachów oraz innych miejsc.
  -
  -
- Narzędzia ręczne, osprzęt i drobne akcesoria typu wiertła, piły, śruby, nakrętki, podkładki i elektrody, w trakcie wykonywania prac, w czasie których istnieje ryzyko ich upadku z wysokości np. podesty robocze lub rusztowania, należy przechowywać wyłącznie w przystosowanych do tego celu pojemnikach.
  -
  -
- W miejscach prowadzenia prac na wysokości, które są zlokalizowane nad ciągami komunikacyjnymi należy stosować siatki asekuracyjne i/lub daszki ochronne. Siatka bezpieczeństwa powinna być umieszczona jak najwyżej poziomu pracy, aby minimalizować nie tylko skutki, lecz również długość spadania.

11.6 NARZĘDZIA, MASZYNY I URZĄDZENIA TECHNICZNE

- Wykonawca zobowiązany jest do używania wyłącznie narzędzi, maszyn, urządzeń, materiałów i sprzętu sprawnego z aprobatami technicznymi, atestami, świadectwami i certyfikatami.
- Dokumenty potwierdzające ww. zdolność do użytkowania powinny znajdować się u osoby odpowiedzialnej za prace z ramienia Wykonawcy i powinny być dostępne na żądanie Służby BHP oraz nadzoru Rafinerii.
- Zabronione jest demontowanie osłon z elektronarzędzi i maszyn.
- Wszystkie przewody i węże muszą być zabezpieczone przed uszkodzeniem i ich ułożenie nie powinno zagrażać pracownikom lub uszkodzeniu samego przewodu/węża.
- Elektronarzędzia i maszyny powinny posiadać znak CE, instrukcje obsługi oraz deklarację zgodności UE.
- W przypadku, gdy dla maszyn, narzędzi lub elektronarzędzi wymagany jest przegląd lub kontrola, powinien być on udokumentowany.

⚠ Zabronione jest dokonywanie zmian w maszynach, urządzeniach i narzędziach bez stosownych uprawnień oraz stosowanie tak zwanych „samoróbek”. Zabronione jest pozostawianie uruchomionych maszyn i urządzeń bez nadzoru.

11.7 TYMCZASOWE ODBIORNIKI ENERGII ELEKTRYCZNEJ

ⓘ **Tymczasowe odbiorniki energii elektrycznej** – to m.in. stacjonarne odbiorniki energii elektrycznej zainstalowane na czas określony (np. kontenery magazynowe lub biurowe) lub przenośne odbiorniki energii elektrycznej (np. pompa WOMA, rozdzielnice budowlane) wraz z infrastrukturą zasilającą w/w urządzenia, podłączone tymczasowo w innych miejscach niż stałe gniazda remontowe.

- Wszystkie urządzenia elektryczne powinny być zgodne z polskimi normami PN-EN oraz eksploatowane zgodnie z dokumentacją techniczną producenta.
- Narzędzia elektryczne powinny być zabezpieczone w zależności od klasy ochronności:
  - klasa I – wtyczki zasilające wyposażone w styk ochronny PE;
  - klasa II – podwójna lub wzmocniona izolacja;
  - klasa III – urządzenia zasilane niskim napięciem bezpiecznym do 50 V AC lub 120 V DC.
- Energia elektryczna niezbędna do wykonywania prac może być pobierana z gniazd remontowych lub z innych punktów wskazanych przez elektryka danego obszaru.

- Wykonawca dostarcza do podłączenia tymczasowy odbiornik energii elektrycznej (np. rozdzielnica budowlana itp.) wraz z kablem zasilającym o odpowiednim przekroju i długości wystarczającej do podłączenia w przewidywanych miejscach użytkowania.
- Tymczasowy odbiornik energii elektrycznej powinien być wyposażony w odpowiednio oznakowany główny wyłącznik zasilania (nie dotyczy elektronarzędzi ręcznych).
- Urządzenie elektryczne musi być sprawne technicznie i eksploatowane zgodnie z przepisami. Za stan techniczny oraz prawidłową eksploatację odpowiedzialny jest obsługujący urządzenie.
- Na obudowie urządzenia (np. rozdzielnicy budowlanej) musi być w wyraźny sposób oznaczona data następnego badania (przeglądu) technicznego.

⚠ Każdorazowo przed użyciem, użytkownik zobligowany jest do sprawdzenia ogólnego stanu technicznego (brak widocznych uszkodzeń zewnętrznych, brak uszkodzeń mechanicznych izolacji podłączonych kabli) oraz daty ważności badania technicznego odbiornika. W przypadku zauważonych uszkodzeń i/lub braku ważności ww. badania, bezwzględnie zabrania się użytkowania takiego odbiornika.

- Wszystkie rozdzielnie budowlane muszą być zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych np. przez drzwiczki zabezpieczone zamkiem lub kłódką. Codziennie przed rozpoczęciem prac elektryk Wykonawcy powinien sprawdzić stan techniczny rozdzielnicy oraz działanie wyłączników różnicowo-prądowych. W przypadku niesprawnej lub uszkodzonej rozdzielnicy oraz w przypadku zauważenia uszkodzenia kabla zasilającego rozdzielnicę, należy wyłączyć ją z eksploatacji do czasu usunięcia usterki.
- Kable, przewody, węże znajdujące się na drogach komunikacyjnych powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniem mechanicznym przy pomocy dedykowanych systemowych przejazdów ochronnych oraz układane w sposób uniemożliwiający powstanie zagrożenia potknięcia się.

⚠ Dopuszcza się zabezpieczenie przewodów tylko w dedykowanych systemach przejazdów ochronnych (zakaz używania desek).

11.8 KWARTALNE PRZEGLĄDY

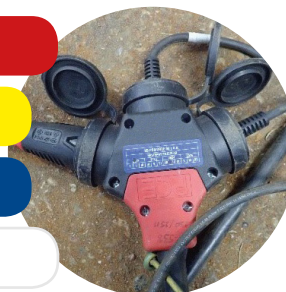
Wykonawca zobowiązany jest do udokumentowanego, kwartalnego przeglądu wszystkich drabin, przedłużaczy elektrycznych, elektronarzędzi, przewodów spawalniczych, zawiesi i węży przemysłowych oraz ich oznakowania obowiązującymi na dany kwartał odpowiednimi kolorami:

kwartał I (styczeń-marzec) - kolor czerwony

kwartał II (kwiecień-czerwiec) - kolor żółty

kwartał III (lipiec-wrzesień) - kolor niebieski

kwartał IV (październik-grudzień) - kolor biały

⚠ W przypadku stwierdzenia w czasie pracy uszkodzenia maszyny lub innego urządzenia technicznego, należy je niezwłocznie unieruchomić, odłączyć dopływ energii i oznakować/zabezpieczyć przed użyciem. Dokonywanie napraw i czynności konserwacyjnych sprzętu będącego w ruchu jest zabronione. Wadliwe lub uszkodzone narzędzia należy oznaczyć informacją „Nie używać” i natychmiast wycofać z użytku/miejsca pracy.

11.9 ŁAD, PORZĄDEK I UTRZYMANIE CZYSTOŚCI

- Wykonawca zobowiązany jest do stałego utrzymywania czystości w miejscach prowadzonych prac.
- Wszystkie sprzęty i materiały należy przechowywać w sposób uporządkowany, z zapewnieniem wolnych ciągów komunikacyjnych.
- Zbędne urządzenia, materiały, sprzęt należy usunąć poza miejsce prowadzenia prac i z jego bezpośredniego otoczenia.
- Wszystkie węże, kable, przedłużacze i podobne materiały powinny być tak ułożone, rozmieszczone i pogrupowane, aby nie blokowały dostępu i nie stwarzały zagrożenia potknięciem się oraz zapewniały utrzymanie porządku, prowadzenia prac, a także zapewniały przejścia i swobodny transport.
- Przewody elektryczne powinno się układać poza ciągami komunikacyjnymi. Jeśli nie jest to możliwe, przewód musi być systemowo zabezpieczony lub podwieszony, aby wykluczyć potknięcia się o przewód lub jego uszkodzenie.

- W przypadku rozlania cieczy powodującej ryzyko poślizgnięcia się, Wykonawca zobowiązany jest natychmiast uprzątnąć miejsce niebezpieczne i zlikwidować zagrożenie. Do czasu usunięcia rozlewiska miejsce należy oznakować i wygrodzić.
- Materiały i inne urządzenia należy składować w miejscach niezagrażających dróg dojazdowych i ewakuacyjnych.

11.10 MIEJSCA ODKŁADCZE

Miejsce odkładcze – to wyznaczona i oznakowana przestrzeń na terenie instalacji, przeznaczona do zorganizowanego składowania (również tymczasowego) przedmiotów/materiałów, jednak za zgodą Gospodarza danego obiektu.

W celu zapewnienia właściwej organizacji pracy, ładu i porządku na terenie instalacji, jak i minimalizacji ryzyka wypadkowego związanego m.in. z utrudnieniami w poruszaniu się na terenie Rafinerii organizowane są miejsca przechowywania materiałów, np. do tymczasowego składowania elementów rusztowań, izolacji, blachy itd.

! W razie konieczności wyznaczenia miejsca tymczasowego składowania przedmiotów, Wykonawca zobowiązany jest ustalić miejsce, sposób i zasady składowania z Gospodarzem obiektu.

12. BEZPIECZEŃSTWO WYKONYWANIA PRAC

12.1 PISEMNE ZEZWOLENIA NA PRACĘ

Szczegółowe wymagania reguluje procedura Wykonywanie prac na podstawie pisemnych zezwoleń.

Pisemne zezwolenie na pracę (zwane również zezwoleniem) – to dokument wystawiany przez upoważnionego pracownika Rafinerii (Wystawiającego zezwolenie), określający warunki bezpiecznego wykonania pracy.

12.1.1 ZASADY DOTYCZĄCE PISEMNYCH ZEZWOLEŃ

- Wykonawca może przystąpić do prac dopiero po uzyskaniu pisemnego zezwolenia (wydanego przez Wystawiającego zezwolenie ze strony rafinerii), przygotowaniu miejsca pracy i spełnieniu wszystkich warunków w nim określonych.

- Po odbiór zezwoleń, zgłaszają się tylko osoby nadzorujące prace (z ramienia Wykonawcy), w tym mistrzowie lub brygadziści, którzy posługują się komunikatywnie językiem polskim oraz przedstawią ważny certyfikat ukończenia szkolenia dla pracowników pobierających zezwolenia.

- Każda zmiana warunków określonych w zezwoleniu wymaga wystawienia nowego zezwolenia. Niedopuszczalne są jakiegokolwiek zmiany, poprawki czy skreślenia w zatwierdzonym dokumencie pod rygorem wstrzymania prac.
- Przerwy i wznowienia pracy będą określone przez Wykonawcę podczas wystawiania zezwolenia. Jeżeli zezwolenie dopuszcza przedłużenie prac, to zakończenie pracy w danym dniu lub na danej zmianie jest rozpoczęciem przerwy w pracy. Wykonawca zobowiązany jest oddać swój egzemplarz zezwolenia na mistrzówkę/Wystawiającemu po zakończeniu pracy.
- Posiadane zezwolenie należy każdorazowo przedstawiać osobie upoważnionej do kontroli. W przypadku stwierdzenia braku zezwolenia lub wykonywania pracy w sposób niezgodny z warunkami zezwolenia, osoby upoważnione do kontroli z ramienia Rafinerii mogą przerwać pracę, a w stosunku do osób winnych zaniedbań, wystąpić o wyciągnięcie sankcji według Taryfikatora wykroczeń.
- Jeżeli prace wykonywane w oparciu o pisemne zezwolenia na terenie objętym ćwiczeniem przygotowującym do właściwego reagowania na awarie i inne zagrożenia zostaną przerwane z powodu przeprowadzania ćwiczeń, to po zakończeniu ćwiczeń należy powrócić do wykonywania pracy na podstawie wcześniej wystawionego zezwolenia (zezwolenie nie ulega anulowaniu).
- Po zakończeniu robót Wykonawca zobowiązany jest uporządkować miejsce pracy, następnie udać się do Prowadzącego zmianę w celu „zamknięcia zezwolenia”, czyli potwierdzenia zakończenia wykonania prac, odebrania terenu i podpisania zezwolenia przez Prowadzącego zmianę i Wykonawcę.

12.1.2 RODZAJE PRAC WYMAGAJĄCYCH PISEMNEGO ZEZWOLENIA

! Wszystkie prace niebezpieczne wykonywane są w oparciu o pisemne zezwolenie, wystawione przez Wystawiającego zezwolenie ze strony Rafinerii, na terenie którego będą one prowadzone.

Rodzaje prac wymagających w Rafinerii pisemnego zezwolenia:

- w strefie zagrożenia wybuchem – wszystkie wykonywane prace, z wyjątkiem prac wykonywanych na podstawie pisemnych instrukcji wykonywania prac typowych, prace wewnątrz przestrzeni zamkniętej,
- na terenach inwestycyjnych – na pobór wody z sieci przeciwpożarowej, na wykopy, na zamknięcie dróg, na wjazd, na wyłączenie ROP-ów,
- na obiektach, gdzie wykonywane są prace remontowo-budowlane

związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem. Ponadto zezwolenia obowiązują przy pracach w przestrzeniach zamkniętych, na pobór wody z sieci przeciwpożarowej do celów gospodarczych, na zamknięcie dróg, na wykopy, na wyłączenie czujek ppoż. i ROP-ów, na prace radiologiczne RTG,

- w obszarze ochrony obwodowej – wszystkie wykonywane prace, z wyjątkiem prac wykonywanych na podstawie pisemnych instrukcji wykonywania prac typowych,
- na pozostałych terenach – prace pożarowo niebezpieczne, na wjazd, na pobór wody z sieci przeciwpożarowej, na zamknięcie dróg, na wykopy, na wyłączenie czujek ppoż., na wyłączenie ROP-ów, z wyjątkiem prac wykonywanych na podstawie pisemnych instrukcji wykonywania prac typowych,
- na obiektach wymagających specjalnego przygotowania/zabezpieczenia, na przykład tzw. „TIRy”, „podstacje”.

12.1.3 RODZAJE PISEMNYCH ZEZWOLEŃ

Na terenie Rafinerii obowiązują następujące rodzaje zezwoleń:

- zezwolenie na prace w strefie zagrożenia wybuchem, z użyciem ognia, z użyciem urządzeń i narzędzi iskrzących, wewnątrz przestrzeni zamkniętej,
- zezwolenie na wjazd,
- zezwolenie na zamknięcie dróg,
- uzgodnienie warunków wykonania wykopu,
- zezwolenie na pobór wody z sieci przeciwpożarowej do celów gospodarczych,
- zezwolenie na wyłączenie obwodu czujek pożarowych/kabli termoczułych,
- zezwolenie na wyłączenie Ręcznych Ostrzegaczy Pożaru (ROP).

12.1.4 OBOWIĄZKI WYKONAWCY W ZAKRESIE PISEMNYCH ZEZWOLEŃ

Wykonawca jest odpowiedzialny za:

- uzyskanie certyfikatu ze szkolenia uprawniającego do pobierania zezwoleń na pracę, a także okazanie go Wystawiającemu zezwolenie przed otrzymaniem zezwolenia,
- organizację i nadzór nad wszystkimi pracami wykonywanymi na podstawie wystawionego zezwolenia,
- organizację i nadzór nad wszystkimi pracami wykonywanymi na podstawie wystawionego zezwolenia, w tym dobór osób do wykonania polecanej pracy,
- wykonanie, w razie konieczności, Analizy Bezpieczeństwa Pracy, zapoznanie z nią podległych pracowników oraz dostarczenie jej Wystawiającemu zezwolenie celem dołączenia do zezwolenia,
- zabezpieczenie strefy pracy w uzgodnieniu z Wystawiającym zezwolenie, w tym ciągów komunikacyjnych, przed dostępem osób postronnych, dla których zagrożenia generowane są przez wykonywaną pracę,

ZEZWOLENIE NA PRACĘ NR ..... /
W STREFIE ZAGROŻENIA WYBUCHEM, Z UŻYCIEM OGNIĄ,
Z UŻYCIEM URZĄDZEŃ I NARZĘDZI ISKRZĄCYCH, WEWNĄTRZ PRZESTRZENI ZAMKNIĘTEJ**

**niepotrzebne skreślić
***wypełnić tylko przy całkowitym zakończeniu prac

Praca podlega systemowi LOTO **TAK** ☐ **NIE** ☐

1. WYSTAWIAJĄCY ZAZWOLENIE – Imię i nazwisko: ..... podpis .....
 Zezwolenie obowiązuje w dniu: ..... od godz. * ..... do godz. * .....
 planowane przerwy w pracy: ..... 1. od godz. * ..... do godz. * ..... 2. od godz. * ..... do godz. * .....
 na obiekcie/terenie ..... w zakresie .....

przy urządzeniu	nr haka	nr kłódki				

Nazwa Firmy Wykonawcy ..... tel. ....

2. ZABEZPIECZA WYSTAWIAJĄCY ZEZWOLENIE

A. Opróżnione z medium * .....
 B. Odłączenie: * ..... jeśli inne, to: .....
 C. Przedmuchanie: * ..... jeśli inne, to: .....
 D. Podanie napięcia: * .....
 Odłączenie napięcia: * ..... Imię i nazwisko elektryka: ..... podpis lub nr haka .....
 E. Analizy: * ..... jeśli inna częstotliwość, to co (należy podać) .....
 F. Wyłączenie czujek płomienia/kabli termoczułych * .....
 G. Oznakowanie miejsca pracy/odcięć procesowych * .....
 H. Zabezpieczenie terenu, sposób zabezpieczenia: * .....
 I. Kontrola miejsca wykonywania prac: * .....
 · Kontrolujący: od godz. .... do godz. .... Imię i nazwisko ..... podpis .....
 · Kontrolujący: od godz. .... do godz. .... Imię i nazwisko ..... podpis .....
 J. Zagrożenia generowane przez obiekt: .....
 K. Uzgodnienie z użytkownikami terenu i/lub urządzeń sąsiadujących .....
 Imię i nazwisko ..... podpis .....
 L. Inne (nr ABP, nr uzgodnienie warunków wykonania wykopu, asekuracja prac przez wóz bojowy LOTOS Straż): .....
 M. Kontrola pożarowa miejsca robót po około 30 min. od ich zakończenia [TAK/NIE] * .....
 W Raporcie Mistrza należy zapisać numery zezwoleń skontrolowanych na bieżącej zmianie oraz numery zezwoleń do skontrolowania na kolejnej zmianie.

3. Znam warunki i oświadczam, że będę wykonywał tylko prace zezwolone, a wszystkie warunki będą przestrzegane.
 Imię i nazwisko Wykonawcy ..... podpis .....
 4. Stwierdzam wykonanie ustaleń i środków zabezpieczających. Dopuszczam do rozpoczęcia prac.
 Imię i nazwisko Dopuszczającego ..... podpis .....
 5. Przedłużenie zezwolenia: * ..... W przypadku przedłużenia zezwolenia, po zakończeniu prac w danym dniu lub na danej zmianie należy zezwolenie oddać na mistrzówkę.
 6. Stwierdza się, że roboty zostały zakończone, środki zabezpieczające usunięte, teren uporządkowany, instalacje elektryczne przenośne usunięte. *** Data ..... godzina .....
 Uwagi: .....
 7. Potwierdzam zakończenie zezwolenia na prace:

WYBRAĆ WŁAŚCIWIE

Wykonawca ..... Prowadzący zmianę/
 Wystawiający zezwolenie .....

UWAGA: Zezwolenie należy wystawić z 2 egzemplarzami: dla Wykonawcy oraz dla Wystawiającego zezwolenie.

- rozpoczęcie prac dopiero po uzyskaniu pisemnego zezwolenia i wskazaniu miejsca oraz dopuszczeniu do pracy przez Dopuszczającego i przejęciu strefy pracy, o ile została przygotowana zgodnie z warunkami określonymi w wystawionym zezwoleniu,
- zapewnienie przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa pracy oraz wykonywanie pracy przez podległych pracowników zgodnie z posiadanym zezwoleniem,
- uzyskanie niezbędnych uzgodnień, określonych w druku zezwolenia na prace,
- w porozumieniu z Wystawiającym zezwolenie: określenie przerw w wykonywaniu prac i warunków wznowienia prac po przerwie,
- uzyskanie akceptacji Działu Obiektów Budowlanych w przypadku prac w skrajni torów,
- uzyskanie potwierdzenia uzgodnienia prac z Dowódcą Zmiany ORLEN Ochrona, w przypadku prowadzenia prac w obszarze ochrony obwodowej,
- zabezpieczenie uzgodnionych z gospodarzem urządzeń przed zabrudzeniem i uszkodzeniem.
- osobiste, stałe nadzorowanie wykonywanych prac, posiadanie zezwolenia w miejscu i w czasie wykonywania prac,
- udokumentowane zapoznanie podległych pracowników z występującymi zagrożeniami w strefie pracy, określenie zabezpieczeń, które powinni stosować pracownicy w trakcie wykonywania prac, w celu ochrony przed zagrożeniami generowanymi przez rodzaj wykonywanej pracy,
- zapewnienie podległym pracownikom odpowiednich środków ochrony indywidualnej,
- stosowanie przez podległych pracowników, w pełnym zakresie, środków zabezpieczających wyszczególnionych w zezwoleniu,
- bezpieczeństwo podległych pracowników przebywających w strefie pracy na podstawie zezwolenia, w tym zobowiązany jest znać ilość podległych pracowników,
- udzielanie pracownikom, przed rozpoczęciem pracy, instruktażu o warunkach pracy podanych w zezwoleniu oraz o sąsiednich urządzeniach lub instalacjach stwarzających zagrożenie,
- za przerwanie pracy i wyprowadzenie pracowników ze strefy pracy, w przypadku opuszczenia strefy pracy przez Wykonawcę kierującego zespołem,
- natychmiastowe przerwanie prac w przypadku zgłoszenia lub zauważenia stanu awaryjnego stwarzającego zagrożenie i bezzwłoczne poinformowanie Prowadzącego zmianę, że rzeczywiste warunki prowadzenia prac odbiegają od warunków określonych w zezwoleniu lub w Protokole przekazania obiektu do remontu,

- uporządkowanie terenu po zakończeniu prac,
- przy zezwoleniach z możliwością przedłużenia, Wykonawca jest zobowiązany: zgłosić Prowadzącemu zmianę zakończenia prac w danym dniu lub na danej zmianie oraz zwrócić swój egzemplarz zezwolenia na mistrzówkę; zakończenie takie jest traktowane jako przerwa w pracy,
- zgłoszenie Prowadzącemu zmianę zakończenia prac w celu zamknięcia zezwolenia (przez zamknięcie zezwolenia rozumie się podpisanie druku zezwolenia przez Wykonawcę i Prowadzącego zmianę),
- zgłoszenie Prowadzącemu zmianę zakończenia prac wykonywanych na podstawie instrukcji prac typowych, poprzez wypis z Rejestru osób przebywających na terenie obiektu,
- zapewnienie podległym pracownikom kamizelek odblaskowych w przypadku wykonywania prac po zmierzchu i przed świtem na drogach wewnętrzzakładowych, na torowiskach oraz w ich 5-metrowym otoczeniu; w trakcie wykonywania prac z użyciem promieniowania jonizującego.

⚠ Wykonawca ma obowiązek natychmiastowego przerwania prac (i opuszczenia miejsca zagrożenia) w przypadku powstania zagrożenia i/lub sytuacji awaryjnej.

12.2 ANALIZA BEZPIECZEŃSTWA PRACY

Szczegółowe wymagania reguluje instrukcja **Analiza Bezpieczeństwa Pracy (ABP)**.

ⓘ **Analiza Bezpieczeństwa Pracy** (zwana również ABP) – to narzędzie służące identyfikacji zagrożeń przed rozpoczęciem danej pracy i określeniu dla poszczególnych etapów działań eliminujących lub ograniczających rozpoznane zagrożenia, zarówno w czasie przygotowywania, jak i w trakcie wykonywania danej pracy.

ⓘ **Osoba nadzorująca proces opracowywania ABP** – to osoba odpowiedzialna za opracowanie ABP, wyznaczona przez wykonawcę, jeżeli prace będą wykonywane przez pracowników Wykonawcy.

⚠ ABP jest zawsze wymagana dla prac, podczas których pracownicy będą wchodzić do przestrzeni zamkniętej.

ABP nie jest wymagana dla prac wykonywanych we wnętrzu chłodnic powietrznych. O konieczności wykonania ABP dla innych rodzajów prac, decyduje kierujący komórką organizacyjną (do której należy obiekt) lub przedstawiciel pionu Dyrektora ds. Techniki/Dyrektora ds. Projektów i Rozwoju.

12.2.1 ZASADY DOTYCZĄCE ABP

- Opracowanie ABP ma zapobiegać standardowym schematom i metodom pracy, które przyczyniają się do rutyny, osłabienia koncentracji oraz lekceważenia lub niezaznajomienia się z zagrożeniami i szczegółowymi warunkami bezpiecznego wykonywania pracy.
- ABP jest opracowywana przez zespół w składzie: osoba nadzorująca proces opracowania ABP (to Wykonawca dla prac wykonywanych przez Wykonawcę), przedstawiciel gospodarza na terenie którego będą prowadzone prace, pracownik pionu Techniki/Projektów i Rozwoju oraz pracownik służby BHP.
- ABP musi zostać opracowana na odpowiednim formularzu Rafinerii, najpóźniej na 24h przed rozpoczęciem pracy przez Wykonawcę.
- ABP jest sporządzana w dwóch egzemplarzach i jest załącznikiem do pisemnego zezwolenia na prace.

Analiza Bezpieczeństwa Pracy nr ABP/...../RRRR			
Data sporządzenia:	Wykonawca/:	Analizę Bezpieczeństwa Pracy wykonał zespół w składzie:	
Miejsce wykonywania prac:		Przedstawiciel/e Wykonawcy:	
Komórka organizacyjna:	Urządzenie/a:	Przedstawiciel/e Gospodarza:	
		Przedstawiciel/e pionu Dyrektora ds. Techniki/ds. Projektów i Rozwoju:	
		Przedstawiciel/e służby bhp Rafinerii Gdańskiej:	
Cel, zakres pracy:			
Sposób przygotowania miejsca wykonywania pracy przez przedstawiciela gospodarza:			
☐ separacja	☐ obniżenie ciśnienia do wartości ...	☐ lockout/tagout	☐ określenie strefy niebezpiecznej
☐ zdrenowanie/opróżnienie z medium	☐ wystudzenie do wartości ...	☐ przewietrzenie	☐ zaślepienie
☐ przepierawianie	☐ zbadanie eksplozywności, zawartości tlenu oraz siarkowodoru przed podjęciem pracy	☐ odłączenie układów KIA	☐ zabezpieczenie materiałów palnych
☐ przedmuchiwanie azotem	☐ przykrycie kratki ściekowe/studzienki kanalizacyjne	☐ odcięcie zaworami/zasuhami	☐ odłączenie napięcia
Charakterystyka występującego medium:			
Nazwa:	temp:	ciśnienie:	
Nazwa:	temp:	ciśnienie:	
Inne sposoby przygotowania miejsca wykonywania pracy:			
UWAGA! Dla prac na czynnych rurociągach międzyobiektowych, wymagane jest wskazanie miejsca i sposobu dokonania odłączeń, ślepienia, odprowadzeń i doprowadzeń mediów i energii na schemacie lub w inny sposób.			

- ABP powinna znajdować się razem z pisemnym zezwoleniem na prace u Wykonawcy i w miejscu wystawiania zezwoleń (u Wystawiającego zezwolenie).
- ABP jest dokumentem jednorazowym, ważnym do czasu zakończenia prac. Każda zmiana warunków pracy określonych w ABP wymaga wystawienia nowego dokumentu.
- Prace dla których warunki realizacji i występujące zagrożenia są identyczne w ramach danej instalacji technologicznej, można grupować w jednym dokumencie ABP (np. zbiornik V-1A/B/C/D).

12.2.2 OBOWIĄZKI WYKONAWCY W ZAKRESIE ABP

Wykonawca jest odpowiedzialny za:

- wyznaczenie osoby nadzorującej proces opracowywania ABP dla prac wykonywanych przez podległych pracowników,
- pozyskanie informacji od zlecającego prace o miejscu wykonywania prac oraz o osobach biorących udział w opracowaniu ABP (jeśli Wykonawca opracowuje ABP),
- opiniowanie ABP w ciągu 24h od czasu zainicjowania procesu przez osobę nadzorującą proces opracowywania ABP (dotyczy dni roboczych), po opinii i analizie przekazuje pocztą elektroniczną ostateczną wersję dokumentu pracownikowi służby BHP Rafinerii,
- współpracę z przedstawicielami Rafinerii w opracowywaniu ABP,
- dystrybucję zatwierdzonej ABP do osób zainteresowanych, zgodnie z zapisami instrukcji,
- udokumentowane zapoznanie z ABP podległych pracowników, biorących udział w realizacji robót,
- okazanie zatwierdzonego ABP Wystawiającemu zezwolenie ze strony Rafinerii.

12.3 BLOKOWANIE PRZEPŁYWU ENERGII – SYSTEM LOCKOUT-TAGOUT (LOTO)

Szczegółowe wymagania reguluje instrukcja Zasady systemu blokowania przepływu energii i znakowania blokad energii – system LOCKOUT-TAGOUT (LOTO).

System blokowania przepływu energii i znakowania blokad energii LOCKOUT – TAGOUT (LOTO) to system blokad i zawieszek służący do zabezpieczania urządzeń w trakcie prowadzonych prac przed przypadkowym i niezamierzonym uruchomieniem.

System blokowania niebezpiecznych energii LOTO ma na celu potwierdzenie, że do urządzenia na którym będą prowadzone prace nie zostanie doprowadzona niebezpieczna energia.

System LOTO obejmuje, wykonywane przez Wykonawców prace: remontowe, modernizacyjne, inwestycyjne, a także przeglądy wykonywane przy urządzeniach na czynnych instalacjach produkcyjnych. System LOTO ma zastosowanie również w przypadku wykonywania prac wewnątrz przestrzeni zamkniętych, jeżeli wynika to z zapisów Analizy Bezpieczeństwa Pracy.

12.3.1 NIEBEZPIECZNE ENERGIE

System obejmuje prace wykonywane na czynnych urządzeniach instalacji produkcyjnych, podczas których mogą być uwalniane różne rodzaje energii.

Rodzaje energii uwalnianych podczas procesów produkcyjnych	
Rodzaj energii	Źródło energii
Energia elektryczna	Instalacje elektryczne
Energia chemiczna	Instalacje związane ze stosowaniem poniższych substancji: <ul style="list-style-type: none"> węglowodory o temperaturze wyższej niż ich temperatura zapłonu oraz węglowodory gazowe media o własnościach żrących, rakotwórczych + azot wysokociśnieniowy,
Energia ciepła	<ul style="list-style-type: none"> media o własnościach żrących, media zawierające siarkowodor i gazy toksyczne, wodór, para wodna (nisko (LS), średnio (MS) i wysokociśnieniowa (HS)),
Energia mechaniczna	<ul style="list-style-type: none"> woda kotłowa, media utleniające np. tlen, media kriogeniczne.

12.3.2 OBOWIĄZKU WYKONAWCY W ZAKRESIE SYSTEMU LOTO

W trakcie przygotowania miejsca pracy dla Wykonawcy, pracownicy Rafinerii obsługujący instalacje zakładają blokady z kłódkami i zawieszkami na elementach odcinających dopływ energii. Klucze od założonych blokad umieszczane są na specjalnych hakach znajdujących się w mistrzówkach danych instalacji. Kiedy urządzenie jest już zablokowane i zabezpieczone, Wystawiający zezwolenie umieszcza na haku w mistrzówce swoją kłódkę, która uniemożliwia zdjęcie uprzednio zawieszonych przez obsługę instalacji, kluczy od blokad.

⚠ Zadaniem Wykonawcy, w czasie „pobierania” zezwolenia na prace od Wystawiającego zezwolenie, jest zawieszenie „WŁASNEJ” czarnej kłódki na haku, wskazanym przez Wystawiającego zezwolenie i opisanym w druku wydanego pisemnego zezwolenia. Kłódka musi być trwale oznakowana nazwą firmy Wykonawcy (lub jej skrótem, umożliwiającym identyfikację Wykonawcy) oraz posiadać unikatowy numer, np. Firma 01.

- Kłódka Wykonawcy uniemożliwi zdjęcie z haka kluczy od blokad zawieszonych uprzednio przez Wystawiającego zezwolenie oraz inne osoby (branżystów) przygotowujące miejsce prac. Wskazuje ona, że na urządzeniu są prowadzone przez Wykonawcę prace i nie może być ono uruchamiane.

- Uruchomienie może nastąpić dopiero po zdjęciu kłódek przez Wykonawcę lub Wykonawców (w przypadku prowadzenia równoległe prac przez kilka firm).
- Kończąc całkowicie prace na danej instalacji Wykonawca zobowiązany jest do zdjęcia swojej czarnej kłódki, którą zawiesił na odpowiednim haku w mistrzówce w trakcie „pobierania” pisemnego zezwolenia.

12.4 PRACE W PRZESTRZENIACH ZAMKNIĘTYCH

Szczegółowe wymagania reguluje instrukcja Wytyczne bezpieczeństwa pracy wewnątrz przestrzeni zamkniętych.

ⓘ **Prace w przestrzeniach zamkniętych** – to prace w zbiornikach, kanałach, studniach, studzienkach kanalizacyjnych, wnętrzach urządzeń technicznych i w innych zamkniętych przestrzeniach, do których wejście odbywa się przez włazy lub otwory o niewielkich rozmiarach lub jest w inny sposób utrudnione.

12.4.1 WYMAGANIA OGÓLNE

Prace w przestrzeniach zamkniętych należy wykonywać tylko:

- na podstawie pisemnego zezwolenia (uzyskanego przez Wykonawcę)
- w oparciu o przygotowaną przez Wykonawcę prac Analizę Bezpieczeństwa Pracy (ABP) (zgodnie z wymogami Rafinerii),
- z zastosowaniem systemu LOTO, jeżeli jest to wymagane,
- po zabezpieczeniu wszelkich otworów, mogących być źródłem zagrożenia/urazu,
- wraz z wyznaczonymi asekurującymi,
- przy stałym nadzorze mistrza lub brygadzysty ze strony Wykonawcy, zależnie od stopnia zagrożenia i złożoności pracy (zgodnie z treścią pisemnego zezwolenia).

12.4.2 INSTRUKTAŻ PRZED ROZPOCZĘCIEM PRAC

ⓘ Przed rozpoczęciem prac i wejściem do przestrzeni zamkniętej, nadzór Wykonawcy jest zobowiązany poinstruować osoby wykonujące prace o zakresie i sposobie prac do wykonania i koniecznych do zastosowania środkach bezpieczeństwa.

W tym celu Nadzór ze strony Wykonawcy przeprowadza podległym pracownikom instruktaż, który obejmuje następujące elementy:

- zakres i sposób wykonania prac,

-

12.4.3 ANALIZA ATMOSFERY WEWNĄTRZ PRZESTRZENI ZAMKNIĘTEJ

❗ Jeśli pomiar wykazał niebezpieczny czynnik, praca musi zostać natychmiast wstrzymana, atmosfera wewnątrz musi być wentylowana, a następnie ponownie zbadana.

12.4.4 WEJŚCIE DO PRZESTRZENI ZAMKNIĘTEJ

- systematyczne badanie zawartości tlenu w powietrzu, temperatury wewnątrz zbiornika, badanie eksplozywności (wybuchowości) oraz w uzasadnionych przypadkach toksyczności,
- prowadzenie przy władze wejściowym Rejestru osób przebywających w przestrzeni zamkniętej, zgodnie z obowiązującym formularzem, wewnątrz przestrzeni zamkniętej mogą znajdować się tylko te osoby, które zostały wpisane do Rejestru osób przebywających w przestrzeni zamkniętej,
- na każdy wjazd wejściowy do przestrzeni zamkniętej może być prowadzony tylko jeden Rejestr osób przebywających w przestrzeni zamkniętej,
- przy każdym wejściu do przestrzeni zamkniętej, musi znajdować się minimum jedna osoba asekurująca, posiadająca ciągły kontakt z osobami pracującymi wewnątrz przestrzeni zamkniętej (asekurujący). Istotne jest, aby osoba asekurująca potrafiła się w sposób komunikatywny porozumiewać, zarówno z osobami przebywającymi w przestrzeni zamkniętej (obcokrajowcy), jak i w języku polskim z dyspozytorem PUNKTU ALARMOWEGO LOTOS Straż innymi służbami Rafinerii. Asekurujący musi posiadać komplet dokumentów (zezwolenie na prace, instrukcję/ABP), wraz z listą osób zapoznanych,

Data .....

Numer aparatu .....

[illegible]

NUMERY ALARMOWE:

508 998 998 (z tel. komórkowego)

998 (z tel. stacjonarnego zlokalizowanego na terenie GKL w Gdańsku)

UWAGA!

Pamiętaj, aby po zakończeniu prac (przerwa śniadaniowa, koniec dnia pracy) wszystkie wejścia do tej przestrzeni zamkniętej zabezpieczyć w sposób trwały

- przed wejściem do wnętrza, pracownicy wykonujący prace i osoby je asekurowujące muszą wspólnie ustalić obowiązujące sygnały alarmowe. W przypadku prowadzenia prac w zbiorniku lub aparacie oddalonym od innych stanowisk pracy, przy braku łączności akustycznej należy wprowadzić inne środki łączności umożliwiające natychmiastowe przekazanie sygnałów alarmowych,
- zmiana pracownika musi odbywać się na zewnątrz przestrzeni zamkniętej, a pracownik wchodzący lub wychodzący z wnętrza po drabinie powinien mieć wolne ręce,
- otwarte włady do przestrzeni zamkniętych, które nie są wykorzystywane podczas pracy oraz po zakończeniu prac (przerwa śniadaniowa, zakończenie dnia pracy), Wykonawca ma obowiązek zabezpieczyć w sposób trwały i skuteczny np. za pomocą systemowych rozwiązań pomalowanych na biało-czerwone pasy i oznakować tabliczką z napisem „ZAKAZ WEJŚCIA/WSTĘPU”.
- Włady, które służą do ewakuacji należy zabezpieczyć np. łańcuchami w kolorze biało-czerwonym lub innym systemowym zabezpieczeniem, które łatwo jest zdemontować. Nie należy stosować taśm ostrzegawczych.

❗ Maksymalną liczbę pracowników wykonujących prace wewnątrz przestrzeni zamkniętych oraz liczbę pracowników asekurujących określa każdorazowo Analiza Bezpieczeństwa Pracy (ABP).

12.4.5 OBOWIĄZKI OSÓB WYKONUJĄCYCH PRACĘ W PRZESTRZENI ZAMKNIĘTEJ

Pracownik wykonujący pracę w przestrzeni zamkniętej odpowiada za:

- stosowanie obowiązujących środków ochrony zbiorowej i indywidualnej oraz podręcznego sprzętu gaśniczego zgodnie z przeznaczeniem,
- przebywanie w stałym kontakcie wzrokowym lub głosowym z Asekurującym przebywającym na zewnątrz,
- bieżące zgłaszanie Asekurującemu swoje wyjścia i wejścia do przestrzeni zamkniętej,
- natychmiastowe opuszczenie miejsca pracy na wniosek Asekurującego.

12.4.6 OBOWIĄZKI OSÓB ASEKURUJĄCYCH NA ZEWNĄTRZ

Asekurujący:

jest zawsze wymagany przy wykonywaniu prac w przestrzeni zamkniętej, musi być wyposażony w takie same środki ochrony indywidualnej jak osoby pracujące wewnątrz,

musi mieć stały kontakt z pracownikami znajdującymi się wewnątrz,

musi mieć możliwość niezwłocznego powiadomienia innych osób mogących, w razie potrzeby, niezwłocznie udzielić pomocy,

uzupełnia i aktualizuje Rejestr osób przebywających w przestrzeni zamkniętej. Rejestr prowadzony jest w danym dniu dla danej pracy,

zawsze informuje osoby wchodzące do przestrzeni o potencjalnych zagrożeniach,

musi mieć możliwość dokonania pomiaru atmosfery wewnątrz przestrzeni zamkniętej,

jest odpowiedzialny za ewakuację osoby poszkodowanej z przestrzeni zamkniętej lub zainicjowanie akcji ratunkowej oraz powiadomienie służb ratowniczych (punkt alarmowy LOTOS Straż).

Asekurujący nie może wykonywać żadnej innej pracy poza asekuracją osób przebywających wewnątrz przestrzeni zamkniętej.

W przypadku więcej niż jednego asekurującego, pozostali asekurujący mogą obsługiwać sprzęt doprowadzający świeże powietrze, przy czym jeden obsługuje nie więcej niż 2 aparaty lub wykonywać inną pracę w pobliżu tak, aby w każdej chwili móc udzielić pomocy przy ewakuacji pracowników z wnętrza przestrzeni zamkniętej.

12.4.7 ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ W PRZESTRZENI ZAMKNIĘTEJ

Wykonawca odpowiada za zapewnienie pracownikom środków ochrony indywidualnej, stosownych do miejsca i rodzaju wykonywanych prac.

Pracownik wchodzący do wnętrza przestrzeni zamkniętej powinien być wyposażony w:

- przemysłowy hełm ochronny,
- osobisty detektor czterogazowy,
- odzież i obuwie ochronne o właściwościach antyelektrostatycznych i trudnopalnych,
- szelki bezpieczeństwa z liną przymocowaną do wytrzymałego elementu konstrukcji zewnętrznej,
- sprzęt ochronny układu oddechowego w zależności od oceny ryzyka zawodowego,
- inne zabezpieczenia, odpowiednie do rodzaju zagrożeń.

PRZEMYSŁOWY HEŁM OCHRONNY

W miejscach, gdzie ze względu na ograniczoną przestrzeń nie jest możliwe wykonanie pracy w przemysłowym hełmie ochronnym, może być ona wykonana bez ww. środka ochrony indywidualnej. Decyzja o tym, czy pracownik powinien pracować w przemysłowym hełmie ochronnym czy nie, oraz o sposobie zabezpieczenia jego stanowiska pracy należy do Wykonawcy. Ponośi on całkowitą odpowiedzialność za bezpieczeństwo pracownika. Miejsce wykonania tego typu pracy musi być zabezpieczone odpowiednimi osłonami. Informacja o sposobie zabezpieczenia pracownika musi być zamieszczona w treści zezwolenia na pracę.

OCHRONY UKŁADU ODDECHOWEGO

- Stosowanie ochrony układu oddechowego (aparat butlowy ze sprężonym powietrzem, maska z doprowadzeniem świeżego powietrza) jest obligatoryjne, gdy zawartość tlenu wewnątrz zbiornika wynosi poniżej 18% oraz, gdy w powietrzu występują substancje szkodliwe dla zdrowia w stężeniu przekraczającym najwyższe dopuszczalne stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, oraz istnieje niebezpieczeństwo ich wystąpienia podczas przebywania pracownika w zbiorniku. Jeżeli zachodzi konieczność pracy w sprzęcie ochrony dróg oddechowych (aparat butlowy ze sprężonym powietrzem, maska z doprowadzeniem świeżego powietrza), pracownicy muszą posiadać aktualne zaświadczenie lekarza o braku przeciwwskazań na pracę w takim sprzęcie oraz być przeszkoleni z jego obsługi (podobnie jak asekurujący).
- W trakcie wykonywania prac pyłących, pracownicy muszą być wyposażeni w maski przeciwpyłowe/maski z pochłaniaczami, filtropochłaniaczami i ewentualnie kombinezony chroniące przed pyłem.

Uwaga!

W trakcie prac pyłących wykonywanych wewnątrz kolumn, pieców, duktów spalin w powstającym pyłe mogą występować m.in. związki wanadu, niklu i cynku. W przypadku usuwania osadów z aparatów/urządzeń zainstalowanych na wysokości, zsypy powinny być szczelne tak, aby wyeliminować pylenie

12.4.8 URZĄDZENIA W PRZESTRZENI ZAMKNIĘTEJ

- W trakcie wykonywania prac wewnątrz przestrzeni zamkniętych (np. kolumnach, reaktorach, zbiornikach, piecach, studzienkach kanalizacyjnych, duktach itp.) do oświetlenia musi być stosowane zasilanie o bardzo niskim napięciu SELV (max. 24 V wartości skutecznej prądu przemiennego lub max. 60 V wartości skutecznej nietętniącego prądu stałego). Lampa powinna być umocowana w taki sposób, aby wykluczyć możliwość jej upadku lub rozbicia.
- Urządzenia jednofazowe do 230 V muszą być zasilane przez transformator separacyjny ustawiony na zewnątrz przestrzeni zamkniętej.
- Dozwolone jest korzystanie z elektronarzędzi akumulatorowych.
- Korzystanie z urządzeń dużej mocy, trzyczasowych, należy uzgodnić indywidualnie z elektrykiem obszarowym Rafinerii. Istnieje w tym wypadku możliwość zabezpieczenia poprzez rozdzielnicę z wyłącznikiem różnicowo-prądowym.
- Dozwolone jest korzystanie tylko z przedłużaczy hermetycznych o stopniu ochrony minimum IP44 wyposażonych w przewód ochronny.
- Wszystkie przewody i węże przebiegające przez otwory technologiczne i włazy, powinny być zabezpieczone przed ewentualnym przetarciem lub uszkodzeniem mechanicznym, a także być przeprowadzone, o ile to możliwe, otworami z pominięciem dróg ewakuacyjnych.
- Zabronione jest magazynowanie gazów technicznych w przestrzeni zamkniętej.
- W trakcie prac pyłących wykonywanych wewnątrz kolumn, pieców, duktów spalin w powstającym pyłu mogą występować związki wanadu, niklu i cynku. W przypadku usuwania osadów/gruzu z aparatów/urządzeń zainstalowanych na wysokości, zsypy powinny być szczelnie zamknięte, aby wyeliminować pylenie.
- Czyszczenie z mediów palnych powinno być prowadzone przy użyciu narzędzi w sposób wykluczający zapłon (np. nieiskrzących).
- Zabronione jest ustawianie butli z gazami technicznymi (bez względu na typ gazu) wewnątrz przestrzeni zamkniętej. Przy pracach spawalniczych i innych z otwartym ogniem wewnątrz zbiorników lub aparatów, należy stosować zasadę zapalania palnika na zewnątrz, o ile jest to możliwe.
- Jeżeli w przestrzeni zamkniętej zachodzi konieczność pracy w innych temperaturach $\pm 5^{\circ}\text{C}$ w stosunku do temperatury otoczenia lub przynadmiernym promieniowaniu cieplnym, należy stosować dodatkowe zabezpieczenie wymienione w zezwoleniu, jak np.: nadmuch świeżego powietrza, przerwy w pracy, itp.
- Prace z chemikaliami wykonywane wewnątrz przestrzeni zamkniętej powinny być wykonywane przy zastosowaniu ciągłej wentylacji mechanicznej, uziemieniu przestrzeni zamkniętej oraz przy zastosowaniu dodatkowych zabezpieczeń wynikających z technologii wykonywania pracy.
- Prace eksploatacyjne w kotłach oraz w komorach, kanałach i rurociągach sieci cieplnych nie mogą być wykonywane w temperaturze powyżej 40°C .

- Transportowanie narzędzi, innych przedmiotów i materiałów wewnątrz przestrzeni zamkniętej powinno odbywać się w sposób niestwarzający zagrożeń i uciążliwości dla pracujących tam osób.
- Przy pracach spawalniczych i innych z ogniem otwartym wewnątrz przestrzeni zamkniętej, należy stosować zasadę zapalania palnika na zewnątrz zbiornika lub aparatu, o ile jest to możliwe.

12.5 PRACE Z CHEMIKALIAMI

W przypadku prac z chemikaliami stwarzającymi zagrożenie należy zachować szczególną ostrożność oraz stosować środki ochrony indywidualnej (ŚOI) dostosowane do zagrożeń.

Wykonawca jest zobowiązany do:

- zapoznania wszystkich swoich pracowników z zagrożeniem, na które mogą być narażeni przy wykonywaniu danej pracy,
- zapewnienia bezpiecznego stosowania chemikaliów przez swoich pracowników,
- udostępnienia Kart charakterystyki (SDS) pracownikom wykonującym prace z chemikaliami,
- zapewnienia środków ochrony indywidualnej (ŚOI) zgodnie z zaleceniami w SDS oraz ich stosowania przez podległych pracowników.

Wszystkie opakowania zawierające chemikalia muszą posiadać etykiety informujące m.in. o zawartości i potencjalnych zagrożeniach dla zdrowia oraz środowiska.

W przypadku chemikaliów, które znajdują się w opakowaniach, należy zwracać szczególną uwagę na znaki i symbole ostrzegawcze znajdujące się na etykietach.

12.5.1 SKŁADOWANIE CHEMIKALIÓW

- Chemikalia należy składować:
  - zgodnie z właściwościami fizykochemicznymi oraz zaleceniami zawartymi w Kartach Charakterystyki (SDS) oraz scenariuszach narażenia,
  - w magazynach, szafach oraz innych dedykowanych rozwiązaniach o skutecznej wentylacji.
- Miejsce magazynowania chemikaliów powinno być wyznaczone na wydźwignionym, odwodnionym, utwardzonym terenie, oznakowanym, zabezpieczonym przed przewróceniem oraz nieupoważnionym dostępem.

⚠ Chemikalia należy segregować oraz zabezpieczyć przed niekontrolowanym wyciekami z pojemników. Zaleca się stosowanie naczyń wychwytywych.

- Chemikalia powinny być przechowywane w szczelnych, oznakowanych opakowaniach.
- W pomieszczeniach magazynowych należy umieścić na regałach tablice określające dopuszczalne obciążenie regałów magazynowych.
- W miejscu składowania chemikaliów stwarzających ryzyko pożaru należy umieścić środki do gaszenia pożaru, min. gaśnicę proszkową 12 kg ABC wraz z kocem gaśniczym.
- Dopuszczalne jest przelewanie chemikaliów na otwartej przestrzeni poza instalacjami produkcyjnymi do pojemników pod warunkiem oznaczenia trwale etykietą, która powinna zawierać nazwę produktu oraz piktogramy określające rodzaj zagrożenia.

⚠ Zabronione jest przelewanie chemikaliów do pojemników spożywczych!

12.6 PRACE PRZY URZĄDZENIACH, INSTALACJACH I SIECIACH ELEKTROENERGETYCZNYCH

Szczegółowe wymagania reguluje Instrukcja organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych w Rafinerii Gdańskiej.

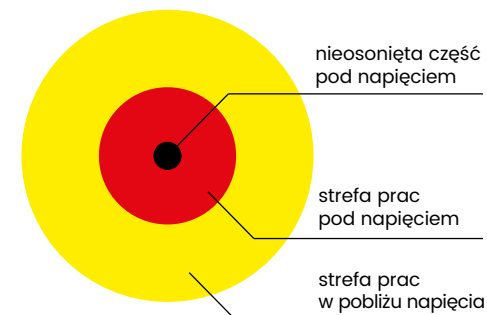

- Wszelkie prace i czynności remontowe lub modernizacyjne przy instalacjach i urządzeniach elektroenergetycznych mogą wykonywać wyłącznie uprawnieni i upoważnieni elektrycy wyłącznie na podstawie pisemnego polecenia na pracę wystawionego przez uprawnioną osobę określoną w Instrukcji organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach i instalacjach elektroenergetycznych w Rafinerii Gdańskiej Sp. z o.o.
- Potrzebę wykonania prac należy zgłaszać do inżyniera Działu Elektrycznego z minimum 2-dniowym wyprzedzeniem.
- Wszelkie wykonywanie prac przy urządzeniach elektroenergetycznych czynnych należy organizować, zapewniając bezpośredni nadzór nad pracami przez osobę kierującą pracami lub inną upoważnioną osobę.
- Prace wykonywane przy urządzeniach elektroenergetycznych związane z obsługą, remontami, konserwacją, naprawami, montażem, pracami kontrolno-pomiarowymi oraz przy budowie i rozbudowie urządzeń i instalacji elektroenergetycznych na terenie i placach budów, muszą być wykonywane z zastosowaniem sprzętu ochronnego, dedykowanego do wykonywanego zakresu prac i napięć zasilających.
- Zabrania się używania uszkodzonego lub niesprawnego sprzętu ochronnego oraz gdy minął jego termin ważności badania technicznego.
- Podczas wykonywania prac w pobliżu napięcia należy zapewnić ochronę przed zagrożeniami poprzez:
  - zastosowanie sprzętu ochronnego w postaci ekranów, przegród, osłon lub obudów izolacyjnych ograniczających odstęp w powietrzu,
  - zachowanie wymaganych minimalnych odstępów.

- Strefa pracy powinna być ściśle określona, wygradzona i oznaczona.
- Minimalne odstęp w powietrzu od nieosłoniętych urządzeń elektroenergetycznych lub ich części znajdujących się pod napięciem, wyznaczające zewnętrzne granice strefy pracy, mają następujące wartości:

Napięcie znamionowe urządzenia [kV]	Strefa prac		
	pod napięciem [m]	w pobliżu napięcia [m]	bezpieczna [m]
≤ 1	do 0,3	do 0,3	powyżej 0,3
powyżej 1 do 30	do 0,4	powyżej 0,4 do 1,4	powyżej 1,4
110	do 1,0	powyżej 1,0 do 2,0	powyżej 2,0

- Przed rozpoczęciem prac i w trakcie ich wykonywania, każdy pracownik powinien się upewnić, czy podczas wykonywania ruchów, żadną częścią swojego ciała, narzędziami, czy przedmiotami trzymanymi w rękach nie przekroczy wymaganych odstępów.
- Zabronione jest wykonywanie prac w strefie pobliżu napięcia, jeżeli nie ma możliwości zastosowania wymaganego sprzętu ochronnego oraz możliwości prawidłowej oceny wymaganych odstępów w powietrzu.

Rys. Strefy prac

12.7 PRACE NIEBEZPIECZNE POŻAROWO

Szczegółowe wymagania reguluje instrukcja Zabezpieczenia przeciwpożarowe prac niebezpiecznych pożarowo.

ⓘ Prace niebezpieczne pożarowo to:

- poza strefą zagrożenia wybuchem: prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych.
- w strefie zagrożenia wybuchem: wszystkie prace remontowo-budowlane.

12.7.1 WYMAGANIA OGÓLNE

Z miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo należy usunąć materiały palne. Jeżeli nie jest to możliwe, to należy je zabezpieczyć przed zapaleniem:

- stałe materiały palne (drewno, tworzywa sztuczne, zanieczyszczona wełna mineralna itp.) zabezpiecza osoba wskazana w pisemnym zezwoleniu na pracę, poprzez przykrycie ich kocami gaśniczymi,
- rozlewiska cieczy palnych zabezpiecza LOTOS Straż poprzez przykrycie ich pianą gaśniczą.

❗ Obowiązkiem Wykonawcy jest zabezpieczenie miejsc wykonywanych prac niebezpiecznych pożarowo m.in. poprzez zestaw sprzętu gaśniczego tj. min. gaśnicy proszkowej ABC 12 kg oraz koca gaśniczego lub inny określony przez Wystawiającego zezwolenie. Gaśnica musi być usytuowana w pobliżu osoby wykonującej pracę i być wykorzystywana tylko i wyłącznie do celów gaśniczych. Sprzęt gaśniczy musi posiadać aktualny przegląd, wykonany przez osobę uprawnioną. Niedopuszczalne jest stosowanie łącznie gaśnic o mniejszej wadze np. 2 x 6 kg. W miejscu wykonywania prac, zamiast gaśnicy proszkowej 12 kg, może być zastosowana gaśnica przewoźna. Decyduje o tym Wystawiający zezwolenie.

12.7.2 STUDZIENKI KANALIZACYJNE

W celu zminimalizowania ryzyka wystąpienia zdarzenia niebezpiecznego, Wykonawca przed przystąpieniem do prac niebezpiecznych pożarowo, zobowiązany jest każdorazowo weryfikować czy wszystkie studzienki kanalizacyjne na terenie prowadzonych prac są odpowiednio zabezpieczone przed przedostaniem się isker do wnętrza; w przypadku zidentyfikowania braku zabezpieczenia, Wykonawca jest zobowiązany zgłosić się do Wystawiającego zezwolenie w celu ustalenia dalszych działań.

Wszystkie studzienki kanalizacyjne oraz lejki kanalizacyjne w promieniu 20m od miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo, muszą być zabezpieczone poprzez elastyczny materiał, odporny na działanie isker spawalniczych lub szczelne przykrycie kocem gaśniczym. Za zabezpieczenie odpowiada osoba wskazana w pisemnym zezwoleniu na pracę.

❗ Kocem gaśniczym, stanowiącym zabezpieczenie prac, nie można zabezpieczać studzienek kanalizacyjnych ani stałych materiałów palnych.

12.7.3 PRACE SPAWALNICZE

PRZYGOTOWANIE MIEJSC I POMIESZCZEŃ DO PRAC (wymagania dotyczą również prac wykonywanych szlifierką i cięcia palnikiem)

- pomieszczenia lub miejsca, w których mają odbywać się prace spawalnicze należy oczyścić z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń, a jeżeli ten warunek nie może być spełniony, wówczas wszystkie urządzenia lub materiały palne należy zabezpieczyć przed działaniem rozprysków spawalniczych poprzez osłonięcie kocami gaśniczymi,
- palne przedmioty lub niepalne w opakowaniach palnych, należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca spawania,
- przed przystąpieniem do spawania należy sprawdzić czy w sąsiednich pomieszczeniach nie znajdują się materiały lub przedmioty mogące ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa ciepłego bądź rozprysków spawalniczych,
- jeżeli w pobliżu miejsca spawania znajdują się otwory przeLOTOWE, instalacyjne, kablowe, należy je uszczelnić materiałami niepalnymi celem niedopuszczenia do przenikania rozprysków spawalniczych do sąsiednich pomieszczeń bądź na inne kondygnacje,
- wszelkie kable, przewody elektryczne, gazowe, studzienki kanalizacyjne oraz instalacje z izolacją palną muszą być zabezpieczone przed rozpryskami spawalniczymi i uszkodzeniem mechanicznym,
- końcówki elektrod i drutów spawalniczych należy składować w dostosowanych do tego celu pojemnikach,
- niedozwolone jest wykonywanie prac spawalniczych w pomieszczeniach, w których tego samego dnia wykonywano prace przy użyciu substancji łatwo palnych, np. prace malarskie lub inne.

PROWADZENIE PRAC SPAWALNICZYCH

❗ Wymagane jest stosowanie przemysłowych hełmów ochronnych zintegrowanych z przyłbicami spawalniczymi lub kapturami spawalniczymi.

- Przy pracach spawalniczych na wysokości należy dodatkowo zapewnić zadaszenie lub wygrodzenie strefy spawania, zabezpieczające miejsce

i pracowników znajdujących się poniżej przed odpryskami spawalniczymi oraz zapewnić stabilne mocowanie przewodów gazowych, chroniących je przed upadkiem. Konstrukcję spawaną należy uziemiać przewodem zerowym jak najbliżej miejsca spawania, tak by przepływ prądu spawania był jak najkrótszy i nie zamykał się innymi drogami (np. przez bednarki uziemiające, przewody PE innych urządzeń, konstrukcje kablowe).

- W miejscach, gdzie ze względu na ograniczoną przestrzeń nie jest możliwe stosowanie przyłbicy zintegrowanej z hełmem, spawacz może wykonać swą pracę bez hełmu. Miejsce tak prowadzonych prac musi być zabezpieczone odpowiednimi osłonami. Decyzja o tym, czy spawacz powinien pracować w hełmie, czy bez oraz informacja o sposobie zabezpieczenia jego stanowiska pracy należy do Wykonawcy. Wykonawca ponosi całkowitą odpowiedzialność za bezpieczeństwo swojego pracownika.

CZYNY ZABRONIONE

Zabronione jest:

- naprawianie zaworów butli z gazami technicznymi oraz manipulowania przy zaworach butli zatłuszczonymi rękami,
- używania uszkodzonych przewodów gazowych, elektrycznych oraz mocowania tych przewodów np. za pomocą gwoździ, drutu bądź w inny przypadkowy sposób,
- łącznego prowadzenia w przepustach, w jednej wiązce, przewodów elektrycznych i węży spawalniczych,
- używanie uszkodzonych palników, butli,
- używanie butli w pozycji leżącej lub niezabezpieczonych przed upadkiem,
- magazynowanie butli bez zabezpieczonych zaworów (np. bez kołpaków).

CZYNNOŚCI PO ZAKOŃCZENIU PRAC

Wykonawca przeprowadza dokładną kontrolę w rejonie spawania i w pomieszczeniach sąsiednich celem stwierdzenia:

- czy nie pozostawiono tłących lub żarzących się cząsteczek na stanowisku pracy, jego otoczeniu lub w pomieszczeniach przyległych,
- czy nie występują oznaki tlenia się materiałów bądź inne wskazujące na możliwość zaistnienia pożaru,
- czy został zdemonstrowany sprzęt spawalniczy, wyłączony ze źródeł zasilania i zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.

12.7.4 BUTLE Z GAZAMI TECHNICZNYMI

WYMAGANIA OGÓLNE

- Butle z gazami technicznymi powinny być:
  - oddalone co najmniej o 1m od czynnych grzejników c.o., a od innych źródeł ciepła z ogniem otwartym, co najmniej 10m,
  - chronione przed nagrzaniem do temperatury przekraczającej 35°C oraz przed bezpośrednim oddziaływaniem iskier i gorących cząstek stałych.
- W czasie korzystania z gazu z butli, powinna być ona ustawiona w pozycji pionowej lub pod kątem nie mniejszym niż 45° od poziomu.
- Odległość płomienia palnika od butli nie powinna być mniejsza niż 1m.
- Przewoźne – przenośne agregaty spawalnicze powinny być ustawione poza pomieszczeniami, w których wykonuje się prace spawalnicze. Jeśli jest to niemożliwe, agregat spawalniczy powinien być usytuowany w odległości co najmniej 1m od miejsca spawania.

Przed przystąpieniem do prac należy sprawdzić:

- stan techniczny sprzętu i narzędzi spawalniczych, szczelność węży, stan izolacji kabli oraz zabezpieczyć je przed możliwością uszkodzenia w toku wykonywania pracy,
- czy zamocowanie przewodów lub węży spawalniczych na nasadkach reduktorów, palników i łączników wykonane jest wyłącznie za pomocą płaskich zacisków,
- czy węże z gazami technicznymi nie przebiegają w pobliżu kabli elektrycznych pod napięciem,
- zabezpieczenie butli przed przewróceniem, uszkodzeniami mechanicznymi, zaoliwieniem reduktorów i zaworów, źródłem ciepła i zetknięciem się z przewodami elektrycznymi pod napięciem.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE MAGAZYNOWANIA BUTLI Z GAZAMI TECHNICZNYMI

- miejsce musi być oddalone od przemieszczającego się sprzętu mechanicznego,
- oddzielenie butli z tlenem od butli z materiałami łatwopalnymi, a także
- odseparowanie butli pustych od pełnych,
- otwarte składy na butle muszą posiadać podłogę oraz dach zabezpieczający przed działaniem promieni słonecznych i opadów atmosferycznych,
- zabronione jest magazynowanie gazów technicznych w przestrzeni zamkniętej,
- oznakowanie musi być zgodne z Polskimi Normami dotyczącymi zakazu używania otwartego ognia oraz zakazu palenia.

ORGANIZACJA STANOWISKA PRACY

- iskry i gorące cząstki stałe nie mogą przepalać węży gumowych lub instalacji kabli elektrycznych,
- wszelkie węże gumowe należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem mechanicznym, w szczególności w miejscach wejść, wyjść przez włazy,
- w przypadku spawania elektrycznego należy sprawdzić stan bezpieczników, lokalizację i działanie głównego wyłącznika prądu, w celu zapewnienia szybkiego wyłączenia prądu w przypadkach zaistnienia pożaru.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WĘŻY DO GAZÓW SPAWALNICZYCH

- powinny być stosowane zgodnie z ich przeznaczeniem, rodzajem gazu i ciśnieniem znamionowym. W przypadku mieszanek gazowych należy stosować wąż odpowiedni do gazu dominującego w mieszance;
- minimalna długość węży spawalniczych powinna wynosić co najmniej 5m, a maksymalna mierzona od punktu pomiaru ciśnienia do palnika, nie powinna przekraczać 20m. Dopuszcza się przedłużanie węży pod warunkiem zastosowania znormalizowanych dwuzłazek metalowych o średnicy zgodnej ze średnicą znamionową węża. Minimalna długość każdego z łączonych odcinków węży powinna wynosić co najmniej 4 m;
- szczelność i wytrzymałość eksploatowanych węży powinny być kontrolowane w okresach ustalonych stosownie do warunków ich eksploatacji, lecz nie rzadziej niż jeden raz na kwartał, potwierdzona odpowiednim dokumentem oraz kolorem kwartalnym.

Podczas transportu, przemieszczania i składowania butli, kołpaki ochronne zaworów powinny znajdować się we właściwym miejscu i być zabezpieczone. Butli nie należy unosić przy użyciu magnesów lub zawiesi. Kołpaki zabezpieczające zawory nie powinny być wykorzystywane do podnoszenia butli.

⚠ Z uwagi na ryzyko pożaru lub wybuchu zabrania się:

- naprawiania zaworów butli z gazami technicznymi oraz manipulowania przy zaworach butli zatłuszczonymi rękami,
- używania uszkodzonych przewodów gazowych, elektrycznych oraz mocowania tych przewodów np. za pomocą gwoździ, drutu, bądź w inny przypadkowy sposób,
- łącznego prowadzenia w przepustach, w jednej wiązce, przewodów elektrycznych i węży spawalniczych.

12.7.5 PRACE Z UŻYCIEM SZLIFIERKI

WYMAGANIA OGÓLNE

- przedmiot szlifowany powinien być pewnie zamocowany np. w imadle, za pomocą docisków czy śrub mocujących,
- wymianę tarcz należy wykonać dopiero po odłączeniu narzędzia od zasilania,
- należy stosować odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej tj. przyłbica szlifierska lub inne osłony przeciwdopryskowe zintegrowane z hełmem ochronnym oraz ochronniki słuchu, a także inne zabezpieczenia w zależności od miejsca wykonywania prac,
- odzież powinna być przylegająca do ciała, rękawy zapięte, aby nie nastąpiło pochwycenie ubrania przez wirujące narzędzie,
- prace konserwacyjne, naprawcze oraz przeglądy powinna przeprowadzać osoba mająca odpowiednie kwalifikacje.

- 1 Elektronarzędzie musi być kwartalnie przeglądane przez uprawnioną osobę elektryka i oznaczone zgodnie z kwartalnym kodem koloru.
- 2 Wtyczka musi być zalana, nieuszkodzona, bez wystających przewodów.
- 3 Musi posiadać osłonę zabezpieczającą rękojeść narzędzia.
- 4 Musi posiadać nieuszkodzoną, zużytą, odpowiednią tarczę do danego typu prac szlifierskich oraz o wielkości dostosowanej do danego typu szlifierek.
- 5 Włącznik BEZWZGLĘDNIEMUSI być sprawny tak aby puszczenie go powodowało odłączenie napięcia i zatrzymanie tarczy.
- 6 Korpus silnika narzędzia musi być cały, niepęknięty. Uszkodzony może stwarzać zagrożenie porażenia prądem.
- 7 Śruba mocująca musi pewnie zabezpieczać tarczę przed przypadkowym zsunięciem z trzpienia mocującego.
- 8 Kabel narzędzia musi być sprawny. Niedopuszczalne jest stosowanie łącznięć przewodów za pomocą taśmy izolacyjnej.
- 9 Narzędzie musi być wyposażone w dodatkową rękojeść dającą pewny uchwyt podczas wykonywania czynności.

CZINY ZABRONIONE PRZY PRACACH SZLIFIERSKICH

- używanie uszkodzonych ściernic,
- wykonywania prac bez osłon zainstalowanych na szlifierce,
- naprawianie, czyszczenie, smarowanie narzędzia będącego w ruchu,
- pozostawianie szlifierki będącej w ruchu bez obsługi lub nadzoru,
- wykonywanie prac z drabiny (należy wykonać podest roboczy lub inne bezpieczniejsze stanowisko do wykonywania tego typu prac).

12.7.6 PRZEWÓZ PALIW W POJEMNIKACH

- Do przewozu/magazynowania paliwa należy używać opakowań certyfikowanych (oznakowanych znakiem certyfikacyjnym, tj. ciągiem cyfr i liter poprzedzony literami UN.), wskazanych dla danego towaru niebezpiecznego w przepisach ADR.
- Jednym pojazdem można przewozić maksymalnie 1000 l oleju napędowego lub 333 l benzyny. Pojedynczy pojemnik może być przeznaczony maksymalnie na 450 l paliwa.
- W czasie transportu pojemniki powinny być ułożone i umocowane na pojeździe tak, aby w czasie ich przewozu nie zmieniały położenia względem siebie i pojazdu oraz nie były narażone na tarcie, wstrząsy, przewracanie się i wypadnięcie z pojazdu.
- Pojazd musi mieć sprawne uziemienie oraz być wyposażony dodatkowo w jedną gaśnicę proszkową GP 12 kg ABC + koc gaśniczy.
- Przewóz pojemników z paliwami może się odbywać tylko pojazdami przeznaczonymi do transportu towarów.
- Pojemniki do przewozu paliw muszą być oznakowane zgodnie z ADR.

LUB

ORAZ

12.7.7 MAGAZYNOWANIE PALIW W POJEMNIKACH

- Pojemniki puste lub z paliwem powinny być magazynowane w wiatkach lub w pomieszczeniach o skutecznej wentylacji.
- W promieniu 10 m od miejsca ich składowania zakazane jest używanie otwartego ognia i urządzeń iskrzących.
- Przy magazynie należy ustawić gaśnicę proszkową 12 kg ABC i koc gaśniczy, a miejsce ich ustawienia oznakować zgodnie z obowiązującą Polską Normą.
- Miejsce magazynowania paliw powinno być oznakowane znakami bezpieczeństwa, zgodnie z Polską Normą: „Niebezpieczeństwo pożaru – Materiały łatwo zapalne” i „Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione”.

⚠ Paliwa można przechowywać w pojemnikach na terenie zaplecza, tylko w ilości, która jest niezbędna do pracy maszyn w ciągu danej doby.

12.7.8 NAPEŁNIANIE ZBIORNIKA POJAZDU/MASZINY PALIWEM Z POJEMNIKÓW

- Napełnianie musi odbywać się:
  - na otwartej przestrzeni,
  - dopiero po wyłączeniu silnika i innych instalacji pojazdu, wyłącznie przy pomocy specjalnej pompy, przeznaczonej do tego celu. Należy zapewnić całkowitą szczelność urządzenia (układu) przepompowującego paliwo.
- W promieniu 10m od napełnianego zbiornika pojazdu lub maszyny paliwem zakazane jest używanie otwartego ognia i urządzeń iskrzących.
- Miejsce napełniania zbiornika pojazdu lub maszyny paliwem musi być tak zorganizowane (zabezpieczone), aby ewentualne wycieki paliwa nie spowodowały zanieczyszczenia gruntu. Wykonawca jest zobowiązany do posiadania sorbentów przeznaczonych do wchłaniania substancji ropopochodnych i środków neutralizujących ewentualne wycieki, a także szczelnych pojemników, w których tymczasowo magazynowane będą zanieczyszczone środki neutralizujące.

⚠ W miejscu napełniania zbiornika pojazdu/maszyny paliwem powinna znajdować się gaśnica proszkowa 12 kg ABC i koc gaśniczy.

12.8 PIASKOWANIE

- Prace czyszczenia strumieniowo-ściernego (piaskowanie) są szczególnie niebezpieczne i wymagają przestrzegania przepisów prawa.
- Pracownicy piaskujący muszą być odpowiednio przeszkoleni i spełniać wymagania zdrowotne.
- Wszelkie prace tego rodzaju powinny być wykonywane zgodnie z Instrukcją Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR).
- Urządzenie do czyszczenia powierzchni musi posiadać sprawny system umożliwiający zamknięcie wypływu ścierniwa w razie problemów. System ten podlega regularnej kontroli przed pracą.
- Pracownicy na otwartej przestrzeni powinni być wyposażeni w środki ochronny indywidualnej, takie jak: ubranie pyłoszczelne, rękawice ochronne i hełm z dopływem świeżego powietrza.
- Podczas czyszczenia zabrania się kierowania strumienia ścierniwa poza czyszczony przedmiot.
- Miejsce prac musi być zabezpieczone, aby unikać zagrożeń dla osób postronnych, otoczenia i mienia.

12.9 PRACE ZIEMNE – WYKOPY

Szczegółowe wymagania reguluje procedura Wykonywanie prac w oparciu o pisemne zezwolenia.

! UWAGA!

Ze względu na możliwości wystąpienia podczas prowadzenia prac kolidacji wykopu z infrastrukturą podziemną Rafinerii, osoby wykonujące prace ziemne zobowiązane są do zachowania szczególnej ostrożności podczas ich prowadzenia.

Uzgodnienie warunków wykonania wykopu:

- wymagane jest, jeżeli głębokość wykopu będzie przekraczała 0,4 m,
- jest dokumentem ustalającym warunki wykonywania wykopu z komórkami organizacyjnymi Rafinerii wymienionymi w procedurze Wykonywania prac w oparciu o pisemne zezwolenia,
- jest załącznikiem do pisemnego zezwolenia (a na terenach inwestycyjnych stanowi oddzielny dokument).

Komórka organizacyjna _____ dnia _____

UZGODNIENIE WARUNKÓW WYKONANIA WYKOPU NR _____

1. Wystawiający zezwolenie: _____ (imię i nazwisko)

2. Obowiązuje od dnia _____ do dnia _____ na obiekcie: _____ przy urządzeniu _____ w celu _____

3. Zabezpiecza Wykonawca _____ (nazwa firmy Wykonawcy, nr telefonu)

Uzgodniono z:

Komórka org.	Imię i nazwisko Uzgadniającego	Sposób (P, M, OP) i głębokość [m] wykonania wykopu	Nadzór (TAK/NIE)	Podpis
PZE**				
BS				
BE				
Główny kierownik ***				

* Skopanie ręczne (przy pomocy łopaty), bez prawa użycia kółła i sprzętu mechanicznego; M - kopanie mechaniczne; O - odwiert
** Dotyczy kopania mechanicznego
*** Dotyczy odwiertu. Przed wystawieniem zezwolenia należy sprawdzić, czy miejsca wykonywania odwiertu są oznaczone w terenie.

! Jeżeli wydane zezwolenie pozwala wyłącznie na kopanie ręczne oznacza to, że można korzystać tylko z łopaty. Nie można używać ani kilofa, ani żadnego sprzętu mechanicznego.

- Nadzór Wykonawcy przed rozpoczęciem prac ziemnych zobowiązany jest do bezpiecznego przygotowania terenu do ich wykonania.
- Teren wokół wykopów musi być wygradzony za pomocą barier ochronnych pomalowanych w biało-czerwone pasy. Podpory podtrzymujące deski nie mogą być wbijane w ziemię.
- Wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i w nocy, w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach należy ustawić balustrady zaopatrzone w światło ostrzegawcze.
- Wysokość wygradzenia powinna wynosić min. 1,1m.
- Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych bez rozparcia lub podparcia, mogą być wykonywane tylko do głębokości 1m.
- Wykop o głębokości ponad 1m musi być oskarpowany pod kątem 45°, a w przypadku prostych ścian należy założyć szalunek z rozporami. Urobek powinien być składowany w odległości min. 0,6m od krawędzi wykopu.
- Do wykopu należy zapewnić możliwość bezpiecznego wejścia i wyjścia poprzez zastosowanie drabiny, która wystaje ponad 75cm ponad krawędź lub przy użyciu schodów z poręczą. Drabina, jak i schody muszą sięgać do samego dna wykopu.

- Odległość między zejściami/wejściami do wykopu nie może przekraczać 20m.
- Wykonawca zobowiązany jest do wykonywania kontroli wykopów przed rozpoczęciem prac oraz dodatkowo, po każdym opadzie atmosferycznym, zmianie warunków pogodowych w celu sprawdzenia, czy są one bezpieczne.
- Sprzęt i urządzenia budowlane powinny być usytuowane w odległości nie mniejszej niż 1m od wykopu, poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu.
- Wszystkie przejścia lub przejazdy nad wykopami muszą być odpowiednio wytrzymałe, bezpiecznie zamocowane i wyposażone w balustrady.

! Zabronione jest przebywanie pracowników w strefie pracy/pod pracującą łyżką koparki, w tym w czasie transportowania przez operatora koparki np. urobku. łyżka koparki nie może służyć do transportowania materiałów, sprzętu budowlanego, narzędzi itp.

Pracownicy pracujący w wykopie lub poruszający się w strefie pracy koparki, zobowiązani są do zachowania należytej ostrożności i koncentracji.

! UWAGA!

Wykopy wykonywane:

- w odległości do 3m od skrajni szyny kolejowej Wykonawca musi dodatkowo uzgadniać z LOTOS Kolej (Gdańsk),
- pod ogrodzeniem ochrony obwodowej należy uprzednio uzgadniać z Biurem Bezpieczeństwa Fizycznego ORLEN (Gdańsk) oraz Biurem Bezpieczeństwa i Ochrony Infrastruktury Krytycznej Rafinerii.

12.10 PRACE NA WYSOKOŚCI

i Praca na wysokości to wszelkie czynności wykonywane na powierzchni znajdującej się na wysokości od 1 metra nad poziom podłogi lub ziemi.

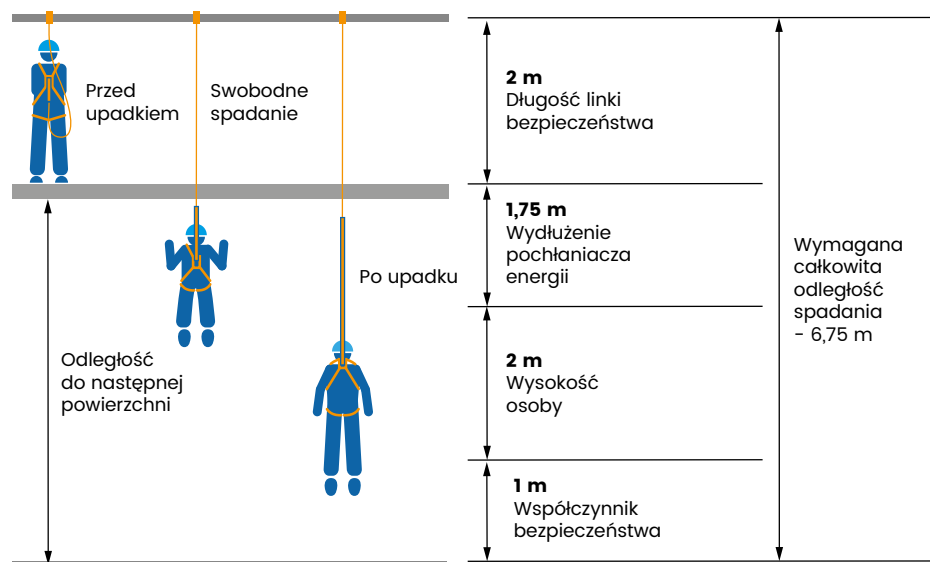
Do pracy na wysokości nie zalicza się pracy na powierzchni, niezależnie od wysokości, na jakiej się znajduje, jeżeli powierzchnia:

- osłonięta jest ze wszystkich stron do wysokości co najmniej 1,5m pełnymi ścianami lub ścianami z oknami oszklonymi,
- wyposażona jest w inne stałe konstrukcje lub urządzenia chroniące pracownika przed upadkiem z wysokości.
- W trakcie wykonywania prac na wysokości, należy zapewnić pracownikom bezpieczny dostęp do miejsca pracy. Dostęp ten powinien być zapewniony poprzez zastosowanie środków ochrony zbiorowej np.: budowę rusztowań systemowych, użycie podestów ruchomych lub podnośników. Jeżeli nie jest to możliwe, pracownicy muszą być zabezpieczeni przy pomocy środków ochrony indywidualnej.

- System chroniący przed upadkiem z wysokości powinien być dobrany adekwatnie do zagrożeń np. szelki bezpieczeństwa z amortyzatorem bezpieczeństwa i linkami lub dopiętym urządzeniem samohamownym zamocowanym do stałego elementu konstrukcyjnego.
- W przypadku stosowania liny wraz z amortyzatorem przy szelkach bezpieczeństwa wolna przestrzeń potrzebna do powstrzymania upadku może w skrajnych wypadkach wynosić nawet 6m (zależy to od punktu mocowania).
- Ważne przeglądy sprzętu zabezpieczającego przed upadkiem z wysokości oraz certyfikaty winny być dostępne na żądanie Służby BHP i nadzoru Rafinerii.
- Każdy pracownik wykonujący prace na wysokości w uzasadnionych przypadkach np. podczas budowy rusztowań, powinien być wyposażony w dwie linki bezpieczeństwa.
- Wykonawca jest zobowiązany na bieżąco zabezpieczać wszelkie otwory w użytkowanych stałych i tymczasowych ciągach komunikacyjnych.

❗ Pamiętaj! Obowiązuje zasada „100% przypięcia”, tzn. minimum jedna linka bezpieczeństwa musi być cały czas podpięta do stałego punktu konstrukcji.

12.10.1 DRABINY PRZENOŚNE

Praca z drabiną jest możliwa, gdy wykorzystanie innego, bardziej bezpiecznego sprzętu roboczego nie jest możliwe.

❗ Prace wykonywane przy pomocy drabin, na wysokości powyżej 1m nad poziomem podłogi/ziemi zalicza się do prac szczególnie niebezpiecznych, które wymagają asekuracji drugiej osoby oraz skutecznego zabezpieczenia przed upadkiem np. poprzez szelki bezpieczeństwa z urządzeniem samohamownym.

Stosowane drabiny powinny spełniać wymagania określone w Polskich Normach oraz być eksploatowane zgodnie z ich przeznaczeniem, w sposób nie stwarzający zagrożeń dla ich użytkowników i osób przebywających w pobliżu. Przed wprowadzeniem drabiny na teren prac, należy dokonać kontroli, która obejmuje m.in.:

- elementy konstrukcyjne drabiny,
- połączenia, mocowania, elementy przegubowe,
- dolne podpory drabiny,
- blokady, elementy stabilizacji.

WYMAGANIA OGÓLNE DOTYCZĄCE DRABIN

- muszą być tak ustawione, aby zapewnić ich stateczność w trakcie użytkowania,
- przenośne drabiny należy opierać na stabilnym, trwałym, posiadającym odpowiednie wymiary, nieruchomym podłożu, w taki sposób, aby szczeble pozostawały w pozycji poziomej oraz były zabezpieczone przed przemieszczaniem, zanim będą użytkowane,
- przed wykorzystaniem drabiny powinno się sprawdzić maksymalną wysokość roboczą i nośność drabiny pamiętając o ciężarze własnym oraz dodatkowych rzeczach,
- drabina powinna wystawać ponad powierzchnię, na którą prowadzi, co najmniej 0,75m, a kąt jej nachylenia powinien wynosić 65°-75°,
- wszystkie drabiny muszą posiadać certyfikaty bezpieczeństwa i być użytkowane tylko zgodnie z przeznaczeniem,
- pracując z drabiny należy unikać nadmiernego wychylania się na boki poprzez utrzymanie ciała pomiędzy bocznicami drabiny, z obiema stopami postawionymi na tym samym szczeblu,
- należy wchodzić na drabinę z wolnymi rękami. Do przenoszenia narzędzi lub drobnych przedmiotów należy stosować torby lub pasy narzędziowe,
- muszą być zachowane trzy punkty podparcia w trakcie wchodzenia – w zależności od fazy ruchu, ciężar ciała pracownika powinien opierać się albo na dwóch stopach i dłoni, albo na dwóch dłoniach oraz stopie,
- drabina musi być trzymana przez min. jedną osobę lub innymi zabezpieczeniami technicznymi gwarantującymi jej zabezpieczenie przed przewróceniem,
- należy przeglądać kwartalnie, dokumentować sprawdzenie oraz znakować z zastosowaniem odpowiedniego kwartalnego koloru.
- Drabina przystawna i rozstawna może być stosowana wyłącznie, gdy:
- zakres prac jest niewielki, krótkotrwały (do 30 minut pracy), w pozostałych przypadkach stosować rusztowania lub inne podesty robocze,
- została zabezpieczona przed uderzeniem przez pojazd odpowiednimi barierkami lub pachołkami ostrzegawczymi,
- została zabezpieczona przed uderzeniem przez inne elementy, takie jak drzwi lub okna, poprzez właściwe i skuteczne rozwiązania zapobiegające ich

otwarcu; jeśli nie jest to możliwe, należy wyznaczyć osobę odpowiedzialną za pilnowanie drzwi oraz poinformować osoby postronne o zakazie otwierania okien do odwołania,

- została zabezpieczona przed ruchem pieszych poprzez bariery, pachołki ostrzegawcze lub wyznaczenie osób do pilnowania dostępu; rozwiązania te powinny być zlokalizowane pod drabiną lub w jej pobliżu,
- możliwe jest wykorzystanie elementów mocowania i stabilizacji drabin rozstawnych, np. łańcuszki czy rozpory oraz aktywowanie blokad będących wyposażeniem drabin.

⚠ Każdorazowo przed wejściem na drabinę użytkownik zobowiązany jest dokonać inspekcji wzrokowej stanu drabiny, w celu zidentyfikowania widocznych jej defektów.

CZYNY ZABRONIONE

- stosowanie drabin uszkodzonych,
- stosowanie drabiny jako drogi stałego transportu, a także do przenoszenia ciężarów,
- przeciążanie drabiny – waga użytkownika wraz z towarzyszącym mu ciężarem nie może przekraczać nośności drabiny,
- używanie drabin niezgodnie z przeznaczeniem,
- używanie drabin rozstawnych jako przystawnych, i odwrotnie,
- ustawianie drabiny na niestabilnym podłożu,
- opieranie drabiny przystawnej o śliskie płaszczyzny, o obiekty lekkie lub wywrotne albo o stosy materiałów niezapewniające stabilności drabiny,
- stawianie drabiny przed zamkniętymi drzwiami, jeżeli nie są one zamknięte na klucz od strony ustawianej drabiny,
- ustawianie drabin w bezpośrednim sąsiedztwie maszyn i innych urządzeń, w sposób stwarzający zagrożenia dla pracowników używających drabiny,
- wchodzenie i schodzenie z drabiny plecami do niej,
- przenoszenie drabiny o długości powyżej 4m przez jedną osobę,
- wykonywanie z drabin prac malarskich na wysokości powyżej 4m,
- stosowanie drabin przystawnych przy pracach murarskich i tynkarskich,
- wykonywanie prac na drabinach na wysokości 2m nad poziomem terenu, bez odpowiedniego sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości, jak szelki bezpieczeństwa z liną bezpieczeństwa/urządzeniem samohamownym przymocowaną/ym do stałych elementów konstrukcji,
- usuwanie oraz wykonywanie wymurówki w piecach z drabin przystawnych,
- stanie okrakiem na drabinie rozstawnej,
- przesuwanie i rozsuwanie drabiny, gdy na niej się stoi,
- stawianie na trzech górnych szczeblach drabiny.

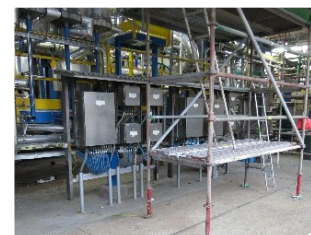
12.10.2 WYTYCZNE BUDOWY I EKSPLOATACJI RUSZTOWAŃ

Szczegółowe wymagania reguluje instrukcja **Wytyczne eksploatacji rusztowań**.

MONTAŻ, DEMONTAŻ, MODYFIKACJA RUSZTOWAŃ

⚠ Zabronione jest używanie rusztowań tzw. „Warszawskich” na terenie Rafinerii.

- Pracownicy montujący, demontujący lub modyfikujący rusztowania są zobowiązani posiadać uprawnienia do budowy rusztowań wydane przez Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego (IMBIGS).
- W trakcie montażu, demontażu i modyfikacji, miejsca prac rusztowaniowych muszą być odpowiednio oznakowane i ogrodzone (łańcuchem biało-czerwonym). Należy umieścić tablice z napisem: UWAGA! PRACE NA WYSOKOŚCI.
- Wszystkie rusztowania muszą być uziemione (nie wystarczy sam kontakt rusztowania z elementami konstrukcyjnymi instalacji). Należy je podłączyć w sposób pewny, np. przez zaciski imadłkowe do istniejącej instalacji uziemiającej Rafinerii. Firma musi posiadać protokół z pomiaru rezystancji i uziemienia do wglądu na każde żądanie Służby BHP i nadzoru Rafinerii. Podłączenia nie powinny stanowić przeszkody w ciągach komunikacyjnych.
- Każde rusztowanie przed dopuszczeniem do eksploatacji musi zostać odebrane przez Kierownika Budowy lub uprawnioną osobę do kierowania robotami budowlanymi o specjalności konstrukcyjno-budowlanej. Potwierdzeniem odbioru jest **Protokół odbioru technicznego rusztowania**, sporządzany i przechowywany przez Wykonawcę rusztowania.

⚠ Zapisy Protokołu potwierdzają, że rusztowanie jest kompletne, zostało zmontowane zgodnie ze sztuką budowlaną, dokumentacją techniczno-eksploatacyjną i instrukcją montażu wydaną przez producenta lub projektem indywidualnym oraz wymogami prawa. Wykonawca potwierdza, że rusztowanie nadaje się do eksploatacji i określa jej warunki.

- Tablice informacyjne należy wypełniać czytelnie i uzupełniać wszystkie wymagane w formularzu pola.

TABLICA INFORMACYJNA				
Załączniki		PRZEGLĄDY		
Nazwa zadania	Czynności i/lub uśredniona	Data	Miejsce przebiegu	Podpis
1. Wykaz zadań				
2. Wykaz zadań				
3. Wykaz zadań				
4. Wykaz zadań				
5. Wykaz zadań				
6. Wykaz zadań				
7. Wykaz zadań				
8. Wykaz zadań				
9. Wykaz zadań				
10. Wykaz zadań				
Montaż rozbiórki				
Nazwa firmy				
Imię i nazwisko				
Data realizacji				
Podpis				
Obiekty rozbiórki				
Nazwa firmy				
Imię i nazwisko				
Data wykonania				
Podpis				
<div style="display: flex; align-items: center; justify-content: space-between;"> <div style="display: flex; align-items: center;"> ☐ <div style="margin-left: 5px;"> <p>Uwaga: Wzrosty i/lub cięciwa nie mogą być większe niż 10 mm (maksymalnie 10 mm).</p> <p>Uwaga: Wzrosty i/lub cięciwa nie mogą być większe niż 10 mm (maksymalnie 10 mm).</p> </div> </div> <div style="text-align: right;"> <p>Uwaga: Wzrosty i/lub cięciwa nie mogą być większe niż 10 mm (maksymalnie 10 mm).</p> <p>Uwaga: Wzrosty i/lub cięciwa nie mogą być większe niż 10 mm (maksymalnie 10 mm).</p> </div> </div>				

- Rusztowania muszą być sprawdzane w sposób udokumentowany (zapis w polu Przeglądy Tablicy informacyjnej).
- Zakres czynności objętych sprawdzaniem określa instrukcja producenta, dokumentacja eksploatacyjna lub projekt indywidualny danego rusztowania.
- Jeżeli nie można zbudować kompletnego rusztowania, Wykonawca zobowiązany jest określić warunki użytkowania rusztowania – należy je wpisać w polu „Uwagi” Tablicy informacyjnej oraz w Protokole odbioru technicznego rusztowania.
- W przypadku konieczności stosowania szelek bezpieczeństwa, należy pod przeglądami w Tablicy informacyjnej rusztowania zaznaczyć „X” i zaleca się umieścić piktogram informacyjny. Oznakowanie zgodnie z Polską Normą powinno być zawieszane przy każdym wejściu na rusztowanie tj. przy każdej Tablicy informacyjnej lub jeśli nakaz nie dotyczy całego rusztowania – przed wejściem w strefę występowania zagrożenia.

RODZAJE WYMAGANYCH PRZEGLĄDÓW RUSZTOWAŃ NA TERENIE RAFINERII

❗ Korzystanie/wejście na rusztowanie jest możliwe, gdy przy wejściu znajduje się Tablica informacyjna, a na niej widnieją wpisy z:

- przeglądu dziennego,
- przeglądu dekadowego (jeśli wymagany),
- przeglądu doraźnego (jeśli wymagany)

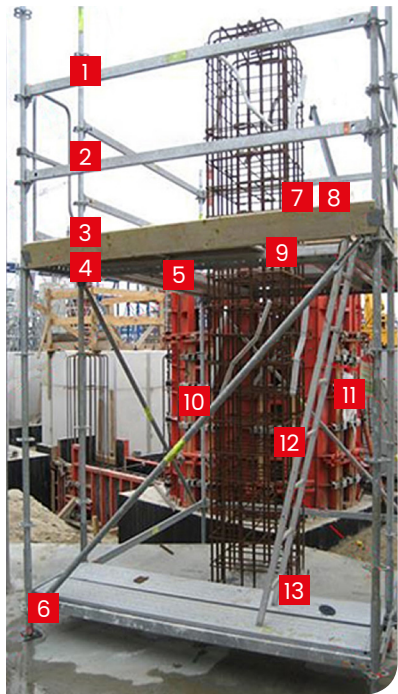
oraz gdy nie zaobserwowano niezgodności dot. stanu rusztowania.

Wszelkie usterki stwierdzone po przeglądzie należy zgłosić i usunąć niezwłocznie przed przystąpieniem do dalszego użytkowania rusztowania.

Rodzaj przeglądu	Zakres przeglądu	Odpowiedzialny za przegląd
Codzienny	<p>Sprawdzenie poprawności i kompletności konstrukcji, a także weryfikacja czy nie zaszły zmiany atmosferyczne wpływające na bezpieczne użytkowanie, w szczególności czy nie nastąpiło naruszenie posadowienia;</p> <p>Przegląd codzienny ważny jest do godziny 10:00 dnia następnego.</p>	<p>Przedstawiciel Wykonawcy rusztowania (w dni robocze).</p> <p>Osoba wykonująca prace lub osoba kierująca pracami w dni wolne od pracy (o ile wykonywane są prace na rusztowaniu). Obowiązek dokumentowania dziennego przeglądu na Tablicy informacyjnej spoczywa na pierwszej osobie dokonującej przeglądu w danym dniu.</p>
Dekadowy	<p>Sprawdzenie czy konstrukcja rusztowania nie uległa zmianom powodującym zagrożenie bezpieczeństwa eksploatacji rusztowania; w szczególności należy sprawdzić:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posadowienie rusztowania i stan podłoża, • stabilność rusztowania, kotwienie (o ile jest stosowane), • kompletność konstrukcji, zabezpieczenie pomostów roboczych i komunikacyjnych, • uziemienie (przewód uziemiający) 	Kierownik budowy lub wyznaczona przez niego osoba z uprawnieniami budowlanymi.
Doraźny	<p>Realizowane każdorazowo po:</p> <ul style="list-style-type: none"> • silnym wietrze (powyżej 10m/s), • opadach atmosferycznych, • działaniu innych czynników, stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa wykonywanych prac, • przerwach w użytkowaniu rusztowania dłuższych niż 10 dni, • okresowo nie rzadziej niż raz w miesiącu. 	Odbierający (Kierownik budowy lub uprawniona osoba ze strony Wykonawcy lub inna osoba nadzorująca plac budowy).

❗ Zabronione są wszelkie modyfikacje rusztowań (demontaż bortnicy, drabinki, barierki itp.) przez osoby nieposiadające uprawnień.

1 Balustrada chroniąca przed upadkiem na wysokości 110 cm i w połowie wysokości – w przypadku rusztowań systemowych górna bariera na wysokości 100 cm.

2 Pomiędzy barierką i deską krawędziową – umieszczona w połowie wysokości poprzeczka lub przestrzeń wypełniona w sposób uniemożliwiający wypadnięcie osób.

3 Deski krawędziowe z każdej strony podestów roboczych zabezpieczające przed spadaniem przedmiotów.

4 Podesty robocze muszą być kompletne, wszelkie dziury, luki muszą być zabezpieczone w taki sposób aby nie można było ich samowolnie odkrywać.

5 Jeśli rusztowanie jest od ściany lub elementu, do którego jest przystawione na odległość większą niż 20 cm należy zamocować bariery ochronne.

6 Wszystkie stojaki rusztowania muszą posiadać stopy, za pomocą których jest możliwość wypoziomowania rusztowania. W przypadku ustawienia rusztowania na niestabilnym gruncie lub kratce „WEMA” należy stosować podkłady.

7 Odpowiednio wytrzymałe pomosty o powierzchni roboczej wystarczającej dla pracujących osób i składowania niezbędnej ilości narzędzi i materiałów.

8 Wszystkie poziomy rusztowania muszą być wyposażone w pion i ciągi komunikacyjne ułatwiające przemieszczanie się pracowników. Odległość najbardziej oddalonego stanowiska pracy od pionu komunikacyjnego nie powinna być większa niż 20 m, a odległość między pionami nie powinna przekraczać 40 m.

9 Wejście na każdy poziom rusztowania należy wyposażać w klapy zabezpieczające pracowników przed upadkiem.

10 Rusztowanie wolnostojące musi posiadać odpowiednią sztywność – uzyskaną za pomocą wzmocnień przekątnych.

11 Tablica informacyjna przy każdym wejściu na rusztowanie.

12 Drabinki wejściowe na poszczególne poziomy, gdzie wykonuje się prace.

13 Bezpieczne wejście, które nie stwarza możliwości upadku.

Materiał rusztowaniowy powinien być składowany w koszach lub związany. Składowania materiału na podestach jest dopuszczalne jedynie pod warunkiem zachowania drożności ciągów komunikacyjnych oraz dopuszczalnego obciążenia konstrukcji.

12.11 URZĄDZENIA TRANSPORTU BLISKIEGO

❗ **Urządzenia transportu bliskiego (UTB)** – to m.in. maszyny umożliwiające bezpieczne i wydajne przemieszczanie ładunków lub osób (m.in. żurawie i urządzenia dźwignicowe). Oznaczają się ograniczonym zasięgiem pracy i wymagają specjalistycznego nadzoru. Ich obsługa możliwa jest wyłącznie przez przeszkolonych operatorów.

❗ UWAGA!

- Wszystkie urządzenia techniczne objęte dozorem technicznym m.in. urządzenia dźwignicowe i żurawie, wózki jezdniowe podnośnikowe, podesty ruchome mogą być eksploatowane tylko na podstawie decyzji zezwalającej na ich użytkowanie, wydanej przez organ właściwej jednostki dozoru technicznego.
- Wszystkie eksploatowane urządzenia techniczne objęte dozorem, zanim znajdą się na terenie Rafinerii, muszą spełniać wymagania zawarte w polskich przepisach prawa.

❗ Podczas prac dźwigowych przy pracach szczególnie niebezpiecznych np. podczas przenoszenia wielkogabarytowych aparatów Wykonawca w celu asekuracji powinien zapewnić drugiego operatora dźwigu.

12.11.1 PODESTY RUCHOME PRZEJEZDNE

- Podesty ruchome przejezdne (podnośnik koszowy/zwyżka) powinny:
  - posiadać certyfikat wydany przez uprawnioną jednostkę,
  - posiadać ważne przeglądy roczne oraz konserwacyjne zgodne z polskim prawem,
  - być obsługiwane przez osoby z odpowiednimi uprawnieniami,
  - być obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta,
  - pracować na utwardzonym i wyrównanym gruncie,
  - posiadać udokumentowany przegląd dzienny wykonany przez operatora przed rozpoczęciem pracy.
- Prace przy użyciu ruchomego podestu przejezdnego należy odpowiednio wygradzić i asekurować przez dodatkowego pracownika podczas manewrów o utrudnionej widoczności.

12.11.2 WÓZKI JEZDNIOWE PODNOŚNIKOWE

- Wózki jezdniowe podnośnikowe powinny:
  - posiadać certyfikat wydany przez uprawnioną jednostkę,
  - posiadać ważne przeglądy roczne oraz konserwacyjne zgodne z polskim prawem,
  - być obsługiwane przez osoby z odpowiednimi uprawnieniami,
  - być obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta,
  - posiadać udokumentowany przegląd dzienny wykonany przez operatora przed rozpoczęciem pracy.
- Podczas manewrów o utrudnionej widoczności, konieczna jest asekuracja drugiej osoby.

12.11.3 ŻURAWIE

- Warunkiem dopuszczającym żuraw do pracy na terenie Rafinerii jest posiadanie dokumentów dopuszczających urządzenie (żurawia) do eksploatacji, wystawione przez Urząd Dozoru Technicznego (UDT) oraz dokumentacja techniczno-ruchowa lub instrukcja obsługi żurawia, a także uprawnienia operatora sprzętu.
- Okresowe przeglądy zawiesi oraz osprzętu dźwignicowego należy wykonywać zgodnie z przepisami prawa oraz zaleceniami producenta. Przed rozpoczęciem prac na terenie Rafinerii należy dokonać przeglądu doraźnego i oznakować sprawne zawiesia kolorem kwartalnym, przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje (np. operator dźwigu).

Na terenie robót obowiązuje zakaz używania niesprawnych, zaolejonych i uszkodzonych zawiesi. Należy je usunąć z miejsca wykonywania robót.

PLAN PODNOSZENIA ŁADUNKÓW

- Wykonawca zobowiązany jest przygotować i dostarczyć do Służby BHP Rafinerii Plan podnoszenia ładunków w poniższych przypadkach podnoszenia:
  - ładunków powyżej 10 ton,
  - ładunków wielkogabarytowych,
  - przy użyciu kosza do transportu ludzi,
  - gdy podnoszenie odbywa się w warunkach kolizyjnych,
  - ponad pracującymi urządzeniami i rurociągami,
  - w tandemie,
  - poza zasięgiem wzroku operatora,
  - gdy podnoszenie ma miejsce w pobliżu napowietrznych linii elektroenergetycznych.

Plan podnoszenia ładunków powinien zawierać między innymi:

- Szkic terenu budowy przedstawiający:
  - dokładne położenie żurawia/dźwigu/ów wraz z całkowitą szerokością i długością po rozłożeniu (łapy oraz przeciwwaga),
  - dokładne położenie ładunku oraz zaczepów do podnoszenia,

- promień podnoszenia,
- promień upadku,
- trasę przemieszczania ładunku i przewidywane przeszkody,
- trasę przemieszczania żurawia/dźwigu i przewidywane przeszkody,
- położenie przeciwwagi we wszystkich wymaganych pozycjach

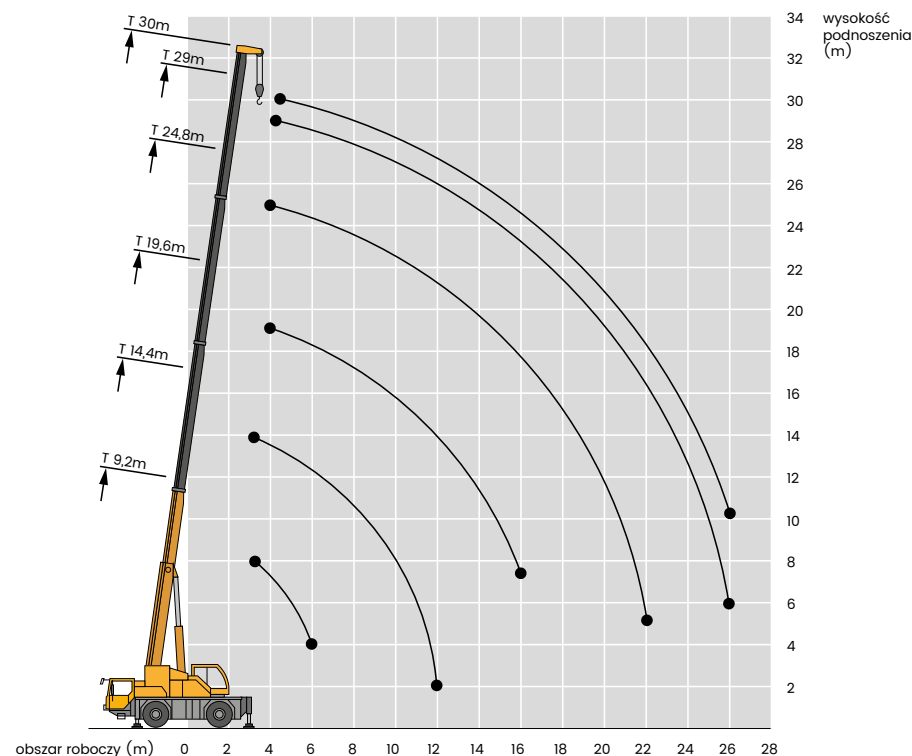
b. Opis żurawia/dźwigu uwzględniający:

- model i wielkość żurawia/dźwigu,
- stan przeciwwagi super lift lub innej przeciwwagi (jeżeli stosowane),
- długość wysięgnika głównego,
- osprzęt dźwignicowy (haki, olinowanie, koła linowe)

c. Wyniki badania gęstości gruntu w danym obszarze w każdym przypadku podnoszenia ładunku o wadze przekraczającej 50 ton

d. Obliczenia z uwzględnieniem:

- obciążenia związanego z osprzętem dźwignicowym,
- obciążenia roboczego (wraz z osprzętem dźwignicowym),
- przenoszenia obciążenia żurawia/ dźwigów pracujących w parze,
- zagęszczenia gruntu,
- przenoszenia obciążenia na grunt i obliczenia dla łap żurawia (jeżeli wymagane) (obliczenia muszą wykonać uprawnione osoby).

OPERATOR ŻURAWIA I HAKOWY

- W kabinie operatora żurawia powinny znajdować się:
  - dokumenty dopuszczające urządzenie (żurawia) do eksploatacji wystawione przez Urząd Dozoru Technicznego (UDT),
  - naklejka UDT z terminem następnego badania,
  - dokumentacja techniczno-ruchowa lub instrukcja obsługi żurawia,
  - uprawnienia operatora sprzętu,
  - lista kontrolna i książka konserwacji urządzenia,
  - gaśnica (min. GP 2 ABC) oraz apteczka pierwszej pomocy.
- Przed rozpoczęciem prac związanych z podnoszeniem ładunków, należy sprawdzić prognozę pogody i ściśle przestrzegać zapisów instrukcji producenta żurawia dotyczących warunków atmosferycznych, nośności oraz wyników badań geologicznych.
- Wykonawca zobowiązany jest posiadać miernik prędkości wiatru.
- Operator żurawia musi znać całkowity ciężar ładunku, wraz z hakami, linami, zawieszami i pozostałymi elementami. Operator żurawia powinien przez cały czas obserwować ładunek podczas jego podnoszenia oraz o ile będzie to wymagane używać radiotelefonów.
- Ciężary na zawieszach mogą być mocowane przez osoby z uprawnieniami hakowego, jednakże to operator dźwigu jest odpowiedzialny za prawidłowe podłączenie ładunku. Hakowi muszą posiadać odpowiednie przeszkolenie w zakresie kompetencji sygnalisty/hakowego, przeprowadzone przez firmę specjalistyczną oraz być ubrani w żółte kamizelki odblaskowe z napisem „HAKOWY”. Prace związane z podnoszeniem i przemieszczaniem ładunków powinny być poprzedzone sygnałem dźwiękowym przekazywanym przez operatora żurawia lub hakowego (np. gwizdek).

DODATKOWE WYMAGANIA

- W przypadku, gdy ładunek lub kosz transportujący ludzi jest poza zasięgiem obserwacji operatora żurawia, należy stosować minimum dwa rozwiązania:
  - kontaktowanie się w sposób zrozumiały drogą radiową,
  - zaangażowanie dodatkowego sygnalisty, ustawionego w polu widzenia zarówno kosza jak i operatora dźwigu.
- W trakcie wykonywania prac dźwigowych nie należy przekraczać określonych dla danego dźwigu parametrów udźwigu, gdyż pozwoli to wykluczyć utratę stateczności podczas gwałtownych zmian prędkości przemieszczanego ładunku.
- Teren, nad którym będzie przemieszczany ładunek, musi być wygradzony tańcuchem ostrzegawczym (biało/czerwonym) i oznakowany.

! Nie dopuszcza się stosowania taśm ostrzegawczych.

- Przy transporcie należy stosować liny naprowadzające i stabilizujące ciężar.
- Pod przemieszczanym ładunkiem nie mogą przebywać żadne osoby.
- Obowiązkowe jest stosowanie podkładów pod podpory w celu zmniejszenia nacisków na podłoże.
- Obowiązuje zakaz ustawiania żurawu na kanałach technologicznych.
- Przy transporcie pionowym materiałów należy korzystać z zawiesi z hakami zamkniętymi o nośności o 50% większej od podnoszonego ładunku, co pozwoli zwiększyć bezpieczeństwo przy dużych kątach pomiędzy ciągnami w przypadku podnoszenia na dużą wysokość.

12.11.4 KOSZE PODWIESZANE I PODESTY HYDRAULICZNE TELESKOPOWE

Przemieszczanie osób w koszu za pomocą żurawia powinno być podejmowane tylko w wyjątkowych okolicznościach, kiedy nie jest możliwe osiągnięcie dostępu do miejsca pracy przy użyciu urządzeń przeznaczonych do tego celu.

! Prace z kosza wykonywane są na podstawie instrukcji zatwierdzonej przez Urząd Dozoru Technicznego.

- Osoby powinny być przemieszczane tylko w specjalnie zaprojektowanych koszach zaopatrzonych w środki zabezpieczające osoby i narzędzia przed wypadnięciem z kosza. Powinny być zastosowane środki zabezpieczające kosz przed samoczynnym obrotem (np. przez zabezpieczenie krętlikiem lub przy użyciu układu wielolinowego) i przechyleniem.
- Kosze do podnoszenia osób należy oznakować jaskrawym kolorem i elementami odblaskowymi. Konieczne jest oznakowanie identyfikacyjne, ciężar własny i nośność.

- Do pracy z koszem zasadne jest używanie tylko zawiesi o nierozłącznym mocowaniu. Gardziel haka dźwigni musi być zabezpieczona mechanicznie przed otwarciem.
- W koszu należy umieścić instrukcje dotycząca awaryjnego opuszczenia kosza.
- Przemieszczane osoby powinny być wyposażone w środki ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości (hełm na zapinanym pasku podbródkowym), przymocowane do oznaczonego zaczepu w koszu.
- W przypadku, gdy w koszu znajdują się osoby, operator żurawia powinien stale pozostawać przy stanowisku sterowniczym.
- Przemieszczanie kosza z osobami powinno przebiegać powoli, w sposób rozważny i kontrolowany, bez nagłych ruchów żurawia i kosza. Prędkość przemieszczania nie powinna przekraczać 30m/min. (0,5m/s). Kojarzenie ruchów roboczych żurawia jest zabronione.
- Dla żurawi samojezdnych dopuszczalna jest praca tylko na podporach.
- Osoby przemieszczane w koszu powinny być ciągle widoczne dla operatora lub sygnalisty posiadającego stałą łączność z operatorem.
- W czasie przemieszczania kosza osoby znajdujące się w koszu nie powinny wykonywać żadnych prac.
- Wejście i wyjście osób z kosza jest dozwolone wyłącznie, gdy jest on posadowiony na podłożu, z wyłączeniem sytuacji awaryjnych.
- W przypadku koszy do przemieszczania osób, całkowita masa podnoszonego ładunku (z uwzględnieniem osób i wyposażenia) nie powinna przekraczać 1/2 udźwigu żurawia przy planowanych warunkach pracy.
- Eksploatacja kosza jest zabroniona w czasie wiatrów, których prędkości przekraczają 7m/s (25km/h), burz z wyładowaniami, opadów śniegu, opadów deszczu lub innej niesprzyjającej pogody, która może mieć wpływ na bezpieczeństwo. Należy zapewnić operatorowi stałą kontrolę prędkości wiatru.

Wymagane załączniki do instrukcji użytkowania żurawia:

- świadectwo producenta kosza,
- instrukcja użytkowania producenta kosza,
- kopia certyfikatu zawiesi mocowania kosza do zbocza żurawia, o ile ma zastosowanie,
- opis sposobu ewakuacji osób z kosza oraz pisemne potwierdzenie służb ratowniczych o możliwości przeprowadzenia ewakuacji w przypadku, gdy żuraw nie posiada mechanizmu awaryjnego opuszczania innego niż grawitacyjny,
- opis wersji montażowej żurawia i charakterystykę udźwigu dla danej wersji montażowej,
- szkic usytuowania żurawia z podaniem ewentualnych elementów kolizji.

12.12 PRACE RADIOLOGICZNE

Szczegółowe wymagania regulują Zasady wykonywania prac radiograficznych (RTG) przez firmy zewnętrzne na terenie Rafinerii Gdańskiej.

! Prace radiograficzne (RTG) prowadzone przez Wykonawcę na terenie Rafinerii nadzoruje ZAWSZE Inspektor Ochrony Radiologicznej (IOR).

12.12.1 PRACE RTG NA OBIEKTACH I INSTALACJACH (POZA TERENAMI INWESTYCYJNYMI)

ZASADY ZGŁASZANIA PRZEZ WYKONAWCĘ WYKONANIA PRAC RTG

- Przed rozpoczęciem pierwszych prac RTG na terenie Rafinerii, Wykonawca dostarcza do IOR dokumenty:
  - zezwolenie Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki na wykonywanie działalności z użyciem źródeł promieniowania jonizującego i/lub urządzeń wytwarzających to promieniowanie,
  - dokumentację stosowanych urządzeń (np. certyfikaty źródeł promieniotwórczych, dane techniczne stosowanych urządzeń dostarczone przez ich producenta),
  - wypełniony formularz "Dane firmy wykonującej prace RTG na terenie Rafineria Gdańska" udostępniony w Serwisie Wymagania dla Kontrahentów.
- ! Przed każdym rozpoczęciem prac RTG, Wykonawca prac zobowiązany jest zgłosić do IOR dokładną lokalizację i czas ich przeprowadzenia (mailowo email: IOR@orlen.pl).
- Informacje te należy przekazać:
  - w przypadku, gdy prace będą realizowane od poniedziałku do piątku (poza dniami świątecznymi) - przed rozpoczęciem prac, najpóźniej do godziny 14:00 w dniu planowanych prac RTG,
  - w przypadku prac planowanych na soboty, niedziele i święta - najpóźniej do godziny 14:00 w ostatni dzień roboczy przed dniem planowanych prac RTG.

! Pracownik Wykonawcy prac RTG bez udokumentowanego zezwolenia Inspektora Ochrony Radiologicznej narusza obowiązujące wymagania w zakresie bezpieczeństwa.

W tym wypadku Wykonawca może zostać ukarana zgodnie z zasadami określonymi w Taryfikatorze wykroczeń dla osób wykonujących prace w imieniu Wykonawcy. Zastosowane mogą być również kary umowne za nieprzestrzeganie wymagań bezpieczeństwa.

- Wykonawca prac RTG zobowiązany jest pobrać pisemne zezwolenie na prace (zgodnie z zapisami procedury dot. wykonywania prac w oparciu o pisemne zezwolenia) od Gospodarza obiektu na terenie, którego te prace będą prowadzone.

❗ Prace RTG powinny rozpoczynać się nie wcześniej niż o godzinie 16:00, a zakończyć nie później niż o godzinie 5.00 rano.

- Gospodarz obiektu może wystawić zezwolenie na prowadzenie prac RTG przed godziną 16:00 tylko po uzyskaniu od IOR pisemnych wytycznych na prowadzenie takich prac. Z powyższymi wytycznymi powinien być zapoznany wykonawca prac RTG.
- Zgoda IOR (mail) na prowadzenie prac:
  - powinna być każdorazowo dostępna w miejscu wykonywania badań RTG,
  - okazywana podczas pobierania zezwolenia na prace (zgodnie z procedurą wykonywania prac w oparciu o pisemne zezwolenia),
  - okazywana na wniosek służby BHP Rafinerii i pracownika ORLEN Ochrona i pracowników obsługi instalacji.
- Zakończenie prac następuje po podpisaniu druku zezwolenia przez Wykonawcę oraz prowadzącego zmianę Rafinerii, zgodnie z zapisami procedury dot. wykonywania prac na podstawie pisemnych zezwoleń.

12.12.2 PRACE RTG NA TERENACH INWESTYCYJNYCH

- Wykonawca prac na terenach inwestycyjnych, co najmniej na 7 dni roboczych przed wykonaniem prac jonizujących wysłał do IOR i osoby nadzorującej inwestycję dane firm mających wykonywać ww. prace i postępuje ściśle wg zaleceń IOR.
- Każdorazowo przed rozpoczęciem prac RTG, Wykonawca prace radiograficzne przekazuje do IOR wypełniony i podpisany formularz (Zezwolenie na prace RTG-tereny inwestycyjne) określający szczegółowo miejsce i czas prowadzonych prac.
- Ww. formularz należy przekazać w przypadku, gdy:
  - prace będą realizowane od poniedziałku do piątku (poza dniami świątecznymi) po godz. 16:00 – najpóźniej do godziny 10:00 w dniu planowanych prac RTG,
  - prace będą realizowane od poniedziałku do piątku (poza dniami świątecznymi) przed godz. 16:00 – najpóźniej do godziny 10:00 w dniu poprzedzającym dzień planowanych prac RTG,
  - prace będą planowane w soboty, niedziele i święta – najpóźniej do godziny 10:00 w ostatni dzień roboczy przed dniem planowanych prac RTG.
  - Wykonawca prac RTG powinien posiadać w miejscu wykonywania prac podpisany formularz „Zezwolenie na prace RTG-tereny inwestycyjne” okazywać go na żądanie pracowników ORLEN Ochrona, Służby BHP, IOR, pracowników nadzoru i obsługi instalacji.
- Prace RTG powinny być prowadzone tylko i wyłącznie w miejscu oraz w przedziale czasu, jaki podano w formularzu oraz zapisano w Rejestrze zgłoszonych prac RTG.
- W przypadku, gdy na terenie planowanych prac RTG są wykonywane inne prace, niezwiązane z zastosowaniem promieniowania jonizującego (prace postronne), odpowiednio: Kierownik budowy, gospodarz terenu/obiektu lub koordynator prowadzący inwestycję wstrzymuje wykonywanie prac postronnych w tym czasie i miejscu.

12.12.3 WYMAGANIA BEZPIECZEŃSTWA PROWADZENIA PRAC RTG

Podczas przygotowywanych i prowadzonych prac radiologicznych należy:

- wyznaczyć, ogrodzić i oznakować strefy kontrolowane zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa (uwzględnić wielopoziomowość instalacji produkcyjnych),
- oznaczyć strefę kontrolowaną za pomocą żółtych lamp błyskowych ustawionych przy ciągach komunikacyjnych (po zmroku) w odległości nie większej niż 10 metrów pomiędzy sobą (uwzględnić wielopoziomowość instalacji produkcyjnych),
- sprawdzić czy osoby postronne nie znajdują się w wyznaczonej strefie,

❗ Ze względu na niewidzialne, niewyczuwalne i niebezpieczne działanie promieniowania jonizującego, bezwzględnie zabrania się przebywania osobom nieupoważnionym w strefach oznakowanych znakami ostrzegawczymi.

- powiadomić o wyznaczeniu strefy Dyspozytora Punktu Alarmowego LOTOS Straż (tel. 58 308 81 99) oraz Dowódcę Zmiany ORLEN Ochrona (tel. 58 308 72 27),
- stosować wymagane na terenie Rafinerii środki ochrony indywidualnej (m.in. odzież i obuwie ochronne w wykonaniu antyelektrostatycznym i trudnopalnym, maska ewakuacyjna) – rodzaj wymaganych środków ochrony indywidualnej będzie określony w zezwoleniu na pracę i tablicach informacyjnych umieszczonych przed instalacjami produkcyjnymi,

❗ Osoby pracujące z wykorzystaniem promieniowania jonizującego w porze wieczornej i nocnej zobowiązane są do noszenia kamizelek ostrzegawczych (w przypadku instalacji produkcyjnych w wykonaniu antyelektrostatycznym).

- stosować ekrany ołowiowe (lub inne) osłabiające wiązkę promieniowania wydostającą się poza prześwietlany obiekt. Stosowanie tych ekranów jest obowiązkowe podczas prowadzenia prac RTG na instalacjach w pobliżu aktywnych źródeł promieniowania UV. W przypadku, gdy zastosowanie ekranu jest niemożliwe z przyczyn technicznych, decyzję o dopuszczeniu do wykonywania prac RTG bez zastosowania ekranu, przy jednoczesnej dezaktywacji czujki płomienia UV, podejmuje wystawiający zezwolenie na prace (w konsultacji z IOR),
- w trakcie wykonywania prac, na bieżąco, muszą być wykonywane pomiary mocy dawki promieniowania na granicy wyznaczonego terenu kontrolowanego – przez pracownika firmy, która wykonuje badania,
- dostęp do terenu kontrolowanego mają tylko pracownicy upoważnieni do prowadzenia tam prac, a każdorazowe wejście podlega ścisłej rejestracji,

- Wykonawca prac powinien posiadać przy sobie ważne zezwolenie na ich prowadzenie i okazywać je na żądanie pracowników Orlen Ochrona, IOR i Służby BHP Rafinerii,
- w przypadku prowadzenia prac na wysokości wymagany jest udział osoby trzeciej, asekurującej i nadzorującej prace z poziomu zerowego oraz dbającej o zabezpieczenie strefy kontrolowanej przed wejściem osób nieuprawnionych, zwłaszcza od strony głównego ciągu komunikacyjnego w pobliżu badanego obiektu,
- po zakończeniu prac, Wykonawca prac RTG przywraca dostęp do terenu kontrolowanego usuwając z niego urządzenia pracujące z użyciem promieniowania jonizującego oraz wymagane oznakowania i zabezpieczenia (wygradzenia/taśmy, znaki ostrzegawcze, żółte lampy błyskowe),
- Wykonawca prac RTG odpowiada za zabezpieczenie stosowanych urządzeń pracujących z wykorzystaniem promieniowania jonizującego przed dostępem dla osób postronnych, za zabranie w/w urządzeń do wyznaczonego miejsca składowania, zapewniającego zabezpieczenie przed kradzieżą oraz niekontrolowanym narażeniem na promieniowanie jonizujące.

13. BEZPIECZEŃSTWO FIZYCZNE

Poruszając się po terenie Rafinerii należy zwracać szczególną uwagę na:

- pozostawione bez nadzoru nietypowe przedmioty, pakunki, torby umieszczone w miejscu, które wskazywałoby, że jest to sytuacja odbiegająca od normy,
- osoby, które zachowują się w sposób budzący niepokój (należy zwracać uwagę na ich zachowanie, wygląd, mowę, itd.),
- niezabezpieczone przedmioty pochodzenia wojskowego, niewybuchy, niewypały.

W przypadku:

- otrzymania telefonu o podłożonym ładunku wybuchowym,
- otrzymania przesyłki lub listu z podejrzaną zawartością,
- włamania, kradzieży lub napadu

należy **niezwłocznie poinformować** o tym fakcie **Punkt Alarmowy LOTOS**
Straż dzwoniąc:

z telefonu stacjonarnego (na terenie rafinerii)

z telefonu komórkowego

podając **rodzaj zagrożenia i dokładne miejsce jego wystąpienia**
oraz **swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu kontaktowego**

- W sytuacji zidentyfikowania podejrzanych lub niebezpiecznych przedmiotów na terenie Rafinerii każda osoba zobowiązana jest do:
- nie przenoszenia, nie dotykania i nie przesuwania przedmiotów budzących niepokój, w tym nieużywania radiostacji lub telefonów komórkowych w odległości mniejszej niż 3 m od podejrzanego pakunku/przedmiotu oraz natychmiastowego
- przerwania prac wykonywanych w pobliżu niebezpiecznego miejsca,
- wycofać się z zagrożonego miejsca i jeśli jest możliwość nie dopuszczać osób postronnych w miejsce zdarzenia oraz oczekiwać w bezpiecznej odległości do czasu przybycia pracowników ORLEN Ochrona.

⚠ Zabrania się pozostawiania na terenie jakichkolwiek paczek, toreb, worków i tym podobnych pakunków bez nadzoru ze strony właściciela.

14. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

W przypadku pytań, uwag i wątpliwości z zakresu bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia, prosimy o kontakt ze Służbą BHP Rafinerii Gdańskiej

- osobiście lub
- e-mail: bhp@rafineriagdanska.pl

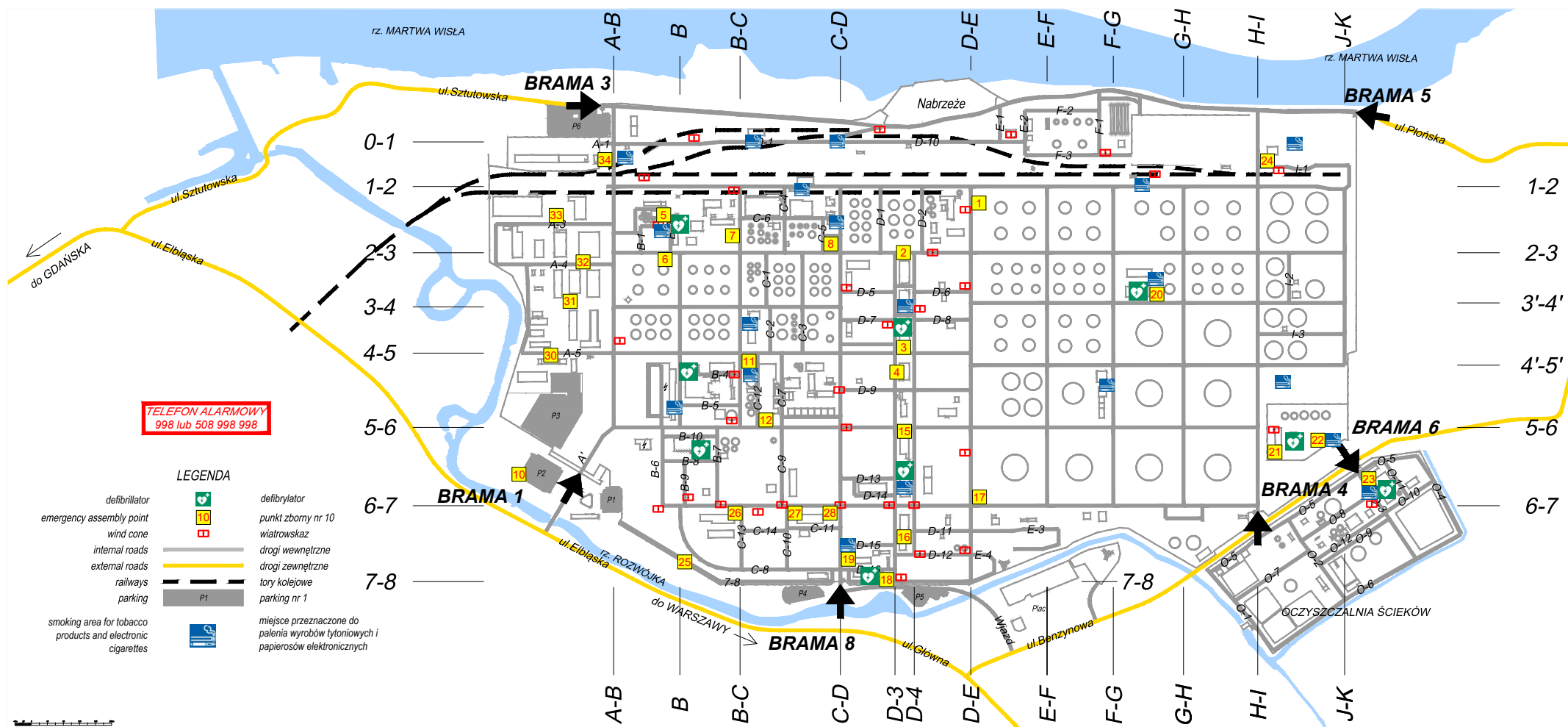
Komórka opracowująca/ nadzorująca	Zespół ds. Zarządzania Standardami Bezpieczeństwa Operacyjnego
Przedmiot wprowadzonych zmian	Dokument zastępuje Informator o zasadach postępowania na terenie Grupy Kapitałowej LOTOS, wyd. 1 z 13 stycznia 2022 r. Gruntowna zmiana treści. Zmiana tytułu dokumentu.
Sprawdził	Paweł Czajkowski, Dyrektor ds. Bezpieczeństwa Procesowego, BHP i Ochrony Środowiska
Zatwierdził	Adrian Szkudlarski, Prezes Zarządu

Wydanie nr 2 z dnia 12.09.2024 r.

Dokument udostępniony w Portalu Wymagania dla kontrahentów.

© Wszelkie prawa zastrzeżone. Rafineria Gdańska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku jest wyłącznym właścicielem informacji, w szczególności praw własności intelektualnej, znaków towarowych, fotografii, oraz innych materiałów i danych zgromadzonych w niniejszym „Informatorze o zasadach postępowania na terenie Rafinerii Gdańskiej”. Znaki towarowe, fotografie, oraz inne materiały i dane, jak również wszelkie informacje zawarte i przekazane w Informatorze [dalej jako Materiały] są chronione prawem autorskim i praw własności intelektualnej. Rozpowszechnianie, powielanie, dystrybuowanie, modyfikacja, zwielokrotnianie na wszelkich polach eksploatacji, w tym również kopiowanie, fotokopiowanie w formie drukowanej, bądź za pośrednictwem Internetu fragmentów, czy też całości treści Materiałów, w tym w celach komercyjnych, bez pisemnej zgody Rafinerii Gdańskiej Sp. z o.o., bądź ich autorów jest zabronione i stanowi naruszenie prawa. Rafineria Gdańska Sp. z o.o. nie ponosi żadnej odpowiedzialności z tytułu wyrządzonych szkód będących rezultatem korzystania z niniejszego dokumentu.

ul. Elbląska 135
80-718 Gdańsk

tel. 58 308 72 39
fax 58 308 84 49
info@rafineriagdanska.pl
rafineriagdanska.pl